

Zirgu Pasts

Nr. 5 (38)

2010. gada maijs-jūnijs

Sākas
LJF kauss

Uzvar
Enings

ISSN 1691-4864

9771691486008 038

Cena
1,90 Ls

Daces Stūres ekipāža no SIA Zirgaudzētava Kocēni.
Daces Štrausas foto

REKLĀMAS IZCENOJUMI ZIRGU PASTĀ

Vienīgais specializētais zirgkopības laikraksts latviešu valodā, iznāk vienu reizi mēnesī. „Zirgu Pasts” ir laikraksts katram Latvijas iedzīvotājam, kas vēlas zināt vairāk par to, kas un kā notiek zirgkopības nozarē un jāšanas sportā. Latvijas un ārzemju ziņas par zirgkopības jautājumiem zirgkopjiem, sportistiem, hobija jātniekiem un zirgumīļiem. Katrā numurā: plakāts - sacensību kalendārs.

2.vāks

210 x 297 mm
(300 LVL + PVN)

1/2

210 x 148 mm
(180 LVL + PVN)

3.vāks

210 x 297 mm
(300 LVL + PVN)

1/2

210 x 148 mm
(180 LVL + PVN)

4.vāks

210 x 297 mm
(360 LVL + PVN)

1/2

210 x 148 mm
(200 LVL + PVN)

1 lappuse

187 x 264 mm
(200 LVL + PVN)

½ lappuse

(vertikāli)
94 x 264 mm
(120 LVL + PVN)

1/2 lappuse
(horizontāli)

187 x 132 mm
(120 LVL + PVN)

1/3 lappuse
(vertikāli)

62 x 264 mm
(80 LVL + PVN)

1/3 lappuse
(horizontāli)

187 x 88 mm
(80 LVL + PVN)

1/4 lappuse
(horizontāli)

96 x 32 mm
(52 LVL + PVN)

Nestandarta
reklāma
0,41 LVL/cm² + PVN

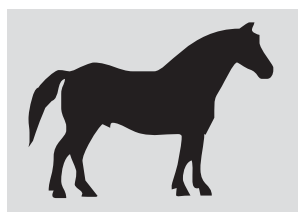
Līdz 91x50 mm vizītkartes formāta reklāma/dažādi 20 LVL

**Zirgu fotogrāfijas
un individuālas fotosesijas**

Dace Štrausa – tālr.: 26258326
Māris Millers – tālr.: 29209802

Līdz 60x35mm zirga pārdošanas sludinājums
3 LVL + PVN

Vārds: Xxxxxx

Šķirne: Taķēnes

Dz. gads: 2002. g.

Augums: 164 cm

Ērzelis Ķēve Kastrāts

Tēvs: Xxxxxxx

Mātes tēvs Xxxxxxx

Izmantošanas veidi:

Iejāde

Hobijs

Draivings

Konkūrs

Vaisla

Rikšošana

Cena: xxxx

Kontaktinformācija: xxxxxxxx

ATLAIDES par atkārtojumu

2 reizes – atlaide 5%

3 reizes – atlaide 10%

4 reizes – atlaide 15%

5 reizes un vairāk – atlaides 20 %

Tehniskie maketa iesniegšanas noteikumi

Reklāmas pieņem eps, tiff un ai formātos, maketu izšķirtspējai jābūt ne mazāk kā 300 dpi. Gatavām reklāmām jābūt līdzīgai paraugam jpg formātā. 3 mm apgrīšanas mala.

Sludinājumus sūtīt uz e-pastu:

info@zirgupasts.lv

Tālrunis uzziņām 26544243

● Firmas baneru reklāma 6-15cm² no 3,50 LVL+PVN

Mums ir, ko teikt

Ilgai gaidītais pavasaris ieradies Latvijā. Zied augļu koki, ievās, kastaņas, un zirgi plūc zaļo, sulīgo zāli. Ar spēcīgām lietuvām gāzēm un pērkona dārdieniem ir iesvētīts gan 2010. gada Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas pirmais posms iejādē, gan arī konkurā. Ko nesīs mums šī jaunā sezona, to rādīs laiks. Viss būs atkarīgs no tā, kā esam strādājuši un ko esam iemācījušies ziemā.

Apgūt jauno daudz sportisti gan nevēlas, jo uzskata, ka paši ir gudri. Tas attiecas gandrīz uz visiem sporta veidiem Latvijā, kuros iesaistīti zirgi. Cilvēki cenšas organizēt seminārus un kursus, taču bieži šādi iecerētie pasākumi nenotiek, jo dalībnieki nesaskata nepieciešamību izglītoties. Šī situācija man atgādina bieži veterinārārstu teikto frāzi, ka zirgu īpašnieki uzskata sevi par pašiem gudrākajiem, bet tikai tad, kad paši nevar neko līdzēt, pēdējā kārtā sazinās ar veterinārārstu. Protams, finansiālā situācija šobrīd nav labvēlīga, tomēr izglītība ir mūsu lielākā bagātība.

Vecrīgas ielās pēc ilgāka laika atkal varam redzēt jātnieku policijas patruļas. Vairākos medijos uzsver, ka patruļas, kurās iesaistīti suņi un zirgi, cilvēkos rada īpašu uzmanību. Daži jau iedomājas, – ko tas policijas zirgs var izdarīt? Atbilstoši apmācīts zirgs var izdarīt ļoti daudz nekārtību novēršanas laikā. Cerams, ka valsts pārvalde piešķirs jātnieku policijai pietiekami daudz finansējuma gan zirgu, gan jātnieku apmācībā, lai ārkārtas situācijās nepalikam kaunā. Jādomā, ka arī atbilstoši tiks atrisināta zirgābolu savākšana, ko kā darvu medus mucā pieļauj mediji. Jo nekas nespēj sapulcināt tik lielus ļaužu pūļus Vecrīgā kā zirgs. Cilvēki tiecas pēc kontakta ar tiem, vērojot vai noglāstot šos majestātiskos dzīvniekus.

Atšķirībā no haotiskās pilsētas, laukos zirgi dzīvo mierīgu ikdienas dzīvi, veicot savu darbu. Arvien biežāk redzam arklā iejūgtu zirgu, jo skarbās mūsdienas ne visiem dod iespēju segt lauksaimniecības tehnikas iegādes izmaksas. Tas varbūt Latvijas zirgaudzētājiem liks vairāk aizdomāties par to, ka vajag audzēt Latvijas braucamās šķirnes zirgus, kas ļoti labi piemēroti lauku darbiem. Jo īpaši Latgalē tagad notiek masveida darba zirgu ieviešana no Lietuvas, kur darba zirgu audzēšanas tradīcija vēl nav izzudusi, kā tas notiek pie mums.

Miļu paldies jāsaka visiem cilvēkiem, kuri, izlasot iepriekšējā numura redakcijas sleju, sniedza savu atbalsta roku – kurš morāli, kurš arī finansiāli. Daudzi no lasītājiem arī steidza abonēt laikrakstu līdz gada beigām, lai tikai redzētu *Zirgu Pastu* katru mēnesi savā pastkastītē. Mums, veidotājiem, vēl ir daudz interesanta, ko jums, lasītājiem, pastāstīt par zirgiem Latvijā un visā pasaulē. Aicinām atbalstīt mūs arī turpmāk! Izsakiet savus priekšlikumus, jo tas palīdzēs šo laikrakstu izveidot vēl interesantāku! Ar mūsu avīzes starpniecību vairāki cilvēki Latvijā un ārpus tās ir atraduši sev nepieciešamos kontaktus un saņem vajadzīgo informāciju arī ārzemēs.

Inese Ruskule

Šajā numurā

LATVIJĀ

LJF kausa izcīņa

Sākušās Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas sacensības šķēršļu pārvarēšanā, iejādē un pajūgu braukšanā **8.-15. lpp.**

ĀRZEMĒS

Pasaules kausa izcīņa

Pasaules kausa izcīņas finālā šķēršļu pārvarēšanā uzvar Markuss Enings, pajūgu braukšanā – Boids Eksels **16.-19. un 30.-31. lpp.**

VĒSTURE

Pa jokam un nopietni

Karikatūrists Rirdans trīsdesmitajos gados ironizē par sagatavotajām instrukciju grāmatām jāšanas sporta apmācībai Latvijas armijā **21.-22. lpp.**

PERSONĪBA

Sirdslieta mūža garumā

Stāsts par pieredzējušo iejādes treneri Ainu Mainieci, viņas zirgiem un audzēkņiem **28.-29. lpp.**

ZIRGAUDZĒTĀJIEM

Aktuāla informācija

Ziņas par LZB aktualitātēm, zirgu ādas problēmas un ieteikumi kooperatīvu veidošanā **37.-41. lpp.**

Laikraksts *Zirgu Pasts*, izdevējs *Equus partneri*. Iespiests *Dardedze* hologrāfijā.

Iznāk reizi mēnesī.

Dace Štrausa – projekta vadītāja +371 26258326, Dace Millere – galvenā redaktore +371 29117718
Inese Ruskule – redaktore +371 26479579, Jolanta Lapīna – redaktore, mārketinga +371 26544243
Inga Miķelsone – konkūrs +371 29469825, Anda Pavlovska – pajūgu braukšana +371 26347125
Nadina Zavadlīka – foto +353 861922762, Maija Gailīša – maketētāja.

Elektroniskā pasta adrese: info@zirgupasts.lv.

Adrese pasta sūtījumiem:

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, avīzei *Zirgu Pasts*, Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.

Informācijas pārpublicēšana un izmantošana pieļaujama, ievērojot LR autortiesību likumdošanu un atsaucoties uz *Zirgu Pastu* kā avotu un/vai darba autoru. Jebkāda cita veida informācijas pārpublicēšana, pavairošana un izmantošana komerciālos nolūkos bez SIA *Equus partneri* rakstveida atļaujas aizliegta un uzskatāma par autortiesību pārkāpumu.

Federācija izvērtēs četrus gadu darbu

Pierakstīja Dace Millere

LJF

Latvijas Jātnieku federācijai gaidāms nozīmīgs pasākums – 26. maijā notiks biedru sapulce, kurā tiks vērtēts aizvadītajos četros gados paveiktais, kā arī notiks amatpersonu vēlēšanas. Jau divus sasaukumus – kopš 2002. gada LJF prezidents ir **Agris Blaus**. Kā viņš vērtē šajā laika posmā paveikto un federācijas turpmākos uzdevumus?

Divu vietā piecas sekcijas

– Astoņos gados padarīts daudz, un īpaši aizvadītajos četros gados Latvijas jāšanas sports strauji attīstījies. Ja vēl pirms dažiem gadiem starti un organizatoriskais darbs notika tikai divās disciplīnās – konkūrā un iejādē, tagad izveidotas piecas federācijas sekcijas. Jau minētajām pievienojusies pajūgu braukšana, poniju jāšana un paraolimpiskā iejāde. Katra no sekcijām darbojas aktīvi un arī sekmīgi.

Aug sacensību skaits un kvalitāte

Sacensībās ir palielinājies balvu fonds un audzis arī sacensību skaits. Cenšamies sacikstes rīkot aizvien kvalitatīvāk, un tāpēc piepulcējas arī jauni dalībnieki. LJF kausa izcīņas pirmajā posmā šķēršļu pārvarēšanā pat nebijām prognozējuši tik

Māra Millera foto

LJF prezidents Agris Blaus.

lielu sportistu interesi, tāpēc sacensības ievilkās, un tagad jāmeklē jauns risinājums – startēt vienlaikus uz diviem laukumiem vai sacensības rīkot divas dienas. Jau iepriekš lēmumu startēt uz diviem laukumiem vienlaikus pieņēmām LJF pirmā posma iejādes sacensībām. Turklāt šogad abās disciplīnās notiks sacensības piecos posmos, tajā skaitā šķēršļu pārvarēšanā – arī amatieriem un poniju jātniekiem.

Labi sportiskie rezultāti

Sportiskie rezultāti aizvadītajā

četrgadē arī bijuši labākie kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas. Vairākas reizes mūsu konkūristi izcīnījuši tiesības startēt Eiropas čempionātos. Pirmoreiz ne tikai no Latvijas, bet no visām Baltijas valstīm kopā pagājušogad tiesības startēt Eiropas čempionātā iejādē ieguva Airisa Penele. Labi panākumi gūti arī citās starptautiskās sacensībās iejādē un konkūrā. Andis Vārna uzvarēja Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas līgas posmā Rīgā pērn, un viņam pavisam nedaudz punktu pietrūka kopvērtējumā, lai kvalificētos arī finālam.

Kvalitatīva organizācija

Šajā laikā esam panākuši, ka varam rīkot gan standartiem atbilstošas starptautiskas, gan pašmāju sacensības. Ir iegādāti divi konkūra šķēršļu komplekti, kā arī piekabe šķēršļu pārvarēšanai laukumā.

Federācija iegādājusies arī nepieciešamo datortehniku, tajā skaitā specializētu, kas nodrošina elektroniskās starta iekārtas darbību. Arī tas veicinājis sporta veida attīstību. Mēs kopīgi strādājam, lai popularizētu savu sporta veidu un piesaistītu tam jaunus sportistus. Operatīvāka kļuvusi informācijas ievietošana federācijas mājas lapā, un šogad pirms starta jau internetā var iepazīties ar sacensību starta kārtību.

Neskatoties uz sarežģīto ekonomisko situāciju valstī, neatlaidīgi darbojamies,

Tērvetnieki viesojas Rīgas pilī

Zirgu Pasts

Zirgu Pasts jau informēja, ka 13. aprīlī AS *Agrofirma Tērvete* zirgaudzētavā viesojās Latvijas Valsts Prezidents Valdis Zatlers ar kundzi Lilitu, lai dotu vārdu vienam no Tērvetē dzimušajiem kumeliņiem. Savukārt 13. maijā tērvetnieki bija uzaicināti atbildes vizītē uz tikšanos ar Prezidentu Rīgas pilī.

Valdis Zatlers un Lilita Zatlere ar interesi klausījās par savas „krustmeitiņas” Rešlijas gaitām. Tērvetes delegācija pasniedza Prezidentam Daces Štrausas gleznu, kurā attēlota Rešlija ar savu mammu *Charlotte*, un fotoalbumu ar Tērvetes zirgiem, kas mūsu valsts pirmo pāri patiesi iepriecināja. Pēc draudzīgām sarunām Tērvetes ļaudis apskatīja Rīgas pilī.

Valsts Prezidenta kancelejas foto

AS *Agrofirma Tērvete* zirgaudzētavas pārstāvji viesojas Rīgas pilī un pasniedz Valsts Prezidentam Valdim Zatleram Daces Štrausas gleznu.

Māra Millera foto

Kristaps Neretnieks ar Ishors II.

lai piesaistītu sponsorus, jo bez tiem nebūtu iespējams ne federācijas darbs, ne sacensību sarīkošana. Taču šobrīd sponsorus patiesībā iespējams atrast tikai tajās komercsabiedrībās un uzņēmumos, kuros strādā jāšanas sportā ieinteresēti cilvēki, kuri paši vai viņu bērni jā. Zināms, un tas ir arī saprotams, ka tāpat kā citām federācijām pavisam niecīgs ir valsts atbalsts. Tikai ar sponsoru finansējumu iespējams to kompensēt. Tāpēc pateicos visiem LJF prezidija locekļiem, kuri pratuši piesaistīt atbalstītājus mūsu sporta veidam.

Starptautisko startu atbalsts

Viens no galvenajiem federācijas uz-

devumiem ir un arī turpmāk būs Latvijas labāko sportistu startu atbalstīšana starptautiskā arēnā. Pagājušogad pilnībā finansējām Airisas Peneles startu Eiropas čempionātā, kā arī palīdzējām konkūra sportistiem, kuri startē ārpus Latvijas *Grand Prix* līmenī.

Svarīgākais notikums jāšanas sportā Latvijā šosezon atkal būs Pasaules kausa Centrāleiropas līgas posma sarīkošana Rīgā no 9. līdz 11. jūlijam. Arī šajos saspringtajos apstākļos mums jāpanāk, ka sacensībām tiek saglabāts piešķirtais divu zvaigžņu statuss, kas paredz balvu fonda apjomu vairāk nekā 30 tūkstošus eiro. Jau trešo reizi Inčukalnā tiks sarīkotas Latvijas Zirgu dienas, un otro reizi – Baltijas kausa sacīkstes konkūrā. Federācija iespēju robežās atbalstīs šīs sacensības.

Palīdzība vietējām sacīkstēm

Federācijas uzdevums ir arī rūpes par klubiem, zemnieku saimniecībām un citiem kolektīviem, kas rīko sacensības novados. Mēs palīdzam sacīkšu organizēšanā, nodrošinot ar elektronisko starta iekārtu, datortehniku un to apkalpojošo personālu, kas organizētājiem ļauj finanses šajā jomā ietaupīt, atvēlot tās citiem nepieciešamajiem izdevumiem. Turklāt jāpiebilst, ka šādu atbalstu sniedzam visu piecu LJF sekciju rīkotajām sacensībām.

Ļoti augstu vērtēju, ka pēdējo divu gadu laikā arī novados attīstās Kleistu sporta centrā Sergeja Šakurova iedibinātā klasifikācijas un treniņsacensību tradīcija, kas ir pamats jauno jātnieku izaugsmei.

Turpinājums 6. lpp.

Latvijas Jātnieku federācijas biedri

1. Biedrība Jāšanas sporta klubs *Amber*
2. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Atēna*
3. z/s *Atvases*
4. Biedrība Klubs *Ellits*
5. SIA *Ezernieki i*
6. SIA *GZ*
7. Biedrība Lietišķo sporta veidu klubs *Harmonija*
8. Biedrība Jātnieku klubs *Viktorija*
9. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Burtnieku rotors*
10. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Kriķi*
11. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Mežstrazdiņi*
12. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Pakavs*
13. Biedrība Jauno jātnieku sporta klubs *Meždruvas-1*
14. z/s *Jaunstrauti*
15. Biedrība *Jura staļļi*
16. SIA *Kentaūra staļļi*
17. MSĢ Sporta centrs *Kleisti*
18. Biedrība Latvijas Invalīdu jāšanas federācija
19. Biedrība Latvijas Jātnieku-amatieru apvienība
20. Biedrība Latvijas Lauksaimniecības universitātes Sporta biedrība
21. Biedrības Latvijas profesionālais jātnieku sporta klubs
22. SIA *Latvijas zirgaudzētava*
23. z/s *Lielceri*
24. SIA *Liepenes*
25. z/s *Mangāļi*
26. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Montepals*
27. Biedrība Jāšanas sporta klubs *Mustangs*
28. Biedrība Jāšanas sporta klubs *Princis*
29. Biedrība Sporta klubs *Quattro*
30. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Reiteri*
31. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Rezerves virsnieku apvienība*
32. SIA *Saldus jāšanas sporta skola*
33. Biedrība Rīgas Jāšanas sporta klubs *Sport de Lux*
34. Biedrība Jātnieku sporta klubs *Temperaments*
35. z/s *Tiraines staļļi*
36. SIA *TJK*
37. SIA *Trīs Vītulu Staļļi*
38. z/s *Vecpūķi*
39. SIA *Wilde Transports*
40. z/s *Zāgkalni*
41. SIA *Zirgaudzētava Kocēni*

Latvijas Jātnieku federācijas biedru sapulce

notiks 2010. gada 26. maijā plkst. 18 Sporta centrā *Kleisti* Kleistu ielā 75, Rīgā.

Darba kārtība

1. LJF prezidenta ziņojums.
2. LJF prezidenta vēlēšanas.
3. LJF prezidija sastāva apstiprināšana.
4. Revīzijas komisijas vēlēšanas.
5. Dažādi.

Latvijas Jātnieku federācijas biedru sapulcē var piedalīties tikai LJF biedri – juridiskās personas. Saskaņā ar biedrības LJF statūtu 5.10. punktu „Katru biedru, kurš ir juridiska persona, pārstāv šīs juridiskās personas pilnvarota viena fiziska persona”.

LJF prezidijs

Federācija izvērtēs četrus gadu darbu

Turpinājums no 5. lpp.

Ar šo sacīkšu norisi pēdējos gados panākta situācija, ka katrās brīvdienās Latvijā notiek vismaz vienas sacensības.

Aktuāli līdzšinējie uzdevumi

Ja Latvijas jātnieku sabiedrība man arī turpmākajā periodā uzticēs vadīt federāciju, joprojām aktuāli būs līdzšinējie uzdevumi, turpinot jau sāktos darbus un ievērojot to, ko jau pirms vairākiem gadiem esam ierakstījuši *Jāšanas sporta attīstības programmas pamatvirzienos*. Šobrīd ļoti aktuāls ir jautājums par sporta centra *Kleisti* turpmāko likteni, un darīsim visu iespējamo, lai tajā tiktu saglabāts jāšanas sports, jo šī ir vienīgā sporta bāze valstī, kur tik augstā līmenī var sarīkot liela mēroga sacensības, kā arī kvalitatīvi veikt mācību un treniņu procesu tik lielam jātnieku skaitam. Te ir labas tradīcijas konkūrā un iejādē, protams, nepieciešami arī būtiski pārkārtojumi. Bet esam gatavi tos veikt, ja federācijai tiks nodotas *Kleistu* apsaimniekošanas tiesības.

Izmaiņas biedru statusā

Šogad saskaņā ar izmaiņām Sporta likumā tika veikta arī LJF biedru pārreģistrācija, ņemot vērā, ka jaunā prasība nosaka, ka par federācijas biedriem var būt tikai juridiskās personas. Lai gan sākumā mums radās bažas, kā notiks pārreģistrācija, esam patīkami pārsteigti par aktivitāti – par federācijas biedriem kļuvusi 41 juridiska persona. Uzskatu, ka tas nāk par labu sporta attīstībai kopumā, jo tagad neizbēgami aktīvāka kļūs klubu darbība. Centīsimies izstrādāt arī noteikumus, lai nākamgad veidotu klubu vērtējuma reitingu. Jau vairākus gadus LJF rīko konkursu *Gada labākais*

jātnieks, regulāri apkopojot Latvijas ieskaites sacensību un starptautisko turnīru rezultātus. Jaunā gada sākumā tiek rīkots svinīgs konkursa noslēguma pasākums ar labāko jātnieku apbalvošanu vairākās nominācijās. Šogad, ņemot vērā sportistu un treneru ieteikumus, paredzēts veikt izmaiņas vērtēšanas noteikumos. Federācijai izveidojusies laba sadarbība ar treneru padomēm, un visi jautājumi tiek lemti koleģiāli gan sacensību nolikumu, gan jāšanas noteikumu izstrādē.

Māra Millera foto

Jūlija Stepanova ar *Dancing Queen*.

Izglītojošais darbs

Ļoti svarīgi ir rūpēties arī par to, lai mūsu treneriem, tiesnešiem un sportistiem būtu pieejama aktuāla informācija, kā arī iespējas apgūt nepieciešamās zināšanas starptautiskā līmenī pašu mājās. Tāpēc pēdējo gadu laikā federācija regulāri rīko dažāda līmeņa seminārus, uzaicinot uz tiem arī ārzemju speciālistus, gan piedāvājot labāko Latvijas pieredzi. Atzīstami, ka semināri iejādē, konkūrā un pajūgu braukšanā izpelnījušies salīdzinoši lielu dalībnieku atsaucību. Finansiāli atbalstām arī mūsu tiesnešu dalību semināros ārvalstīs. Šogad sāka jaunu tiesnešu sertifikācija un sertifikātu atjaunošana līdzšinējiem aktīvajiem arbitriem. Jaunums ir maršrutu sastādītāju kursi un sertifikācija.

Izmaiņas noteikumos

Jāšanas sports atrodas nemitīgā attīstībā, tāpēc ik pa brīdīm nepieciešamas arī korekcijas vispārējos sacensību noteikumos. Tādi pēdējos gados veikti katru sezonu, pielāgojot noteikumus vietējai situācijai un vadoties pēc Starptautiskās Jāšanas sporta federācijas standartiem.

Jāšanas sporta attīstības programmas pamatvirzieni

Jāšanas sporta attīstības programma tiek balstīta uz starptautiski atzītiem principiem un normām, kas noteiktas Sporta likumā, Eiropas sporta hartā, Olimpiskajā hartā, Eiropas invalīdu sporta hartā, Sporta ētikas kodeksā, Antidopinga konvencijā un citos ar sporta nozari saistītajos dokumentos.

Programma izstrādāta kā jāšanas sporta attīstības dokuments, kas konkrēti nosaka:

- 1) stratēģiskos mērķus;
- 2) rīcības virzienus un galvenos uzdevumus;
- 3) sasniedzamos rezultātus.

Programmas mērķis ir attīstīt jāšanas sportu, izvirzot galvenos uzdevumus un nosakot darbības virzienus, lai sasniegtu vēlamos rezultātus.

LJF vada un koordinē jāšanas sportu valstī, pārstāv šo sporta veidu starptautiskajā arēnā, apvieno sporta klubus, sporta skolas, rūpējas, lai bērni un jaunieši varētu nodarboties ar jāšanas sportu, vienlaikus nodrošinot labāko sportistu izaugsmi un atbalstot viņus starptautiskajās sacensībās.

Galvenie uzdevumi:

- 1) vadīt un koordinēt jāšanas sportu valstī;
- 2) popularizēt jāšanas sportu, it sevišķi bērnu un jauniešu vidū;
- 3) organizēt Latvijas mēroga un starptautiskas sacensības;
- 4) atbalstīt Latvijas izlases sportistu startus starptautiskajās sacensībās;
- 5) organizēt seminārus un treniņnometnes;
- 6) veicināt talantīgo sportistu profesionālo izaugsmi;
- 7) paaugstināt treneru un tiesnešu kvalifikāciju;
- 8) rūpēties par Latvijas Republikas jāšanas sporta vēstures izpēti;
- 9) atbalstīt sacensības, kuras tiek rīkotas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;
- 10) atbalstīt klubu rīkotās sacensības.

Latvijas Jātnieku federācijas sekcijas

Konkūra sekcija

Vadītāja Natālija Šakurova
Tāl. 29753828

Iejādes sekcija

Vadītāja Anita Mangale
Tāl. 29373524

Poniju jāšanas sekcija

Vadītāja Mārīte Pinte
Tāl. 29727835

Paraolimpiskā jāšanas sekcija

Vadītāja Darja Tihomirova
Tāl. 29277923

Pajūgu braukšanas sekcija

Vadītājs Andis Pavlovskis
Tāl. 29372544
www.pajugubrauksana.com

Klubam šis ir izaicinājuma gads

Inga Miķelsone

Talsi, 1. maijs, konkūrs

Aizvadītais Talsu Jātnieku kluba (TJK) rīkotās sacensības šķēršļu pārvarēšanā. Klubam šis būs izaicinājuma gads, jo domājam rīkot sacensības divas reizes gadā – pavasarī un rudenī. Organizētāju galvenā vēlme bija dot iespēju gan klubā, gan Latvijas, gan kaimiņu, šoreiz Lietuvas, jātniekiem startēt uz laba zāles seguma laukuma un ar labiem šķēršļiem. Tāpēc arī sacensības nebija ieskaites, un visi maršruti bija atklāti – bez ierobežojumiem. Sākumā pasākums bija iecerēts kā treniņsacīkstes, bet, pateicoties visiem iepriekš minētajiem apstākļiem, tās izvērtās daudz plašākas. TJK valdes priekšsēdētājs Andris Kiršentāls bija ļoti priecīgs par jātnieku atsaucību un lielo dalībnieku skaitu.

Ivo Miķelsons, maršrutu sastādītājs: – Prieks par sportistu skaitu, acīmredzot sacensību kvalitāte ir tik augsta, ka sportisti mēro tālu ceļu. Domājams, veidojas laba tradīcija, ko sāka Sarmīte Pētersone Talsos un tagad veiksmīgi turpina TJK. Galvenais, lai ieguvēji būtu sportisti,

un viņi būtu apmierināti.

Laimonds Skeris, *Horse market* (Lietuva) direktors: – Sacensības bija labas, viss ritēja raiti. Maršruti bija labi, patīkamas līnijas. Atšķirībā no tiem, ko Ivo Miķelsons ziemas periodā lika Lietuvā, – daudzveidīgāki, bet, tā jau ir – āra laukumos maršrutus būvēt ir daudz vieglāk, it sevišķi, ja laukums ir tik liels kā šeit. Vienīgais minuss – man ar divām biežām ziemas jakām bija auksti!

Sarmīte Pētersone, TJK jātniece: – Bija patīkami dzirdēt, ka dažiem jātniekiem jau TJK rīkotajās sacensībās „iegūt kādu rozeti” izveidojusies par tradīciju un pēc sacensībām *draugos.lv* saņemt vēstules ar labām atsauksmēm. Ja jātnieki te atgriežas vēlreiz, tātad viņiem šeit patīk. Labi, ka iepriekšējā vakarā nolīja lietus, tas tikai uzlaboja laukuma seguma kvalitāti. Man ļoti liels prieks par savu meitu – Sidniju Freimani, kura veiksmīgi startēja kopā ar mani, lai gan viņai ir tikai vienpadsmit gadu, protams, arī tas, ka bija atsaucīgi un pretimnākoši palīgi. Arī sponsori šajās sacensībās nebija visi, kuri vēlējas, jo tie tiks „pataupīti” rudenim. Gaidīsim jūs visus atkal – 4. septembrī.

Mats Petraitis ar Bolero izcīnīja pirmo vietu maršrutā ar 120 cm augstiem šķēršļiem.

Talsu Jātnieku kluba sacensības konkūrā

Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 80 cm, piedalās jātnieki, kuri pēdējo piecu gadu laikā nav startējuši maršrutos ar šķēršļu augstumu 120 cm un augstāk; 31 dalībnieku pāru starts).

1. Paula Gaile	Dardedze	JSK Demora	0 s.p./18,21 s
2. Diāna Miķelsone	Ak-Vo	TJK	0 s.p./19,21 s
3. Elizabete Lāma	Dandijs	TJK	0 s.p./19,30 s

Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 100 cm, bez ierobežojumiem; 32 dalībnieku pāru starts)

1. Jānis Kalita	Puaro	Lipsti	0 s.p./52,81 s
2. Židrūns Garbenis	Mister Ludwig	Lietuva	0 s.p./53,94 s
3. Gerda Vamariģite	Greennight	Lietuva	0 s.p./54,74 s

Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, bez ierobežojumiem; 37 dalībnieku pāru starts)

1. Jolanta Lapiņa	Glazūra	JSK RVA	0 s.p./63,22 s
2. Kristups Petraitis	Ceniba	Lietuva	0 s.p./67,07 s
3. Andis Vārna	Quirasi	SK Quattro	0 s.p./67,43 s

Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, bez ierobežojumiem; 53 dalībnieku pāru starts)

1. Mats Petraitis	Bolero	Lietuva	0 s.p./64,44 s
2. Mats Petraitis	Lordanos	Lietuva	0 s.p./66,34 s
3. Aleks. Šakurovs	Girs	SC Kleisti	0 s.p./68,52 s

Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums līdz 130 cm, ar pārleķšanu; 24 dalībnieku pāri)

1. Ģirts Bricis	Kango	Sport de Lux	0 s.p./44,08 s
2. Andis Vārna	Marmors	SK Quattro	0 s.p./45,53 s
3. Bens Gutkauskis	Lamborgini	Lietuva	0 s.p./46,78 s

Ģirts Bricis ar Kongo guva uzvaru sacensību augstākajā maršrutā.

Sarmīte Pētersone no Talsu Jātnieku kluba ir gandarīta gan par iespēju startēt, gan par to, ka rīkotās sacensības guvušas popularitāti.

LJF kausa izcīņa

Inga Miķelsone

Kleisti, 8. un 9. maijs, konkūrs

Sporta centrā *Kleisti* notika Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas šīs sezonas pirmā posma sacensības šķēršļu pārvarēšanā vispārējā konkurencē, amatieriem un poniju jāšanā. Raksturīgākais bija lielais dalībnieku skaits, kā arī laika apstākļu iespaids, kas neļāva konkūra sacikšu galveno maršrutu pabeigt ar paredzēto pārleķšanu. Sacikstes ieilga, spēcīgais lietus ar negaisu samitrināja laukumu, un pulksten desmitos vakarā, kad iestājās tumsa, sportisti un tiesneši nolēma ar galveno saciksti neriskēt, piešķirot pirmās vietas visiem pieciem sportistiem, kuri pamatmaršrutu veica bez soda punktiem.

Dainis Līvmanis, sacensību galvenais tiesnesis: – LJF kausa izcīņas pirmais posms aizvadīts, un līdz ar rezultātiem ir iegūtas arī jaunas atziņas.

Pirmā atziņa, – spītējot smagajam ekonomiskajam stāvoklim valstī, jātnieki turas, un lielais startējošo dalībnieku skaits to apliecina.

Otrā atziņa, – Latvijā trūkst kvalificētu stjuartu. Lai nodrošinātu noteikumu ievērošanu, nepietiek ar tiesnešu kolēģiju, jo tiesneši, pildot savus tiešos pienākumus, nespēj uzraudzīt dalībniekus pirms un pēc starta. Daudzas reizes nācies dzirdēt sūdzības no stjuartiem par viņu klaju ignorēšanu iesildes laukumos. Stjuarts labi var darboties, ja, pildot savus pienākumus, jūtas par sevi pārliecināts. Pārliecību var iegūt, ja ir pieredze un zināšanas. Nevienam sliktu vārdu nevaru teikt par meitenēm, kuras Kleistos pildīja stjuartu pienākumus. Viņas ir izpalīdzīgas, laipnas, ar pienākuma apziņu. Taču viņām trūkst zināšanu un tāpēc – arī pārliecības. Mūsu labākie jātnieki, ar nelieliem izņēmumiem, labi

zina noteikumus, jo startē ne tikai nacionālajās, bet arī starptautiskajās sacensībās. Ar savu pieredzi, autoritāti un zināšanām, dažkārt arī nekaunību domstarpību gadījumos, viņi pret mūsu stjuartiem izturas kā smagsvara bokseris pret spalvas svara atlētu. Diemžēl arī viesi (daži Lietuvas sportisti), aizvadītajās sacensībās klaji ignorēja sacensību noteikumus. Tāpēc uzskatu, ka LJF šajā sakarā steidzami būtu jāsāk apzināt cilvēki, kuri grib darboties šajā jomā, un viņi jāapmāca. Vislabākais piemērs šajā ziņā ir Igaunijas stjuarti. Viņi darbojas pēc brīvprātības principa, nesaņemot par savu darbu nekādu naudu. Taču galvenais, ar ko atšķiras Igaunijas stjuarti no mūsējiem, ir zināšanas un pārliecība. LJF ir daudz darījusi, lai izglītotu tiesnešus un maršrutu sastādītājus, tāpēc ir pamats domāt, ka turpināsies arī stjuartu apmācība, jo saskaņā ar noteikumiem, viņi ir tiesneši – inspektori jeb oficiālas amatpersonas.

Sergejs Šakurovs, maršrutu sastādītājs: – Man bija vislabākie asistenti. Tas gan šobrīd notiek „ķeksīša” dēļ, jo maršrutu sastādītāju semināriem, kuri veiksmīgi nokārtoja maršrutu sastādītāju testu, praktizējoties divās sacensībās kā asistenti, tiks izsniegta nacionālā maršruta sastādītāja licence. Cerams, ka interese būt par sastādītāja asistentu nepazudīs jau pēc licences izsniegšanas. Turpmāk jau tu kā sastādītājs pats varēsi sacensībās pieaicināt asistentu, kas ļoti atvieglo darbu. Komanda, ar kuru es jau esmu sastrādājis, ir laba, bet ar tādiem asistentiem darbs ir vēl vieglāks – katram savs sektors, katram savi uzdevumi, man atliek tikai pārbaudīt. Žēl, ka lietus nedaudz sabojāja sacensības. Pēc lietus jātnieki

Ģirts Bricis ar Esmeraldu.

Māra Millera foto

nāca klāt un vaicāja, kāds būs pēdējais maršruts. Protams, skatos pēc laukuma grunts stāvokļa un laika apstākļiem, gribu tikai piebilst – Vācijā sacensībās jātnieki izstaigā maršrutu un neviens neko nevaicā – kas uzlikts, tas jālec.

Maira Leja, sacensību dalībiece: – Sacensību atmosfēra ļoti patikama, šoreiz tiešām jūties gaidīts. Jaunzirgu maršruti patika – patikamas līnijas, viens šķērslis veda pie nākamā vienā ritmā, tas, kas vajadzīgs jaunzirgiem. Vienīgais trūkums, viss nedaudz ievilkās maršrutos „uz atzīmi”, bet jātnieki tāda vērtēšanā ir ieinteresēti. Žēl, ka arī lietus nedaudz patraucēja.

No vairākiem sacensību dalībniekiem izskanēja doma, – ja programmā ir tik daudz maršrutu vienā dienā un, vērtējot ar atzīmēm, process ievēlās, kāpēc nerīkot sacensības vienlaikus uz diviem laukumiem? Šķēršļu skaits ir pietiekami liels, laukumu iespējas arī ir, varbūt nākotnē būtu vērts pamēģināt, no tā iegūtu gan organizētāji, gan sportisti.

Vērtējot maršrutus ar jātnieka darbības vai zirga kustības stila vērtējumu, radās

jautājums – kāpēc reizēm jātnieka vai zirga vērtējumos tiesnešu atzīmes tik ļoti atšķirās, – 0,5 balles būtu normāli, bet vairāk? Izskanēja jautājums, – vai tas ir tiesnešu neprofessionalisms? Noteikti ne! Jautājot tiesnešiem, kādi ir galvenie kritēriji, visi min vienus un tos pašus. Atšķirība ir tajā, kādā secībā šos kritērijus tiesnesis sev sarindojis, kāds ir etalons un, galvenais, kāda katram ir vērtēšanas skala. „Labi”, „ļoti labi”, „teicami” ir plaši jēdzieni, kas vienam tiesnesim ir diapazonā no 7 līdz 8, bet otram tas var būt tikai no 6 līdz 7, tāpat kā skolēniem skolā. Šī arī ir galvenā starpība vērtējumos.

No personīgās pieredzes varu piebilst, ka Lietuvā maršrutos ar stila vērtējumu zirgiem vai jātniekiem zemākā balle ir 5, tie, kas nostartē sliktāk, paliek bez vērtējuma, taču tādu nav daudz, lielākoties, ir tie jātnieki vai zirgi, kuri vienkārši vēl nav pietiekami gatavi startēt. Strādājot sacensībās, tiesneši atrodas visi kopā un apspriežas, lai arī katrs „liek savu atzīmi”. Šķirti tiesneši atrodas tikai fināla sacensībās. Vai tas ir labāk vai sliktāk – lai spriež paši tiesneši, jātnieki un treneri.

Māra Millera foto

Rēzija Rumpe ar Tango.

Māra Millera foto

Kristaps Neretnieks ar Vinjeti.

Māra Millera foto

Guntars Siliņš - gan uzvarētājs, gan meitas Sabīnes grūms, aprūpējot Sokolādi.

Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņa

I posms

Konkūrs

Vārds, uzvārds	Zirga vārds	Īpašnieks	Komanda	Rezultāts
Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 100 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās bērni līdz 16 g. v.; 26 dalībnieku pāru starti)				
1. Laura Penele	Rafaello	M. Penelis	z/s Lielceri	7,33 p./51,12 s
2. Krista K. Alksne	Likums	K. K. Alksne	Sport de Lux	6,93 p./56,29 s
3. Anna Šellere	Dekors	O. Šellere	JSK Atēna	6,67 p./50,97 s
Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu, piedalās juniori līdz 18 g. v.; 21 dalībnieku pāru starti)				
1. Laura Penele	Alfredo	R. Lācis	z/s Lielceri	7,30 p./74,95 s
2. Santa Šteinberga	Ginnes	S. Šteinberga	SK Quattro	7,10 p./81,11 s
3. Linda Viša	Armando	-	z/s Liepenes	6,77 p./72,45 s
Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 115 cm, divās fāzēs, piedalās jaunie jātnieki līdz 21 g. v.; 14 dalībnieku pāru starti)				
1. Kristaps Neretnieks	Vinjete	K. Neretnieks	SC Kleisti	0 s.p./36,97 s
2. Elīna Millere	Ikars	M. Millers	SC Kleisti	0 s.p./39,74 s
3. Kristīne Egle	Glāsts	K. Egle	Sport de Lux	0 s.p./43,38 s
Maršruts nr. 4 (šķēršļu augstums līdz 100 cm, sacensības ar zirga kustības stila novērtējumu, piedalās zirgi līdz 5 g. v.; 47 dalībnieku pāru starti)				
1. Alekss Seliuss	Kadiljak	-	Lietuva	8,00 p./59,55 s
2. Ģirts Bricis	Quattros Amira	-	Sport de Lux	7,77 p./56,02 s
3. Ģirts Bricis	Lady Lora	K. Ansonē	Sport de Lux	7,63 p./57,34 s
Maršruts nr. 5 (šķēršļu augstums līdz 110 cm, sacensības ar zirga kustības stila novērtējumu, piedalās zirgi līdz 6 g. v.; 18 dalībnieku pāru starti)				
1. Ģirts Bricis	Esmeralda	J. Rimeiks	Sport de Lux	7,60 p./71,66 s
2. Kristaps Neretnieks	Ishors II	K. Neretnieks	SC Kleisti	7,50 p./77,47 s
3. Dāneliuss Gutkauskis	Cassini G	G. Gutkauskis	Lietuva	7,07 p./76,02 s
Maršruts nr. 6 (šķēršļu augstums līdz 120 cm, ar džokeri uz laiku; 37 dalībnieku pāru starti)				
1. Nerijuss Šipaila	Liverpulis	M. Juknevičute	Lietuva	65 p./57,62 s
2. Dāneliuss Gutkauskis	Epoħa G	G. Gutkauskis	Lietuva	65 p./62,32 s
3. Guntars Siliņš	Kalgari	J. Mežnieks	JSK Mežstrazdiņi	65 p./68,99 s
Maršruts nr. 7 (šķēršļu augstums līdz 130 cm, ar pārleķšanu; 21 dalībnieku pāru starti)				
1. Dāneliuss Gutkauskis	Eridana G	G. Gutkauskis	Lietuva	0 s.p./67,77 s
1. Ģirts Bricis	Clarence 22	K. Vasilauskaite	Sport de Lux	0 s.p./69,24 s
1. Guntars Siliņš	Kalgari	J. Mežnieks	JSK Mežstrazdiņi	0 s.p./70,35 s
1. Kristīne Egle	Roils	K. Egle	Sport de Lux	0 s.p./70,48 s
1. Ģirts Bricis	Kongo	T. Režņuka	Sport de Lux	0 s.p./72,26 s
Poniju jāšana				
Maršruts nr. 1 (vadības maršruts, sacensības uz atzīmi, piedalās jātnieki ar 1. un 2. grupas ponijiem; 21 dalībnieku pāru starti)				
Atzīmi „ļoti labi” saņēma:				
Arta Židele	Toby	-	JSK Princis	
Terēze Mača	Deils	z/s Stiebrīņi	SK Meždravas	
Tina Dreimane	Wild Rose	z/s Meždravas	SK Meždravas	
Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 40 cm, divās fāzēs, piedalās jātnieki ar 1. grupas ponijiem; 8 dalībnieku pāru starti)				
1. Alvīne Pašore	Prērija	Saldus JSS	Saldus JSS	0 s.p./26,45 s
2. Monta Pareiza	Džipsijs	Saldus JSS	Saldus JSS	0 s.p./29,86 s
3. Sabīne Siliņa	Šokolāde	S. Siliņa	JSK Bajāri	0 s.p./32,03 s
Maršruts nr. 3 (šķēršļu augstums līdz 80 cm, divās fāzēs, piedalās jātnieki ar 1. un 2. grupas ponijiem; 11 dalībnieku pāru starti)				
1. Rēzija Rumpe	Tango	-	Saldus JSS	0 s.p./26,14 s
2. Zane Meimane	Pipars	-	JSK Atēna	0 s.p./26,51 s
3. Anete Kauliņa	Mirga	-	Saldus JSS	0 s.p./27,54 s
Amatieri				
Maršruts nr. 1 (šķēršļu augstums līdz 100 cm, sacensības ar jātnieka darbības stila novērtējumu; 20 dalībnieku pāru starti)				
1. Rolands Paulausks	Kolibrius Coleur	M. Paulauskaite	Lietuva	7,00 p./51,69 s
2. Jolanta Lapiņa	Glazūra	J. Lapiņa	JSK RVA	6,90 p./53,64 s
3. Ingrida Lizbovska	Nostrdamuss	I. Lizbovska	LJAA	6,63 p./54,64 s
Maršruts nr. 2 (šķēršļu augstums līdz 105 cm, ar pārleķšanu; 23 dalībnieku pāru starti)				
1. Andris Jurševskis	Eross	A. Jurševskis	JSK Kriķi	0 s.p./37,92 s
2. Olga Šellere	Atrejs	O. Šellere	JSK Atēna	0 s.p./38,22 s
3. Mareks Samohvalovs	Quandella	S. Samohvalova	JSK RVA	0 s.p./40,17 s

LJF kausa izcīņas pirmais posms

Dace Millere

Kleisti, 15. maijs, iejāde

Notikušas Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas pirmā posma sacensības iejādē. Ar prieku var secināt, ka jaunās sezonas sākumā arī šajā jāšanas disciplīnā krietni audzis sacensību dalībnieku skaits, un jācer, ka tas līdz ar konkurences palielināšanos veicinās arī meistarību.

Vērtē Latvijas Jātnieku federācijas iejādes sekcijas vadītāja, pati arī trenere un sacensību tiesnese **Anita Mangale**:

– Priecē tas, ka jūtami audzis sacensību dalībnieku skaits un interese par iejādes disciplīnu. Cilvēki kļuvuši izglītotāki, arī presē salīdzinoši biežāk parādās skaidrojoša informācija par iejādes nozīmi jātnieka vispārējā sagatavotībā, kas ir pamatu pamats – starta punkts, no kura jāsāk katram. Tāpēc patīkami, ka tieši mazajās, vienkāršākajās shēmās ir daudz

dalībnieku. Tikai, protams, mēs vēlētos, lai kvantitātei tiktu līdzī arī meistarība, bet jāatzīst, ka arī sportistu sagatavotība, salīdzinot ar iepriekšējās sezonas sākumu, ir augusi, tātad esam uz pareizā ceļa. Lielā dalībnieku interese lika izšķirties par to, ka jau sezonas atklāšanā, kas notika 1. maijā, un tagad sacensības vienlaikus risinājās uz diviem laukumiem. Atgriežoties pie iejādes nozīmes jātnieku sagatavošanā, gribu atgādināt, ka ziemas konkūra čempionāta laikā pie mums sacensības tiesāja un semināru vadīja speciālists no Vācijas. Domāju, ka tieši viņa prasmīgais skaidrojums daudziem sportistiem lika novērtēt iejādes nozīmi. Tāpēc federācija šādus seminārus turpinās organizēt, un 20. un 21. maijā semināru tieši iejādē vadīs speciāliste no Krievijas Irina Ludina, bet jūnija sākumā – ziņošs tiesnesis no Norvēģijas. Mums jāreķinās ar to, ka

Airisa Penele ar Ravelu.

Māra Millera foto

Terēze Rozenberga ar Zalvi.

Māra Millera foto

Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņa

I posms

Iejāde

Jātnieks	Zirgs	Komanda	Zirga īpašnieks	Rezultāts
Lielā balva				
1. Airisa Penele	Ravels	z/s Lielceri	A. Penele	70,50%
2. Terēze Rozenberga	Zalve	SC Kleisti	SC Kleisti	65,33%
Vidējā balva I				
1. Agnese Liepiņa	Linza	SC Kleisti	SC Kleisti	71,04%
2. Inga Bistrova	Traum-Furst	JSK Amber	J. Borisova	67,79%
3. Kristīna Rozīte	Brodors	LLU SK	ZA Burtņieki	67,79%
Shēma III				
1. Agnese Liepiņa	Doctor Wayne	SIA Wilde Transp.	SIA Wilde Transp.	69,46%
2. Krista Kukure	Romance	SC Kleisti	B. Švāgere	64,63%
3. Liāna Pelše	Dimants	SK Harmonija	A. Mainiece	63,75%
Shēma III (juniori)				
1. Krista Kukure	Romance	SC Kleisti	B. Švāgere	64,63%
2. Ksenija Petrova	Lagoss	LLU SK	LLU	63,17%
3. Aiga Silavniece	Hiltons	SC Kleisti	SC Kleisti	61,88%
Shēma II				
1. Terēze Rozenberga	Lords	SC Kleisti	SC Kleisti	65,52%
2. Nellija Nulle	Ginnes	SC Kleisti	S. Šakurovs	64,14%
3. Daiga Grāvīte	Don Graffiti	z/s Lielceri	D. Grāvīte	61,03%
Shēma II (jaunieši)				
1. Nellija Nulle	Ginnes	SC Kleisti	S. Šakurovs	64,14%
2. Aiga Silavniece	Loretta	SC Kleisti	SC Kleisti	60,92%
3. Madara Reināne	Fantoms	SC Kleisti	S. Šakurovs	58,51%
Open Class (līdz 18 g. v.)				
1. Kristiāna Kuzmane	Skifs	SC Kleisti	A. Ščogoļa	61,95%
2. Līga Breikša	Kailija	RJSK Sport de Lux	L. Breikša	60,69%
3. Jūlija Petrova	Hilmenda	SC Kleisti	A. Mangale	60,46%
Open Class (bērni)				
1. Everita Daubure	Heralda	SK Harmonija	A. Mainiece	65,98%
2. Sindija Galviņa	Venda	SIA Wilde Transp.	J. Lazdāne	65,29%
3. Marta Brūniņa-Buile	Gizela	SIA ZA Kocēni	M. Brūniņa-Buile	62,76%
Open Class (jaunzirgu konkurence)				
1. Gundega Krīgere	Sally	JSK Temperaments	N. Čerepova	68,51%
2. Angelina Kostina	Bonds	SC Kleisti	A. Kostina	64,02%
3. Laima Lāce	Kalfo	z/s Tiraines stallī	V. Milta	63,33%

finansiālu iemeslu dēļ visi sportisti, kuri to vēlētos, nevar aizbraukt uz sacensībām vai semināriem ārzemēs, tāpēc cenšamies rast iespēju šīs zināšanas apgūt pašu mājās. Jo mūsu iejādnieku lielākais trūkums ir tieši pieredzes trūkums, pārāk daudz „dzīvojamies” savās mājās, startējam savā lokālā konkurencē. Tikai tad, ja savos startos izdosies apvienot visus galvenos komponentus – cītīgu darbu, labu treniņu bāzi, labus zirgus un pieredzi – izdosies sasniegt augstus rezultātus. Jau ilgāku laiku ceram, ka vēl kāds sportists spēs sagatavot savu zirgu startam Lielajā balvā, un jācer, ka šīs sezonas beigās tas patiesi notiks, jo tā ir tā latīņa, uz kuras pārvarēšanu jātiecas katram iejādes sportistam.

Mūsu labākā iejādes meistare **Airisa Penele** ir pirmā un vienīgā no Baltijas valstu sportistēm, kura pagājušogad izcīnīja tiesības startēt Eiropas čempionātā. Protams, arī šoreiz viņa uzvarēja Lielajā balvā:

– Šis man bija pirmais sezonas starts un ļoti nozīmīgs tāpēc, kas pirmoreiz Ravelis piedalījās sacensībās ar pilnīgi jaunu brīvas izvēles programmu. Bija manāms, ka zirgs uztraucas, bet kopumā esmu ļoti apmierināta ar startu. Zirgs ir gatavs sezonai. Šogad gan mums nav paredzēti tik atbildīgi starti (EČ šogad nenotiek), bet piedalīsimies vairākās starptautiskās sacensībās, tajā skaitā Pasaules kausa izcīņas posmos. Sāksim ar diviem braucieniem uz Poliju un Čehiju. Jāteic, ka šogad esmu sākusi sevi apliecināt jaunā statusā – arī kā tiesnese. Strādāju jau ziemas čempionātā, gan sezonas atklāšanas sacensībās. Varam priecāties, ka aug dalībnieku kvantitāte, bet jāaug arī kvalitātei. Tam pagaidām pietrūkst semināru un informācijas. Ir labi jauni jātnieki un jauni zirgi, bet viņiem pietrūkst pieredzes. Jebkurš, startējot sacensībās, taču cenšas, tikai reizēm pareizs nav pats pamats, ar kuru sākts apgūt iejādi. Tāpēc, vērtējot sacensības, cenšos protokolā pierakstīt savus komentārus, un, ja jātnieks izrāda interesi par tiem, iespējams uzzināt arī cita viedokli un izdarīt savus secinājumus, ko treniņos vajadzētu uzlabot.

Sezonas laikā līdz pat septembrim kopā notiks pieci LJF kausa izcīņas posmi iejādē, un nākamais paredzēts 19. jūnijā.

Inga Bistрова ar Traum-Furst.

Agnese Liepiņa ar Doctor Wayne.

Māra Millera foto

Sezonas atklāšanas sacensības un Rīgas atklātais čempionāts iejādē

I posms

Vārds, uzvārds	Zirga vārds	Sporta klubs	Īpašnieks	Rezultāts
----------------	-------------	--------------	-----------	-----------

Lielā balva

1. Terēze Rozenberga	Zalve	SC Kleisti	SC Kleisti	60,92%
----------------------	-------	------------	------------	--------

Vidējā balva

1. Agnese Liepiņa	Linza	SC Kleisti	SC Kleisti	69,04%
-------------------	-------	------------	------------	--------

2. Inga Bistрова	Traum-Furst	JSK Amber	J. Borisova	66,14%
------------------	-------------	-----------	-------------	--------

3. Terēze Pētersone	Kivi	JSK Mežstrazdiņi	J. Mežnieks	64,82%
---------------------	------	------------------	-------------	--------

Mazā balva

1. Terēze Pētersone	Kivi	JSK Mežstrazdiņi	J. Mežnieks	64,12%
---------------------	------	------------------	-------------	--------

2. Inga Bistрова	Monte-Cristo	JSK Amber	A. Muravskis	63,68%
------------------	--------------	-----------	--------------	--------

3. Jūlija Tkačova	Orfejs	JSK Amber	J. Tkačova	63,07%
-------------------	--------	-----------	------------	--------

Mazā balva (jaunie jātnieki)

1. Jūlija Stepanova	Dancing Queen	SC Kleisti	J. Stepanova	60,88%
---------------------	---------------	------------	--------------	--------

2. Agnese Rituma	Līvija	SK Reiteri	A. Apsītis	57,81%
------------------	--------	------------	------------	--------

3. Krista Kukure	Romance	SC Kleisti	B. Švāgere	55,09%
------------------	---------	------------	------------	--------

Shēma III

1. Agnese Liepiņa	Doctor Wayne	SIA Wilde Transp.	SIA Wilde Transp.	66,18%
-------------------	--------------	-------------------	-------------------	--------

2. Sanita Dombrovska	Kaldans	SK Reiteri	I. Nasteviča	65,39%
----------------------	---------	------------	--------------	--------

3. Agnese Kukaine	Double Power	JSK Temperaments	A. Kukaine	64,80%
-------------------	--------------	------------------	------------	--------

Shēma III (juniori)

1. Ksenija Petrova	Lagoss	LLU	LLU	62,25%
--------------------	--------	-----	-----	--------

2. Krista Kukure	Romance	SC Kleisti	B. Švāgere	61,27%
------------------	---------	------------	------------	--------

3. Agnese Rituma	Līvija	SK Reiteri	A. Apsītis	60,69%
------------------	--------	------------	------------	--------

Shēma II

1. Nellija Nulle	Ginss	SC Kleisti	S. Šakurovs	65,86%
------------------	-------	------------	-------------	--------

2. Sanita Dombrovska	Kameja	SK Reiteri	I. Majevska	65,63%
----------------------	--------	------------	-------------	--------

3. Agnese Kukaine	Londay Light	JSK Temperaments	A. Kukaine	65,06%
-------------------	--------------	------------------	------------	--------

Shēma II (jaunieši)

1. Nellija Nulle	Ginss	SC Kleisti	S. Šakurovs	65,86%
------------------	-------	------------	-------------	--------

2. Aiga Silavniece	Loretta	SC Kleisti	SC Kleisti	62,76%
--------------------	---------	------------	------------	--------

3. Sofija Lavrinoviča	Lēdija	SC Kleisti	SC Kleisti	56,67%
-----------------------	--------	------------	------------	--------

Open Class (18 g. v.)

1. Jūlija Petrova	Hilmenda	SC Kleisti	A. Mangale	64,48%
-------------------	----------	------------	------------	--------

2. Kristiāna Kuzmane	Skifs	SC Kleisti	A. Ščogoļa	61,38%
----------------------	-------	------------	------------	--------

3. Valērija Artjomova	Parīze	SC Kleisti	SC Kleisti	59,20%
-----------------------	--------	------------	------------	--------

Open Class (bērnu konkurence)

1. Aiga Silavniece	Loretta	SC Kleisti	SC Kleisti	64,60%
--------------------	---------	------------	------------	--------

2. Everita Daubure	Heralda	JSK Harmonija	A. Mainiece	62,41%
--------------------	---------	---------------	-------------	--------

3. Sindija Galviņa	Venda	SIA Wilde Transp.	J. Lazdāne	62,07%
--------------------	-------	-------------------	------------	--------

Open Class (jaunzirgu konkurence)

1. Gundega Krīgere	Sale	JSK Temperaments	N. Čerepova	66,32%
--------------------	------	------------------	-------------	--------

2. Anita Lapina	Gradacija	LLU	LLU	65,86%
-----------------	-----------	-----	-----	--------

3. Laima Lāce	Kalfo	z/s Tiraines staļļi	V. Milta	65,29%
---------------	-------	---------------------	----------	--------

LJF kausa izcīņas pirmais posms

Dace Stūre

Kocēni, 24. aprīlis, pajūgi

Ir aizvadīts viens gads, un, tāpat kā ieradumiem un konkūristiem, arī pajūgu braucējiem sākusies jauna sezona, kas, pateicoties Daces Štrausas un braucēju iniciatīvai, ar šo gadu ir iekļauta LJF kalendārajā plānā. Visas sezonas garumā pajūgu braucējiem būs iespēja cīnīties par titulu *Gada labākais braucējs*.

LJF kausa izcīņas pirmais posms, kas vienlaikus bija sezonas atklāšana, tradicionāli notika Valmieras rajonā, Stūru ģimenes lauku mājā, kur sacensības rīkoja SIA *Zirgaudzētava Kocēni*. Pasākuma norisi atbalstīja vietējā iniciatīvas grupa *Kokmuiža*, Kocēnu novada dome, LJF, kā arī SIA *Eggersmann*.

Sacensībās varēja vērot pagājušā gada braucēju izaugs-

mi un arī kļūdas. Prieccējas, ka braucēju pulkam pievienojusies jauna sportiste Siglinda Freimane, startējot pat ar diviem zirgiem, kā arī tas, ka tālo ceļu bija mērojuši abi Liepājas pajūgu braucēji Dzintra Blūma un Guntis Priede, kā arī poniju ekipāžas no Rēzeknes un Balviem. Bet limbažnieks Viesturs Kurmis ieradās iepriekšējā dienā, 20 kilometrus veicot braukšus savā pajūgā. Startēt atsākusi Aiga Ozoliņa ar Bonifāciju. Ziemas pārtraukuma laikā liela daļa no braucējiem iegādājušies jaunus ratus un aizjūgus. Andis Pavlovskis pat var lepoties ar īstiem manēžas ratiem, kas atbilst FEI noteikumu prasībām.

Maršruti nebija grūti, kā jau sezonas pirmajās sacensībās. Tika veiktas trīs disciplīnas vienā dienā. Nezin par kādiem grēkiem, bet sacensību dienā snīga, un sniega vai citu apstākļu ietekmē daudzi

Zanes Pavlovskas foto

Uzvarētāji kopvērtējumā – Pavlovsku ģimenes ekipāža: kučieris Andis Pavlovskis, palīgs Kristaps Caune un zirgs Viskijs.

braucēji sajaucā shēmu. Vienai no vadošajām pagājušā gada braucējām Natālijai Dreimanei šī kļūda maksāja godalgotu vietu, kas līdz ar to Zanei Brauerei deva iespēju vinnēt ar abiem zirgiem, iegūstot otro un trešo vietu. Pēc manēžas braukšanas zirgu vērtējumā par lideri kļuva Anda Pavlovska ekipāža, bet poniju konkurencē – Agriņas Poles ekipāža, kas savas līdera pozīcijas noturēja līdz sacensību beigām. Otrā disciplīnā – trīs kilometru maratona distancē viens no

Zanes Pavlovskas foto

JK Viktorija ekipāža ar kučieri Siglindu Freimani, palīgu Daigu Ločmeli un zirgu Samurajs ir debitanti pajūgu braukšanas sacensībās.

Zanes Pavlovskas foto

Uzvarētāji poniju klasē Agrita Pole un palīgs Margarita Prokofjeva ar poniju Nice Boy.

LJF kausa izcīņa pajūgu braukšanā

I posms

Braucējs	Palīgs	Zirgs	Komanda	1	2	3	S. p. kopā
1. Andis Pavlovskis	Kristaps Caune	Viskijs	Pavlovsku ģimene, Rīga	80,0	19,67	3,00	102,67
2. Zane Brauere	Eduards Krūmiņš	Orkāns	z/s Jaunstrauti, Ķekava	93,2	24,97	3,00	121,17
3. Zane Brauere	Eduards Krūmiņš	Maiestro	z/s Jaunstrauti, Ķekava	94,8	21,71	6,00	122,51
4. Dace Stūre	Kārlis Stūris/Dana Stūre	Hipija	SIA Zirgaudzētava Kocēni	85,6	42,53	0,00	128,13
5. Guntis Priede	Renāte Sproģe	Seriāls	z/s Stiebriņi, Liepāja	98,0	23,96	9,00	130,96
Poniji							
1. Agrita Pole	Margarita Prokofjeva	Nice Boy	JSK Atēna, Balvi	97,6	39,60	6,00	143,20
2. Kristīne Stašule	Sandra Ņičenkova	Zefirs	Rudo kumeļu pauguri	97,6	39,60	6,00	143,20
3. Kristīne Stašule	Kitija Nolberga	Diksons	Rudo kumeļu pauguri	111,2	138,01	37,29	286,50

Paskaidrojumi: 1. Soda punkti figurālajā braukšanā, 2. Soda punkti maratonā, 3. Soda punkti konusus

trim šķēršļiem bija tautā sauktā „rulete”. Šķērslis ir aplis ar vārtiem un, ja braucējs atrodas apļa iekšpusē, viņš neredz vārtu apzīmējumus, un kļūst grūti orientēties, kuri ir nākamie vārti. Šajā šķērslī arī visvairāk braucēju ieguva soda punktus, tajā skaitā pati šķēršļa izveidotāja Dace Stūre, līdz ar to tas Stūru ekipāžu ierindoja ceturtajā vietā. Sekojot FEI noteikumu ieteikumiem, pēdējā disciplīna bija konusu braukšana, un labākā rezultāta īpašnieks startēja pēdējais, kas labāk palīdz braucējiem sacensību beigās saprast, vai izjūgt zirgu vai arī apbalvošanas ceremonijā ierasties ar visu ekipāžu, kas ir cieņas apliecinājums sacensību organizētājiem un līdzjutējiem.

Pajūgu braukšana ir aizraujošs sporta veids, šeit lidera pozīcijas mainās vienā mirklī, un nekad nevar zināt, kurš kļūdisies sākumā, kurš – beigās, tāpēc jācinās līdz pēdējai sekunde.

Bijušie jātnieki un citi interesenti, kur jūs esat? Pievienojieties mūsu pajūgu braucēju pulciņam, un nenožēlosiet!

Dace Stūre ar palīgu Kārli Stūri un zirgu Hipija pārvar maratona šķērslī.

Otrās vietas ieguvēji Zane Brauere un Eduards Krūmiņš ar Orkānu.

Zanes Pavlovska foto

Zanes Pavlovska foto

Latvieši sezonas atklāšanā Igaunijā

Dace Stūre

Tartu, 1. maijs, pajūgi,

Tas jau kļuvis ierasts, ka Igaunijā no pajūgu braucējiem rūpes par šī sporta veida attīstību uzņemas Urmass Sakss, kurš arī šogad savā īpašumā Lūnjā noorganizēja pajūgu braukšanas sezonas atklāšanas sacensības. To programmā bija divas disciplīnas – manēžas braukšana un konusu distance. Pats saimnieks Urmass sagatavoja jaunu zirgu *Vesterhod*, ar kuru viņš startēja vien zirgu ekipāžās.

Šoreiz no mūsējiem pie Urmasa ciemojās Zane Brauere, startējot ar abiem zirgiem – Maiestro un Orkānu, un Dace Stūre ar Hipiju. Manēžas shēma šķita salīdzinoši vienkārša, bet, to izbraucot, kļuva saprotams, ka patiesībā

tā ir sarežģīta.

No pašiem mājiniekiem kopā sacensībās piedalījās astoņas vien zirgu un divas div zirgu ekipāžas, lielākoties tās visas redzētas, startējot pagājušā gadā, un latviešiem atkal bija iespēja izcelties labi zināmo konkurentu vidū. Pēc manēžas braukšanas Zane ar Maiestro ierindojās pirmajā vietā, bet ar Orkānu nepaveicās, jo braucēja sajauca shēmu, ko izdarīja arī Dace ar Hipiju.

Beidzot manēžas shēmu, uzreiz bija jānodas uz konusu laukumu. Protams, kuri vēlējās, varēja savus zirgus atpūtināt, bet, tā kā laika apstākļi braucējus nelutināja, sacensības notika raiti. Konusu laukums bija nežēlīgi smags. Lai precīzi izbrauktu cauri vārtiem, ļoti laicīgi rati bija jānostāda taisni pret šķērslī, līdz ar to, lai

iekļautos laika normā, zirdziņi krietni dabūja nopūlēties. Sešu soda punktu iegūšana ar Orkānu šo Zanes Braueres ekipāžu ierindoja no iespējamās trešās vietas sestajā, bet Daces Stūres ekipāžai konusu maršruts nāca par labu, jo pēc neveiksmīgas manēžas shēmas viņa no ceturtais vietas pacēlās uz otro. Tā, beidzoties sacensībām, pirmo godalgoto vietu ieguva Zane Brauere ar grūmu Eduardu Krūmiņu un zirgu Maiestro, otrā palika Dace Stūre ar grūmu Danu Stūri un zirgu Hipija, trešā vieta tika igauņu braucējam Haro Kānikam ar grūmu Kertu Sarapu un zirgu *Harry*.

Nākamā tikšanās latviešiem pie Urmasa gaidāma septembrī Baltijas kausa izcīņas sacensību trešajā, noslēguma posmā.

Dacei Stūrei un palīgam Danai Stūrei otrā vieta sacensībās Igaunijā.

Zanes Braueres un Eduarda Krūmiņa ar Maiestro ekipāža uzvar Lūnjā.

Sacensību saimnieka Urmasa Saksa ekipāža ar *Vesterhod* aizjūgā.

Elerinas Radikas foto

LJF kausa izcīņas otrais posms

Dace Štrausa

Priekules novads, 15.-16. maijs, pajūgi

Pajūgu braukšanas sacensības biežāk notiek Vidzemes un Latgales pusē. Vienīgā vieta šobrīd Kurzemē, kur mīt patiesi šī sporta veida entuziasti, ir Priekules novada *Stiebriņos*. Pat neskatoties uz nelielo braucēju skaitu sacensībās, kas notika pagājušā gada rudenī, *Stiebriņu* saimnieki Guntis Priede un Dzintra Blūma rokas nenolaida un šogad atkal nolēma rīkot pajūgu braukšanas turnīru, šoreiz LJF kausa izcīņas otro posmu. Jāpiebilst, ka Latvijas Jātņieku federācijas kausa posmi šajā disciplīnā šogad notiek pirmo gadu. Sacensību rīkotāji bija divi klubi - *Kanu atvars* no Priekules novada un *Meždrūvas-1* no Garkalnes novada, un, protams, Latvijas Jātņieku federācija.

Manēžas un konusu šķēršļu maršruta braukšana notika Priekules centrā. Todien notika arī Priekules tradicionālais dziesmu un deju festivāls, tāpēc patīkami, ka, neskatoties uz lielo aizņemtību dažādos

sacākumos, uz apbalvošanas ceremoniju pēc pirmajiem diviem posmiem ieradās arī Priekules domes priekšsēdētāja Vija Jablonska. Priekules dome atbalstīja šīs sacensības arī materiāli.

Sacensību pirmajā dienā manēžas braukšanā ar vienmērīgu un līdzenu braukšanas stilu uzvarēja Daces Stūres ekipāža ar palīgu Danu Stūri un zirgu Hipija. Hipijai gan pietrūka impulsa, tomēr uzvara bija pārliecinoša.

Poniju klasē startēja viena ekipāža no sporta kluba *Meždrūvas-1* - Natālija Dreimane ar palīgu Tinu Dreimani un igauņu poniju Arafatu, kurš bija tik spēka pilns, ka laukumā bija grūti vadāms. Manēžas braukšana ir tā disciplīna, kurā mūsu braucējiem vēl ļoti daudz jāstrādā, lai brauktu augstā līmenī.

Konusu šķēršļu braukšanā vislabāk veicās Natālijas Dreimanes ekipāžai, ar palīgu Eduardu Jāni Pūli un zirgu Dukātu.

Maratona šķēršli veic Gunta Priedes ekipāža.

Daces Štrausas foto

Dalībniekus apbalvo Priekules domes priekšsēdētāja Vija Jablonska un sacensību galvenā tiesnese Līdija Biteniece.

Daces Štrausas foto

Natālijas Dreimanes ekipāža ar Dukātu konusu šķēršļu maršrutā.

Uzvarētāji Dace Stūre ar palīgu Kārli Stūri maratona distancē.

Daces Štrausas foto

Rezultāti kopvērtējumā

Nr.	Dalībnieki	Zirgi	Grupa	Manēžas br.	Konusu šķēršļi	Maratons	Kopā
1.	Natālija Dreimane	Arafats	Poniji	80,0	3,66	51,22	134,88
1.	Dace Stūre	Hipija	Zirgi	48,0	6,52	31,20	85,72
2.	Natālija Dreimane	Dukāts	Zirgi	54,5	6,00	43,64	104,14
3.	Dzintra Blūma	Gaiziņš	Zirgi	72,0	18,39	36,67	127,06
4.	Guntis Priede	Dans	Zirgi	69,5	28,93	48,92	147,35

Šī bija vienīgā ekipāža, kas spēja iekļauties laika normā, tomēr divas bumbiņas krita. Arī Daces Stūres ekipāža aizķēra divus konusus un rezultātā saņēma sešus soda punktus par gāztajiem šķēršļiem un papildu soda punktus par pārsniegtu laiku.

Otrās dienas darbība pārcēlās uz zemnieku saimniecību *Stiebriņi*. Šeit notika pajūgu braukšanas sacensību aizraujošākais posms – maratons. Distance sastāvēja no divu kilometru brīvās gaitas posma, puskilometru veicamu soļu gaitā, un šķēršļu trasī, kurā ietilpa četri maratona šķēršļi, no kuriem trīs bija ar krītošiem elementiem. Distances garums bija

4,5 kilometri.

Iepriekšējo divu disciplīnu kopvērtējumā veiksmīgākā Dace Stūre šoreiz jau ar otru savu palīgu Kārli Stūri un zirgu Hipiju noturēja liderpozīciju arī pēc noslēguma posma un ieguva pirmo vietu. Dace veica maratona šķēršļus lielākā ātrumā nekā iepriekšējās sacensībās, Hipija ierasto rikšu vietā šoreiz pārvietojās lēkšos, protams, arī jaunajiem maratona sporta ratiem ir liela nozīme, tie ievērojami palielina ekipāžas manevrēšanās spējas.

Trešās vietas ieguvēja maratona, bet kopvērtējumā izcīnot otro vietu, Natālija Dreimane nolēma braukt, pieņemot Dukātu nākamajām sacensībām, kas notiks Igaunijā, vien pēdējā, ceturtajā šķērslī rādot, ko spēj, un izbraucot to ātrāk par visiem un apsteidzot tuvāko sekotāju Daci Stūri vairāk nekā par 10 sekundēm. Maratonā otro labāko rezultātu sasniegta mājiniece Dzintra Blūma ar Gaiziņu, kas kopvērtējumā ierindojās trešajā vietā, aiz sevis atstājot Gunta Priedes un palīga Renātes Sproģes ekipāžu ar Danu, kas vienjūgu klasē ar šo zirgu startēja pirmo reizi.

Dzintra Blūma un palīgs Renāte Sproģe ar Gaiziņu pārvar maratona šķērslī.

Daces Štrausas foto

Poniju grupā startē Natālijas Dreimanes ekipāža.

Daces Štrausas foto

Konusu šķēršļu maršrutu brauc Dace Stūre ar Hipiju, palīgs Dana Stūre.

Daces Štrausas foto

Kornelisenu vajā neveiksmes

Dace Štrausa

Portāls *Horses.nl* ziņo, ka holandiešu iejādes zvaigzne Adelinde Kornelisenā zaudējusi iespēju turpināt jāt ar Emmijas de Žū *Vivace de Jeu*, jo zirgs tika pārvietots uz Edvarda Gāla stalli Harskampā. Iemesls tam ir tas, ka astoņus gadus veco KWPN zirgu *Vivace* (no *Contango*) nopirka Gāla students Gregors Takss.

Bet četrus gadus veco KWPN ērzeli *Brentano* (no *United x Jazz*) nācās eitanazēt pēc traģiska satiksmes negadījuma. Adelinde Kornelisenā jāja ar rudo ērzeli, kad tas sabijās, jātniece nokrita, un tas izskrēja uz ielas. Diemžēl šoreiz parasti klusajā ceļā gadījās brauk mašīnai, un zirgs uzkrita uz mašīnas motora pārsega, pēc kā turpināja rikšot

jau ar lauztu kreiso priekškāju. Kornelisenā nekavējoties izsauca veterinārārstu, kurš tūlīt ieradās. Bēdīgi, bet *Brentano* bija ievainots tik smagi, ka to bija jāiemidzina.

Adelinde bija trenējusi šo zirgu, kas bija viņas topa zirga *Parzival* māsa kumeļš, jau pusgadu, un lika uz to lielas cerības.

Neveiksmes turpināja vajāt Adelindi. Sacensību debijā ar *Jerich Wunschtraum* Kornelisenai bija no sacensībām jāizstājas, jo zirgs bija pats sevi savainojis. Holandiešu komandas jātniece rādīja *Wunschtraum* nacionālās atlases sacensībās Udenā, kad jau pašā Lielās balvas testa sākumā Hanoveras šķirnes kastrāts pirms pirmās diagonāles sevi savainoja, un pēc paplašināto rikšu diagonāles Kornelisenā nolēma testu neturpināt un no sacensībām izstājās. Iesildes laukumā gan tika konstatēts, ka zirgam nekas nekā, bet kā Kornelisenā paskaidroja, ar šāda līmeņa zirgu nevajag uzņemt nevajadzīgu risku.

Rolex FEI Pasaules kausa fināls

Sagatavoja Dace Štrausa

Ženēva, 14.– 18. aprīlis, konkurss

Pasaules kausa fināla sacensības konkurā notika Šveices pilsētā Ženēvā, noslēdzot šīs sērijas 32. sezonu. Kopā 14 līgās noticis 121 kvalifikācijas turnīrs, lai 43 labākie sportisti nokļūtu fināla sacensībās, kas sastāvēja no trim daļām, un trīs dažādos maršrutos cīnītos par prestižo balvu.

Pirmā daļa

Pirmajā maršrutā, kura augstums bija 150 cm, galvenais kritērijs bija laiks, un par katru gāztu šķērslī dalībnieki papildus saņēma četras soda sekundes.

Amerikānis Ričs Fellers izkaroja uzvaru ar izcilo Īru šķirnes zirgu *Flexible*. Par šo zirgu ir īpašs stāsts. *Flexible*

ir īsts izdzīvotājs, – divas reizes tas stāvējis uz robežas, lai šķirtos no sporta pēc negadījuma un smaga savainojuma, taču abas reizes spēja atgriezties lielajā sportā un būt ļoti tuvu uzvarai pirms diviem gadiem Pasaules kausa fināla sacensībās Gēteborgā. Šoreiz nelielais zirgs beidza maršrutu ar rezultātu 70,63 sekundes un nebija pārspējams. Kopumā amerikāņu jātnieki rādīja labāko sniegumu, un četri pāri ieņēma vietas pirmajā desmitniekā. Startējot vienpadsmitais no beigām, Fellers pārspēja vairākkārtējā Pasaules kausa ieguvēja Rodrigo Pessoa ar *Let's Fly* uzrādīto labāko maršruta rezultātu. Bet pēc ņujorkieša Maklina Varda

Rodrigo Pessoa ar *Let's Fly* trešais PK fināla pirmajā raundā.

Kita Houghton/FEI foto

ar *Sapphire* veiksmīgā starta brazīlietim bija jāsamierinās ar trešo pozīciju. Dubultais olimpiskā zelta ieguvējs Vards ar 14 gadus veco *Sapphire* atpalika no Felleram tikai par pussekundi. ASV komandas šefs Džordžs Moriss acimredzami bija izvirzījis augstu mērķi, braucot uz Ženēvu.

Portugāliete Lusiana Dinize ar savu sirmo ēzeli *Winningmood* (no *Darco*) ieguva lielu pašpārliecību, kad beidza maršrutu ļoti labā laikā – 72,47 sekundēs, tā ierindojoties ceturtajā vietā.

Uzvarētājs raksturoja šveicieša Rolfā Ludi dizainēto 13 šķēršļu maršrutu kā ļoti klasisku ātruma maršrutu ar lieliem attālumiem un labi jājamu, tomēr pietiekami sarežģītu Pasaules kausa fināla pirmajai daļai.

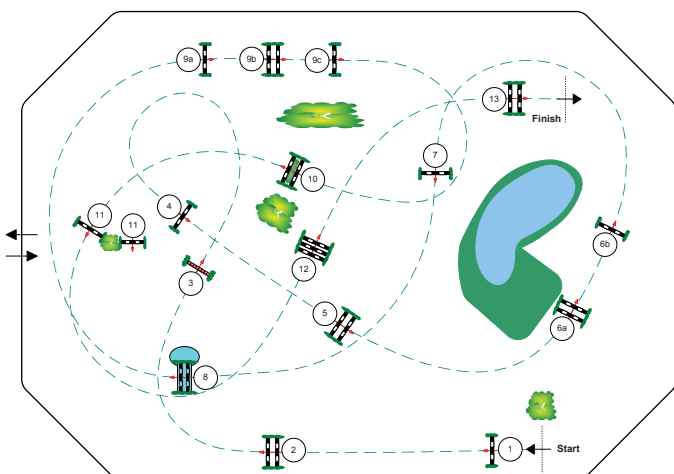
Otrā daļa

Stīvs Gerdatš, jājot ēzeli *Tresor*, iepriecināja šveiciešu publiku ar uzvaru Pasaules kausa izcīņas otrajā daļā, kas bija 160 cm augsts maršruts ar vienu pārleķšanu. 27 gadus vecais jātnieks no Čīrihes uzstādīja mērķi pārējiem šajā maršrutā pirms pārleķšanas, ko nevarēja noķert ļoti ātrā *Sapphira* ar Vardu seglos. Trešo labāko rezultātu sasniegza amerikānis Mario Deslauriers, bet jātnieki no Vācijas šajā maršrutā jāja veiksmīgāk, un Markuss Enings jau spēja ieņemt ceturto vietu ar *Plot Blue*, un Ludgers Bērbaums ar *Gotha* finišēja septītajā pozīcijā. Rolex reitinga labākais jātnieks Piusš Švicers ieņēma piekto vietu ar *Carlina*. Neveicās pirmās dienas uzvarētājam Ričam Felleram

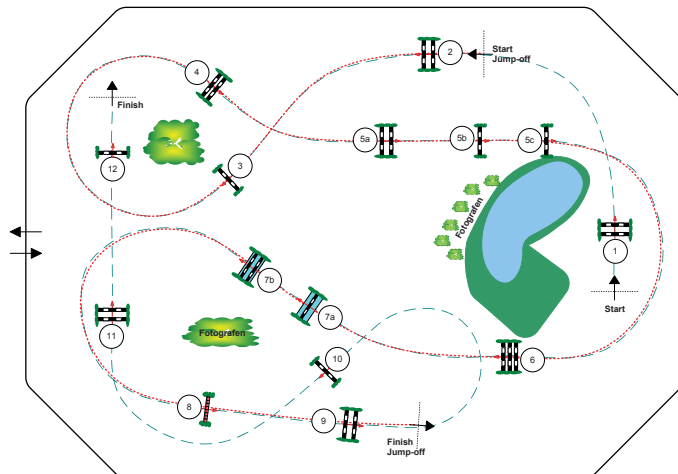

Mario Deslauriers ar *Urico* no ASV trešajā vietā pēc PK fināla otrās daļas.

Kita Houghton/FEI foto

1. daļa.

2. daļa.

ar *Flexible*, un divi šķēršļi krita, liedzot iespēju piedalīties pārleķšanā.

Māsruta sastādītājs uzdeva jātniekiem grūtu uzdevumu, divkārsā sistēma ar ūdensšķēršļiem prasīja daudz upuru, tāpat notika, pārvarot 170 cm plato okseri, kam sekoja 160 cm augsta *Big Cheese* siena, bet vairāki jātnieki pieļāva kļūdu uz pēdējā stāvā šķēršļa. Šo šķēršli nepārvarēja arī igauņu jātnieks Reins Pills, viņa zirgs *Virgin Express* divreiz atteicās, kam sekoja jātnieka izslēgšana no sacensībām.

Pārleķšanā piedalījās deviņi dalībnieki. Pasaules kausa Rietumeiropas līgas sērijas pirmo posmu uzvarēja šveicieša Daniela Etera zirgs *Peu a Peu* šoreiz nelēca savā ierastajā tīrajā stilā un nopelnīja 12 soda punktus. Gerdats jāja otrais ar *Tresor* un uzstādīja augstu mērķi pārējiem dalībniekiem, veicot maršrutu 36,12 sekundēs, pat neskatoties uz *Tresor* paradumu maršruta jāšanas laikā

spārdīties un lēkāt. Iepriekšējā dienā, jājot ar savu otru zirgu *Jalisco Solier*, viņam neveicās, un Gerdats ieņēma tikai 24. vietu. Lai gan jātnieks atzina, ka tā ir bijusi paša vaina, tomēr noslēdzošo daļu viņš izlēma jāt ar *Tresor*, jo tas ir izcili labā sportiskā formā. Bengtsons ar 12 gadus veco ērzeli *Quintero la Silla* nogāza vertikālo šķēršli, Bērbaumam ar *Gotha* krita pirmā šķēršļa kārtiņa ūdensgrāvju sistēmā, bet Marko Kučers ar *Cash* saņēma soda punktus uz pēdējā šķēršļa, tādēļ šveicietis joprojām turējās līdera pozīcijās. Viņa tautietis Švicers ar *Carlina* arī neizstūma Gerdatu no viņa ieņemtās pirmās vietas un beidza maršrutu 39,87 sekundēs. Enings un ērzelis *Plot Blue* bija ātrāks nekā Švicers. Amerikānis Deslauriers ar tikai deviņus gadus veco un tādā līmenī maz pieredzējušo zirgu *Urico* pietuvojās Gerdats rezultātam vistuvāk un ierindojās otrajā vietā.

Turpinājums 18. lpp.

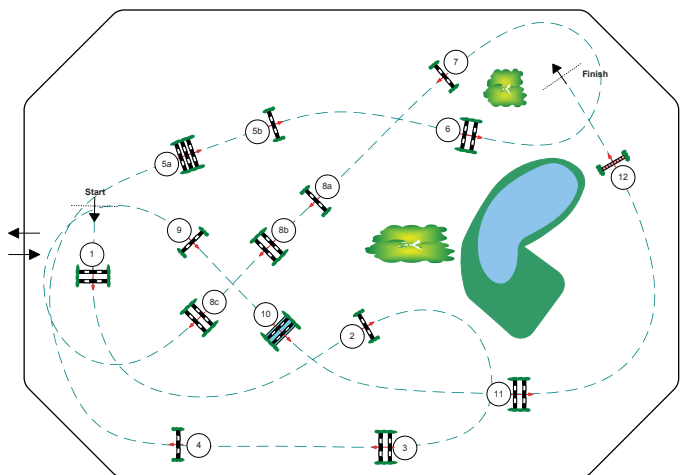
Rolex FEI Pasaules kausa ieguvējs Markuss Enings ar Plot Blue.

Kita Houghton/FEI foto

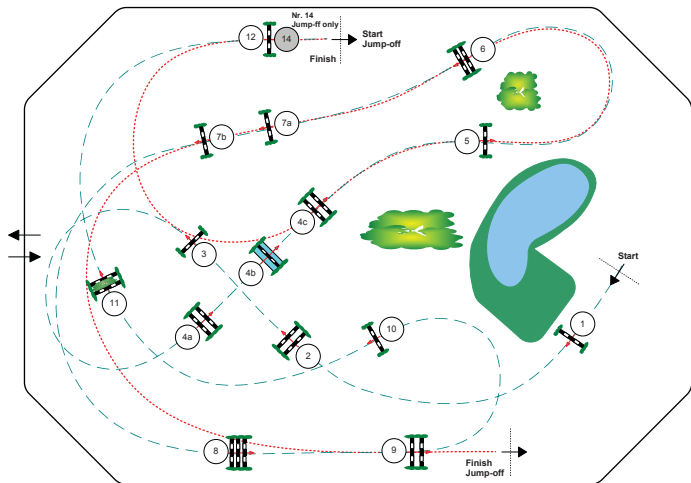

Ludgers Bērbaums ar Gotha kopvērtējumā dala otro vietu.

Kita Houghton/FEI foto

3. daļa, 1. hits.

3. daļa, 2. hits.

Pirmā fināla maršruta rezultāti

1. Ričs Fellers (ASV)	Fleksible	70,63 s
2. Maklīns Vards (ASV)	Sapphire	71,13 s
3. Rodrigo Pessoa (Brazīlija)	Let's Fly	72,36 s
4. Lusiana Dinize (Portugāle)	Winningmood	72,47 s
5. Tods Minikuss (ASV)	Pavaroti	73,18 s
6. Kevins Stauts (Francija)	Silvana	73,18 s
7. Mario Deslauriers (ASV)	Urico	74,30 s
8. Maikls Vitekera (Lielbritānija)	GIG Amai	74,91 s
9. Patriks Delavū (Francija)	Katchina Mail	75,21 s
10. Markuss Enings (Vācija)	Noltes Kuchengirl	75,26 s

Otrā fināla maršruta rezultāti

1. Stīvs Gerdats (Šveice)	Tresor	0/0 s.p./36,12 s
2. Mario Deslauriers (ASV)	Urico	0/0 s.p./37,50 s
3. Markuss Enings (Vācija)	Plot Blue	0/0 s.p./38,85 s
4. Piuss Švicers (Šveice)	Carlina	0/0 s.p./39,87 s
5. Rolfs G. Bengtsons (Zviedrija)	Q. la Silla	0/4 s.p./37,97 s
6. Ludgers Bērbaums (Vācija)	Gotha	0/4 s.p./38,38 s
7. Marko Kučers (Vācija)	Cash	0/4 s.p./38,50 s
8. Daniels Eters (Šveice)	Peu a Peu	0/12 s.p./38,71 s
9. Natale Kiaudani (Itālija)	S.di Campalto 1 s.p.	
9. Patriks Delavū (Francija)	Katchina Mail 1 s.p.	

Trešās fināla daļas divu hītu rezultāti

1. Ričards Spūners (ASV)	Cristallo	0/0 s.p.
1. Dermots Lenons (Īrija)	Hallmark Elite	0/0 s.p.
1. Ludgers Bērbaums (Vācija)	Gotha	0/0 s.p.
4. Džeina Ričarda (Šveice)	Zekina Z	4/0 s.p.
4. Lorena Hoga (ASV)	Quick Study	0/4 s.p.
4. Kriss Čags (Austrālija)	Vivant	4/0 s.p.
4. Piuss Švicers (Šveice)	Carlina	4/0 s.p.
4. Markuss Enings (Vācija)	Plot Blue	4/0 s.p.
4. Lusiana Dinize (Portugāle)	Winningmood	0/4 s.p.
10. Natale Kiaudani (Itālija)	S. di Campalto	0/5 s.p.

Rolex FEI Pasaules kausa fināls

Turpinājums no 17. lpp.

Diskvalifikācija

Sapphira – zirgs, ar kuru jā amerikānis Maklins Vards, tika izslēgts no sacensību otrās daļas un diskvalificēts no piedalīšanās fināla trešajā daļā paaugstināta jutīguma dēļ, neizturot hipersensivitātes testu. Zirgs tika izvēlēts kāju termogrāfijas pārbaudei, kas sastāv no pārbaudes ar termogrāfijas kameru un klīniskas apskates, ko veica doktori Pols Faringtons un Emile Velinga. Pēc testa Feringtons informēja ASV delegācijas veterinārārstu Oberu un divus klātesošos grūmus, ka zirgs uzrāda paaugstinātu jutīgumu kreisajā priekšējā, tomēr tika pieņemts lēmums, ka zirgs tajā brīdī var turpināt sacensības. Vards ar *Sapphire* finišēja ar otro labāko rezultātu, kad FEI pieņēma lēmumu zirgu apsekot vēlreiz, pēc finiša lietojot to pašu testu. Šoreiz pārbaudīja trīs augsta līmeņa veterinārārsti, un visi atzina, ka zirgs sacensībās nedrīkst piedalīties hipersensivitātes dēļ. Šis lēmums tika paziņots tiesnešu kolēģijas prezidentam, kas pāri izlēda no sacensībām un diskvalificēja no dalības sacensību turinājumā. Pēc FEI

regulas šo tiesnešu kolēģijas lēmumu nevar apstrīdēt.

Trešā daļa

Vācietis Markuss Enings svinēja savu 36. gadu dzimšanas dienu gandrīz vienlaikus ar uzvaru 2010. gada Rolex FEI Pasaules kausa finālā *Palexpo* arēnā Ženēvā. Neskatoties uz dažām neveiksmēm sacensību sākumā, Enings saglabāja vēsu prātu un uzvarēja, jau trešo reizi iegūstot šo prestižo titulu. 2003. gadā viņš uzvarēja ar *Anka* Lasvegasā un 2006. gadā svinēja uzvaru Kualalumpurā ar *Sandro Boy*.

Otro vietu dalīja Ludgers Bērbaums un Piuss Švicers ar vienādu punktu skaitu.

Maršruta sastādītājs Rolfs Ludi prezentēja vēl divus klasiskus 160 cm maršrutus, jo trešā fināla daļa sastāvēja no diviem hitiem, kuros piedalījās 29 dalībnieki. Trīs sportisti – Ričards Spūners ar *Cristallo* no ASV, irs Dermots Lenons ar *Hallmark Elite* un vācietis Ludgers Bērbaums ar *Gotha* veica abus hitus bez nevienas kļūdas, bet seši dalībnieki nogāza pa vienam šķērslim abos maršrutos. Taču, nosakot čempionu, tika skaitīti

Kita Houghton/FEI foto

Stīvs Gerdats ar *Tresor* no Šveices ir līderis pēc PK fināla otrās daļas.

kopā visu trīs daļu rezultāti, un labākais no labākajiem izrādījās Markuss Enings, kurš šo rezultātu sasniegza, startējot ar diviem zirgiem – *Noltes Kuchengirl* un *Plot Blue*.

Ceturtajā vietā iekļuva jaunā jātniece, kādreizējā brazīliete, bet tagad Portugāles pārstāve Dinīze ar *Winnigmo-*

od. Bet bijušais kanādietis, kurš šobrīd pārstāv ASV, 45 gadus vecais Deslauriers diemžēl savu mērķi kļūt par čempionu atkārtoti pēc 26 gadiem nesasniedza, visus soda punktus saņemot pēdējā maršrutā un palaižot sev priekšā iru Dermotu Lenonu, ierindojās sestajā vietā kopvērtējumā.

Rezultāti kopvērtējumā

1. Markuss Enings (Vācija)	N. Kuchengirl/Plot Blue	6 s.p.
2. Ludgers Bērbaums (Vācija)	Gotha	7 s.p.
2. Piuss Švicers (Šveice)	Carlina/Ulysse	7 s.p.
4. Lusiana Dinīze (Portugāle)	Winningmood	9 s.p.
5. Demots Lenons (Īrija)	Hallmark Elite	10 s.p.
6. Mario Deslauriers (ASV)	Urico	13 s.p.
7. Kevins Stauts (Francija)	Silvana	14 s.p.
7. Ričards Spūners (ASV)	Cristallo	14 s.p.
7. Kriss Čags (Austrālija)	Vivant	14 s.p.
10. Rolfs Bengtsons (Zviedrija)	Qintero la Silla	15 s.p.

Kita Houghton/FEI foto

Ričs Fellers ar *Flexible* uzvar PK fināla pirmajā maršrutā.

Kita Houghton/FEI foto

Pasaules kausa 43 finālisti un amatpersonas.

Pasaules kausa ieguvējs Markuss Enings

Dace Štrausa

Markuss dzimis 1974. gadā piecu bērnu ģimenē kā otrais bērns. Jau septiņu gadu vecumā viņš pievērsies jāšanas sportam, kad kopā ar vecāko māsu Kerstinu apmeklēja jāšanas stundas Borkena klubā. Kopš nodarbību sākuma Markuss bija ļoti ambiciozs, lai gan ne

Markuss Enings

Dzimis: 1974. gadā.

Vecāki: Hilde Eninga (skolotāja), Ričards Enings (lopu lieltirgotājs).

Brāļi, māsas: Kerstina (1973), Karina (1979), Kornēlija (1981), Johanness (1982).

Profesionālā izglītība: tirdzniecība.

Iecienītākā krāsa: zaļa.

Iecienītākais ēdiens: steiks ar frī kartupeļiem.

Mīļākais zirgs: Panama.

Panākumiem bagātākais zirgs: For Pleasure.

Mīļākie dzīvnieki: zirgi, suņi.

Mīļākā filma: Forests Gamps.

Iecienītākais dzēriens: ābolu sulas "šprice", kafija.

Iecienītākais ceļojuma galapunkts: Dubaija.

Iecienītākās jāšanas sacīkstes: Āhene.

Mīļākais aktieris: Toms Henks.

Brīvā laika izklaides: futbols, basketbols.

katrs starts nesa uzvaru. Viņš pat saņēma speciālu balvu, kad kādās sacensībās, nokritis trīs reizes, tomēr turpināja cīnīties. Jaunais jātnieks ātri iemācījās, kā piemēroties dažādiem zirgiem, bet viņa tēvs Ričards rūpējās, lai dēlam būtu atbilstoša līmeņa zirgi.

Visi Eningu bērni iemācījās jāt ar poniju *Narmit*, kas arī Markusu droši aizveda līdz pirmajiem panākumiem. Pirmais lielais zirgs bija *Lord*, ar kuru zēns ieguva pārliecību par savām spējām, jānot vieglā un vidējā līmeņa maršrutos. Tajā laikā Markuss jāja ar ķēvi *Metaxa*, kas bija paredzēta pārdošanai, taču zirgs bija viņam tik dārgs, ka pēdējās dienas pirms pārdošanas Markuss pavadīja visus vakarus pie tās stallī. To uzzinājis, tēvs darījumu atcēla. Kāds cits ponijis, saukts par *Starlight*, bija atbildīgs par pirmajiem starptautiskiem panākumiem, kad 1990./1991. gada Eiropas čempionātā tika gūtas zelta medaļas. Ar poniju *Bright Ruby* savukārt Markuss uzvarēja Vācijas čempionātā 1991. gadā.

S līmenī Markuss startē no sešpadsmit gadu vecuma, kad sāka jāt tikai ar lielajiem zirgiem. S līmeņa pirmajā maršrutā viņa dzīvē ar *Cygan* krita divi šķēršļi. Juniora un jaunā jātnieka statusā viņš piecas reizes kļuva par Eiropas čempionāta zelta medaļu īpašnieku ar trim ļoti svarīgiem zirgiem viņa dzīvē – *Orchidee*, *Opium* un *Talan*. Cīņā par uzvaru Markuss, sevišķi ar *Opium*, ir piedalījies daudzos aizraujošos pārlešanas maršrutos. Ar šo kastrātu kopā uzvarētas 40 sacensības, taja skaitā triumfēts Nāciju kausā un *Grand Prix* Varšavā. Vēl tagad 26 gadus vecais *Opium* bauda pensiju Eningu ģimenē.

Īstie panākumi sākās ar *For Pleasure* ierašanos Eningu stallī 1998. gada Ziemassvētku laikā. *For Pleasure* iepriekšējā karjera ar Larsu Nībergu, protams, ir atmiņā tiem, kas seko

Markuss Enings ar Pasaules kausa galveno trofeju.

jāšanas sporta notikumiem. Ērzeļa izteiktais lēkšanas talants, brīnišķīgais raksturs padarījis šo hanoverāni par izcilu zirgu. *For Pleasure* tagad vada savas dienas Eningu stallī un tiek izmantots kā vaislas ērzelis, kura pēcnācēji jau piedalās *Grand Prix* līmeņa

sacensībās.

Pie Markusa izcilākajiem zirgiem pieder *Sandro Boy*, *Sabrina*, *Vulkano*, *Leconte*, *Plot Blue* un *Noltes Kuchengirl*.

Markuss saimnieko Eningu stallī kopā ar savu jaunāko brāli Johannesu, kurš arī ir augsta līmeņa jātnieks.

Zirgu dienas Lietuvā

5. jūnijā Zirglietu muzejā, kas atrodas Lietuvā, Anikšķai notiks tradicionālās Zirgu dienas, kuru ietvaros būs dažādi pasākumi – kalēju sacensības, kokgriezēju un akmeņkaļu darbu izstādes, kur, protams, galvenā tematika būs zirgs. Pasākuma organizētājaicinā piedalīties konkursā arī kalējus no Latvijas. Papildu informācija pa tālruni: +370 68214864, Egidijuss Musteikis.

Ineses Ruskules arhīva foto

Meydan FEI Nāciju kauss

Sagatavoja Dace Štrausa

Labole, 14. maijs, konkūrs

Mājinieki, bijušie Nāciju kausa čempioni, Francijas komanda uzvarēja pirmajā 2010 Meydan FEI Nāciju kausa izcīņas posmā. Uzvara francūžiem nenāca viegli, un tikai pašās sacīkstes beigās viņi par naga tiesu uzvarēja savus sekotājus - ASV komandu. Laba diena bija arī britiem, kas dalīja trešo vietu ar Vācijas komandu, atstājot aiz sevis Spāniju piektajā vietā, bet sesto vietu ieņēma Īrijas komanda.

2009. gada Eiropas komandu zelta medaļu ieguvēji no Šveices ieņēma vien septīto vietu, bet aiz viņiem palika zviedri. Pasaules čempioni nīderlandieši spēja pieveikt vienīgi jaunpienācējus augstākajā līgā - Polijas komandu, neiekļūstot otrajā aplī, ko neviens nebija gaidījis. Vincents Vorns ar *Audi's Alpapillon Armanie* maršrutu veica bez kļūdām, bet pēc Pita Raijmakera juniora diviem gāztiem šķēršļiem un Harija Smoldera vēl vienas nokritušas kārtiņas, šķīta, ka Gerko Šrēders būs tas, kas situāciju spēs izglābt, taču viņa un *Eurocommerce New Orleans* trīs kļūdas lika Nīderlandes komandai kopā ar poļiem atpūsties tribīnēs, kad astoņas pārējās komandas sacentās noslēdzošajā maršrutā.

Savukārt otri jaunpienācēji - Spānijas komanda pierādīja, ka ir gatavi startēt Meydan Nāciju kausa līgā, sīvā cīņā ieņemot piekto vietu. Pilāra Kordona ar savu skaisto ērzeli *Herald* kļūdiņās uz ūdensšķēršļa, un, lai gan Hulio Ariass Kueva ar *Jarnak* maršrutu veica tīri, toties piecus soda punktus nopelnīja Hosē Ečevarija. Pēdējā maršrutā nevarēja piedalīties spāņu labākais jātnieks Serhio Alvarezs Moja, jo viņa ķēve *Madame Pompadour* tika atzīta par nepiemērotu startam.

Pārējo komandu rezultāti pēc pirmā apla bija ļoti tuvu

cits citam. Īri, zviedri, šveicieši un vācieši ienāca otrajā aplī ar vienādu rezultātu - astoņi soda punkti. Zviedrijas komanda šo skaitli papildināja vēl ar 17 soda punktiem, bet šveiciešu rezultāts pēc tam, kad Pius Švicers ar *Carlina* saņēma tikai vienu soda punktu, bet pārējie komandas biedri nogāza pa šķērslim, bija 17 soda punkti kopā. Īrs Šeins Brīns bija viens no sešiem jātniekiem, kuri spēja izjāt abus maršrutus bez nevienas kļūdas, bet no sacensībām nācās izstāties Talbotam ar *Tequi D'I*. Neskatoties uz tikai vienu soda punktu, ko nopelnīja Kamerons Henlijs ar *Southwind VDL*, kopā komanda saņēma 16 soda punktu. Vācieši savu soda punktu bagāžu palielināja par 4 soda punktiem, kas ir vienlīdzīgs ar Lielbritānijas komandas gala rezultātu.

Amerikāņi un francūži otro raundu sāka ar vienādu soda punktu skaitu, katrs pa vienam gāztam šķērslim. Otrajā aplī Vards ar *Sapphire* nogāza pirmo šķērslī un, ja to būtu izdarījis arī Francijas komandas jātnieks Kevins Stauts ar *Kraque Boom*, būtu jāriko pārlejšana. Skatītāji uzgavilēja šim pārim, jo visi šķēršļi palika savās vietās, kas atnesa komandai uzvaru pirmajā Nāciju kausa izcīņas posmā.

Fakti

- Spānija un Polija Nāciju kausa augstākajā līgā iekļuva no Veicināšanas līgas, un abām komandām šis ir pirmais gads šajā līmenī.

- Vecākais zirgs bija īru komandas dalībnieka Niala Talbota *Tequi D'ICH*.

- Jaunākais zirgs bija deviņus gadus vecais *Urico*, ar kuru jāja amerikānis Mario Deslauriers, poļa Kleina jātais *Camerino*, un Šveices pirmā numura jātnieka Piusa Švicera *Carlina*.

Seši pāri izjāja abus aplus tīri.

Meydan FEI Nāciju kauss ir piecu zvaigžņu komandu sacensības. 2010. gada sezonas beigās četrām komandām ar zemāko punktu skaitu būs līga jāatstāj, divas labākās komandas pēc Veicināšanas līgas fināla pievienosies *Meydan* FEI Nāciju kausa līgai 2011. gadā.

Nākamais posms notiek Romā, Itālijā 28. maijā.

Rezultāti

Komandu vietas pēc 2010 Meydan FEI Nāciju kausa posma Labolē

1. Francija - 10
2. ASV - 7
3. Vācija - 5,5
3. Lielbritānija - 5,5
5. Spānija - 4
6. Īrija - 3
7. Šveice - 2
8. Zviedrija - 1
9. Nīderlande - 0
10. Polija - 0

Kristofa Brikofe/FEI foto

Džons Roše (FEI konkūra direktors) Lorena Vikinsa (*Meydan* mārketinga un menedžere), Pjērs Žonkjērs d'Oriola (olimpiskais čempions), Francijas komanda - Kevins Stauts, Olivjers Gijjons, Penelope Leprevosta un Mišels Robērs, Īvs Metero (*Laboles mērs*), Martine Fernē (Francijas jātnieku federācija) un Renē Paskjērs (*Laboles šova rīkotājs*).

1. Francija - 4 s.p.: *Topinambour* (Penelope Leprevosta) 4/4, *Kellemoi de Pepita* (Mišels Roberts) 0/0, *Lord de Theize* (Olivjers Gijjons) 0/0, *Kraque Boom* (Kevins Stauts) 4/0.

2. ASV - 8 s.p.: *Cristallo* (Ričards Spūners) 0/0, *Quincy B* (Hilarija Dobsa) 5/9, *Urico* (Mario Deslauriers) 0/0, *Sapphire* (Maklins Vards) 4/4.

3. Vācija - 12 s.p.: *Chacco Blue* (Aloiss Polmans-Švekhorts) 0/0, *Lacapo* (Aleksanders Hufenštūls) 8/4, *Lassen Peak* (Rebeka Golaša) 0/4, *Souvenir* (Filips Veishaupts) 12/0.

3. Lielbritānija - 12 s.p.: *Gig Amai* (Mailks Vitekera) 0/8, *Intertoy Z* (Skots Brešs) 8/0, *Thesaura* (Marks Armstrongs) 4/13, *Murka's Pom D'Ami* (Pēters Čarlzs) 0/0.

5. Spānija - 14 s.p.: *Herald* (Pilāra Kordona) 0/4, *Jarnac* (Hulio Ariass Kueva) 4/0, *Lord du Mont Milon* (Hosē Ečevarija Garmendija) 1/5, *Madame Pompadour M* (Serhio Alvarezs Moja) 4/nepied.

6. Īrija - 16 s.p.: *Carmena Z* (Šeins Brīns) 0/0, *Tequi D'I CH* (Nials Talbots) 8/izst., *Obelix* (Darags Kennijs) 8/4, *Southwind VDL* (Kamerons Henlijs) 0/4.

7. Šveice - 17 s.p.: *Jaliska Solier* (Stīvs Gerdats) 4/4, *Acomet* (Teo Mufs) 8/4, *Campione CH* (Verneris Mufs) 0/4, *Carlina* (Pius Švicers) 4/1.

8. Zviedrija - 25 s.p.: *H&M Actrice* (Malins Barjards Johnsons) 4/8, *Isaac* (Aleksanders Cetermans) 13/16, *Madick* (Helena Lundbaka) 4/4, *Caramell KS* (Svante Johansons) 0/5.

9. Nīderlande - 12 s.p. pirmajā aplī: *Audi's Alpapillon Armanie* (Vincent Voorn) 0, *Van Schijndel's Rascin* (Pits Raijmakers Jr.) 8, *Exquis Walnut de Muze* (Harijs Smolders) 4, *Eurocommerce New Orleans* (Gerko Šrodērs) 12

10. Polija - 20 s.p. pirmajā aplī: *Bischof L* (Andžejs Lemanskis) 4, *Castello* (Aleksandra Lusina) 8, *Just Cruising* (Jans Čžanovskis) 8, *Camerino* (Tomašs Kleins) 20.

Sendienās pa jokam par nopietno

Sagatavoja Dace Millere

Publicējam humoresku no žurnāla *Aizsargs* 1938. gada februāra burtnīcas, ko sarakstījis satīriķis ar pseidonīmu **Ačuks**. Kā sacīts tekstā, vienbalsīgi šos notikumus nolēmis bildēs zīmēt **E. Rirdans**. Diemžēl šīs ilustrācijas nebija tehniski izmantojamas pēc mūsdienu poligrāfijas prasībām.

Tāpēc tekstam pievienojam Rirdana citas karikatūras ar izsmēlošiem parakstiem, kas drukātas 1937. un 1938. gada numuros, ironizējot par izdotajām rokasgrāmatām armijas instruktoriem, jāšanas un zirgu iejāšanas speciālistiem un braukšanas vai, pareizāk sakot, jāšanas apmācības treneriem.

Bērīši rikšo...

Tagadējais laikmets ir un ir viens moderns laikmets. Tur jums rekordi, radio, vitamīni, aeroplāni, džess un roboti. Tuvun tālredzes aparāti. Visādi grandiozi sasniegumi. Autiņi iet ar 405 kilometru ātrumu stundā un pagājušā gadusimtā celtām maiznīcām un aptiekām nogriež stūrus kā ar nazi. Profesori skrien ar baloniem stratosfērā, paceldamies pāri mēnesim. Vēl dažus tūkstošus metru augstāk, un sv. Pēterim būs jālec stāvus no diendusas un jābažas: „Tiš tu! Rūc un lien kā tāda nelieša lapsene acīs – nekur glābties vairs!” Dažs, turpretim, mauc tādu misiņa ķiveri ar stikla seju galvā un lien 300 vai vairāk metrus jūras dziļumā, lai apskatītos, kādi rūpuļi tur īsti dzīvo.

Un izliekas savādi, pavisam savādi, ka tādos laikos sastopami vēl cilvēki, kas ar lielu aizraušanos vēro, kā tāds spalvainis radījums, asti vienā un galvu otrā galā, mudīgi kustina visas četras kājas un stumjas uz priekšu, kaut arī tikai 12 līdz 15 kilometrus stundā. Tas, vai ziniet, ir īsts kāpura gājiens, salīdzinot ar modernu „Fiatu” vai „Kreiseru”, taču ļaudis iet un skatās. Pie tam – kā vēl skatās!

Ja tik tuvākā apkaimē izlasīs vien laikrakstos, ka uz Burtnieku ezera vai Rēzeknes ezera tad un tad būs zirgu skriešanās vai vezumu vilkšanas sacīkste – ļaužu tur saplūst ka biezs. Pie tam sarunas ap zirgiem vien grozās.

„Vai Silksnis ar savu jauno ērzeli arī būs?”

„Laikam būs gan. Viņš jau pērn ņēma pirmo prīzi, kā tad viņš šogad nebūs!”

„Nu, bet Mežvēvers ar savu brūno cirtis viņu pušu, tad tu gan redzēsi!”

„Nesaki vis! Mežvēvera brūnajam krusti ir gan kā lāva, bet nav tās gai-

tas, kas Sikšņa melnajam. Jā, vezuma vilkšanā, tur gan Mežvēvers dažu labu cirtis pušu.”

Uz ezera sacīkšu vērotāju kā biezs. Veči, kažokos un mēteļos tērpušies, apkakles uzlocījuši, ar interesi noskatās braucējos un vērtē katra zirga izredzes. Starp skatītājiem ir arī daža laba dāma un solids kungs no tālākas apkaimes.

Pirmā brauciena zirgi, uz priekšu izstieptām galvām, vējā krēpēm plivinoties, sāk skrējieni. Skatītāji pavada tos skatiem un gluži nevilšus sāk uzmundināt šķimeljus:

„Nu, bērais!”

„Melnais, vēl drusku pievelc!”

„Dukāt, nepalaidies!”

Brauciens seko braucienam. Kā savilkta un palaista šautras zirgi šaujas uz priekšu. Sniega pikas vien šņac gaisā un ledus skraukšķ zem pakaviem. Skatītāji arvien vairāk un vairāk iesilst līdz zirgiem. Un kad kāds šķimelis, kam skaidri var samānīt, kā ritmiski strādā muskuļi zem ādas kā labs motors, kad tāds šķimelis, elsodams un nāsis ieplētis, rikšo gar skatītāju rindām, tad skatītāji tā aizraujas, ka sagrauj blakusstāvētāja cepuri, saņurca to kā pankūku un brēc:

„Bra-a-vo! Urrā! Bra-a-vo!”

Tagad starp to, kas saņurcījis cepuri un saņurcītās cepures īpašnienu norisinās šāda saruna:

„Ei, ei, kāpēc jūs manu cepuri tā ņurcat? Ko viņa jums vainas nodarījusi?”

„Kas? Ko? Kādu cepuri?” otrs nesaprot nekā.

„Nu, arē, jums rokā. Kāda tā tagad izskatās? Saņurcīta kā veca vista...”

„Tā jūsu cepure? Kur viņa man rokās gadījusi?”

„Jūs tak pats sagrābāt?”

„Es?! Es nekā nesmu grābis. Ko jūs pats grūžat man viņu rokā!”

„Vai es grūdu? Man cepure visu laiku bija galvā.”

„Nu, ko tad bāžat galvu nevietā?”

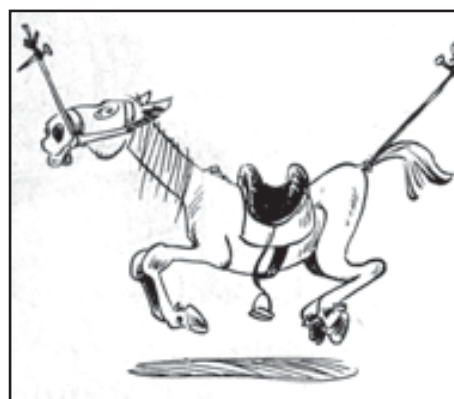
Redziet, tā cilvēks var aizrauties no zirgu sporta!

Bet to jau katrs pats var izjust hipodromā, kur zirgi rikšo kā strausi gar skatītājiem, kur sarkanbalti vai sarkanžili tērpušies žokeji izslējuši kājas kā plintes zirgam gar sāniem. Tur jums arī, sajūsmā uz pirkstgaliem stiepdamies, vai apaļš ducis uzkāpj jums uz varžacīm, bet vai jūs ko manāt? Nē, nemaz, jo zirgu sportā ir un ir tomēr kaut kas tāds, kas aizrauj vairāk, nekā auto motora rūkoņa un tie 405 kilometri stundā.

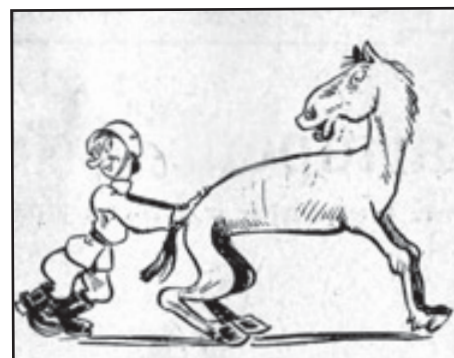
Turpinājums 22. lpp.

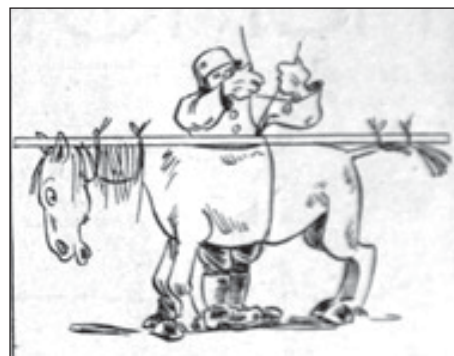
Zirgu pamudināšanai braucot lieto pātagu. Nav vēlams zirgam sist bieži un pavirši, bet gan retāk un noteikti.

Ja zirgam jāpaliek kādu laiku stiliņā apseglotam, tad tas jāpiesien divās pavadās, lai nevarētu vārtīties.

Ja zirgs pretojas, kāpj atpakaļ un negrib iet uz priekšu, tad nevajag tam skatīties acīs, jo tas vēl vairāk to baida.

Zirgam jābūt taisnam tāpēc, ka viņam nāksies stāvēt ierindā.

Sendienās pa jokam par nopietno

Turpinājums no 21. lpp.

Jo mašina paliek mašina, kas iet gan simts kilometru stundā, bet pie kuŗa telegrafa staba tā paliks guļot, to neviens nevar pateikt. Un kad braucējs, grāvi sēdēdams un ar mašinas atliekām krāmēdams, pūlas atcerēties, kas šodien par dienu, mašina nesaka ne pieci: viņa tik šņac, ja vēl var, un raud benzīna asaras, vairāk nekā.

Ar zirga lopu ir pavisam cits kas: viņš tev jākoj, jāmaca, jāprot ar to apieties, skaidri kā ar sev līdzīgu jaapietas. Ja sacīkstēs kungs izkritī no ragavām vai noveļas zirgam no muguras, zirgs nestāv vis kā stulbs uz vietas, bet gan pienāk kungam klāt, skatās viņā līdzcietīgām acīm un domā: „Jā, kā tas ir šai pasaulē! Vakar manam kungam bija tik smukas bikses kājās, bet kādas tās šodien ir? Viscaur ar dubļiem kā lopiņam...”

Ka zirgu sportam nekad netrūks piekritēju, to jau liecina kaut tas vien, ka mēs jau no bērnu dienām interesējamies par zirgiem un jājam. Kuŗam gan nav palicis atmiņā, ka pasaule izskatās pavisam citāda no zirga muguras? Tikko divi puikas tika zirgiem mugurā, tā tūliņ skriešanās zirgiem bija neizbēgama. Negadījās zirgi pie rokas – klupa ragainajam aunam un sarainajam veprim mugurā, taču sacensties jāšanā vajadzēja. Džigītu izveicībā toreiz nenoskatījās vis lielāks skatītāju pulks, bet gan dažas vecākas sieviņas, kuŗas neganti rājās:

„Eka nu moca atkal tos lopiņus! Ak, ka tādiem vajadzēja sazeltīt pa dībeniem!”

Bet vai tādiem draudiem kāda nozīme? Puikam zrem rupjā pakulu krekla sirds tāpat tvīka uzvaras, kā kuŗam katram pirmklasīgam žokejam tagadējās „Derbi” sacīkstēs.

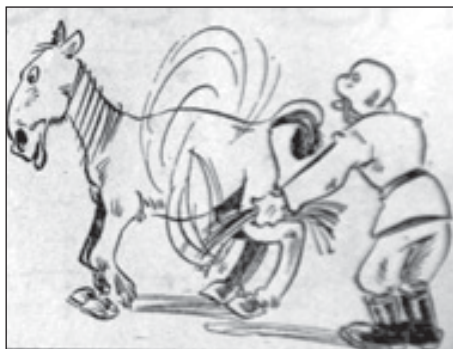
Uzvarētājs toreiz pēc uzvaras lēca uz vienas kājas mājās, bet tomēr lepni noteica:

„Nu, vai es neuzvarēju visus?” Uzvarētie, proetams, tādu uzvaras nozīmi mēģināja apšaubīt un skaudīgi piebilda:

„Jā, tas tev tikai tā laimējās. Nebūtu mums gurni noberzti jēli no vakardienas jāšanas, tad tu gan redzētu!”

Tāpēc jāsaka: tāda pat cieņa, kāda zirgu sportam bija senāk, viņam palikusi arī tagad. Vai mazums ir tādu gadījumu, kur – braucot no gada turgus – sacīkšu dalībnieki izbrauc visus grāvjus un grants čupas, lai tikai tiktu konkurentam gaŗām. Un cik lepns tad jūtas pats zirgs, ja tas noskrējis visiem gaŗām!

Jo – sports paliek sports!

Ja stallis ir pārāk silts, zirgi tiek izlutināti un paliek jutīgāki pret saaukstēšanos, ja stallis turpretim ir auksts, liela daļa no barības tiek izlietota ķermeņa sasildīšanai.

Tie zirgi, kuri tanī laikā nelēkšo, jānodarbina ar sēšanas zirgā, pastaigāšanos atsevišķi un t. t.

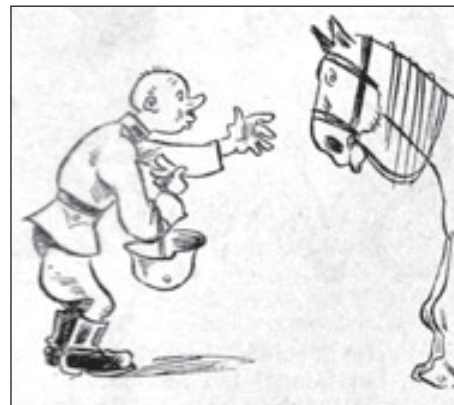
Otrā gadījumā, turpretim, noteikti jāuzsāk ar zirgu ciņa, kurā jāpaliek par uzvarētāju, citādi zirgs var palikt niķīgs.

Plokums ir tāda īpašība, ar kuras palīdzību jātnieks visos apstākļos, neskatoties uz zirga pretdarbību, pārvalda savu līdzsvaru.

Nav slikti, ja pa priekšu jā jāt viens jātnieks ar vecu zirgu.

Bieži zirgs neklausā tikai tāpēc, ka viņš nesaprot, ko no viņa grib.

Stūrgalvīgam zirgam jāpierāda, ka cilvēks vienmēr pārāks par viņu.

Jātnieku grupām, kā arī atsevišķiem jātniekiem, bieži vien nāksies kājniekoties un, vedot zirgu pie rokas, pārvarēt tādus šķēršļus, kuri jāšus nav pārvarami.

Andis Vārna trenējies pie Slothāka

Dace Millere

Latvijas labākais konkūrists un viens no Pasaules kausa izcīņas Centrāleiropas ligas līderiem **Andis Vārna**, tāpat kā mēs visi, domāja, ka kvalificēsies šo prestižo sacensību finālam. Taču tā nenotika, bet jau laikus viņš meklēja treniņu iespējas Vācijā pirms galvenajām sacīkstēm. Bet tāpēc brauciens pie titulētā Franka Slothāka netika atcelts, jo dzīve ar vienu iepriekš neparedzētu neveiksmi nebei-

Franks Slothāks

Foto no www.sloothaak.de

- Dzimis 1958. gada 2. februārī Holandē.
- Trenējies un startējis Vācijā.
- 1996. gadā izveidojis savu jāšanas stalli Borgholzhausenā. Tajā ir manēža 20x60 m, jāšanas laukums 50x70 m, boksi 28 zirgiem.
- Trīskārtējs Vācijas čempions; Pasaules Jāšanas spēļu uzvarētājs 1994. un 1998. gadā komandām un 1994. gadā arī individuāli; olimpiskais čempions komandu cīņā 1988. un 1996. gadā, bronzas ieguvējs 1984. gadā.

Foto no www.sloothaak.de

dzas. Priekšā ir jauna sezona, jauni mērķi un uzdevumi.

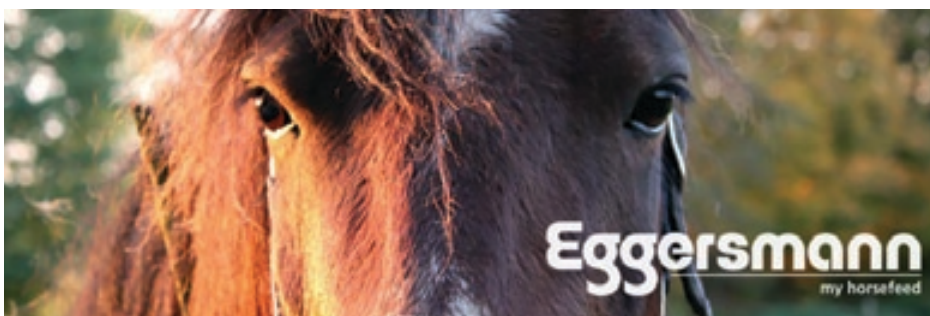
Andis Vārna:

– Doma braukt uz Vācijas mācīties bija jau sen, bet to izdevās realizēt tikai tagad. Man bija nodoti trenēšanā vairāku saimnieku zirgi, bija jābūt mājās un jāstrādā. Bet aizbraukt tikai uz nedēļu nav nekādas jēgas. Šogad visi apstākļi sakrīta tā, ka varēju šo ieceri īstenot, diemžēl arī tāpēc, ka nekvalificējos Pasaules kausa finālam. Zināju, ka pie Slothāka brauc daudzi, biju dzirdējis labas atsauksmes, viņu ieteica arī krievu sportisti, kuri tur guvuši labu pieredzi. Interesanti ir arī tas, ka Slothāks nestrādā ar cilvēkiem, ar kuriem viņam neveidojas kontakts. Prieks, ka mums tāds veidojās. Esmu ļoti apmierināts, ka bija šāda iespēja mācīties. Taču sarūgtināts par to, ka praktiski ieraudzīju, cik salīdzinoši augsts ar mūsējo ir līmenis Vācijas sacīkstēs un, atgriežoties mājās, sajutu krietni lielu bezcerību, saprotot, cik niecīgas ir mūsu iespējas tā strādāt un sagatavoties startiem. Ir kārtīgi jāsaņem, lai tagad startētu un darītu kaut ko tālāk. Bet mērķi, jā, protams, ir. Tie paši, kas agrāk – startēt, krāt punktus, nopelnīt naudu, lai varētu startēt tālāk, jo arvien jauni zirgi aug, apgūst meistarību un ir gatavi augstākiem maršrutiem.

Baiba Dinsberga, jātnieka palīdzē:

– Iesakū visiem jātniekiem, ja vien finanses to atļauj, doties uz treniņiem Vācijā pie augstas klases speciālistiem, tā ir ļoti laba skola. Man kā jātnieka palīgam interesants un arī iepriecinošs bija fakts, ka sacensībās, kurās arī bija iespēja piedalīties, starta kārtība tika noteikta pēc zirga vārda alfabēta pirmajiem burtiem. Tā bija skaidrs, kurš zirgs jāgatavo pirmais, kurš pēc tam. Es tik liela mēroga sacensības vēl nebiju redzējusi – 160 dalībnieku maršrutā, un sacīkstes ilga no otrdienas līdz svētdienai, kad pēdējās dienās programmā bija augstākie maršruti. Tās bija apgabala sacensības, kurās startēja arī Maikla-Bērbauma, Kučers, Vaishaupt un citi pasaulē pazīstami jātnieki, jo šajā

Reklāma

Māra Millera foto

Andis Vārna apmierināts ar treniņiem Vācijā.

reģionā koncentrējušies galvenie Vācijas konkūra spēki. Turpat ir Osnabrika, Dortmunde, Vārendorfa.

Kopā pie Slothāka Andis trenējās trīs nedēļas marta beigās un aprīļa sākumā, un īpašais bija tieši Franka vadītie individuālie treniņi. Tā bija vērtīga pieredze gan man kā grūmam, gan jātniekam. Negaidīti bija tas, ka Franks pats dažkārt kāpa Andā zirgu – Maromora un Irasir – mugurā, un pēc tam sniedza dažādus padomus. Jāatzīst gan, ka Slothāka stallī mūsu ļaudīm uzturēšanās ir samērā dārga – mēnesī 1500 eiro plus apmaksā par stundām. Tāpēc mēs zirgus turējam citā stallī, kur maksājam par katru nedēļu, un 100 līdz 150 eiro par katru Franka treniņu. Nodarbības ilgums bija atkarīgs no zirga sagatavotības pakāpes, un katram sportistam tas notika no 45 minūtēm līdz pusotrai stundai. Šo treniņnometni zināmā mērā mums palīdzēja sarunāt Krievijas jātnieki Žanna Kima un Vladimirs Beļeckis, un mēs nebijām vienīgie, kas tur trenējās. Tātad ir vērts.

Jūnijs

Latvijas mēroga sacensības

- 5.06. konkūrs – Klasifikācijas sacensības, Rīga, Kleisti
- 12.06. konkūrs – LJF kausa izcīņas 2. posms, Rīga, Kleisti
- 13.06. konkūrs – LJF kausa izcīņas 2. posms poniju jāšanā un amatieriem, Rīga, Kleisti
- 19.06. konkūrs – Mārupes kauss konkūrā, Tiraines staļļi
- 19.06. iejāde – LJF kausa izcīņas 2. posms, Jelgava, Mušķi, LLU

Kaimiņos Lietuvā, Igaunijā

- 4.-6.06. konkūrs – CSI* Ruila, Igaunija
- 5.06. pl.13 rikšošana – Tallinas hipodroms, Igaunija
- 5.-6.06. iejāde – *Kačēnu kauss*, Šalčininku rajons, Lietuva
- 12.06. iejāde – *SK Aliūras kauss*, Belmonta, Viļņas rajons, Lietuva
- 12.06. konkūrs – *Palladium kausa* 2. posms, Sarevere, Igaunija
- 11.-13.06. pajūgu braukšana – Baltijas kausa izcīņas 1. posms, Bendoriai, Viļņas rajons, Lietuva
- 13.06. konkūrs – *Paemumu kauss*, Jālevere, Igaunija
- 13.06. konkūrs – *Suvine sacensības*, Igaunija
- 19.06. pl.13 rikšošana – Tallinas hipodroms, Igaunija
- 19.06. konkūrs – *Veskimetsa kauss*, Veskimetsa, Igaunija
- 19.-20.06. konkūrs – *LAAAK Lietuvas kauss*, Josvainiai, Kedaiņu rajons, Lietuva
- 19.-20.06. *Zirgu sporta dienas* – Bendoriai, Viļņas rajons, Lietuva
- 24.-26.06. konkūrs – *Vānas kauss/EMV* izcīņa junioriem, Vāna, Igaunija
- 26.-27.06. konkūrs – *Baltijas sporta zirgu kauss*, Žagare, Jonišķu rajons, Lietuva

Starptautiskas sacensības

- 9.-13.06. iejāde – CDI-W Sopot, Sopota, Polija
- 9.-13.06. konkūrs – CSIO*** Sopot, Sopota, Polija
- 11.-13.06. konkūrs – CSI*** Maskava, Plaņernaja, Krievija
- 18.-20.06. konkūrs – CSI***-W Maskava, Otrada, Krievija
- 24.-27.06. konkūrs – CSI*** Maskava, Otrada, Krievija

Jūnijs

P	7	14	21	28	
O	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
C	3	10	17	24	
P	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	
Sv	6	13	20	27	

Zirgu Pasts redakcija aicina sūtīt privātos sludinājumus, reklāmu, kā arī informāciju par sacensībām, semināriem un kursiem. Informāciju lūdzam sūtīt uz info@zirgupasts.lv

No lēciena zirgā līdz mākoņiem

Dace Millere

Elīna Millere ir viena no jaunās paaudzes jātniecēm, kura ar savu centību un labajiem rezultātiem jau vairākus gadus piesaista vērotāju uzmanību. Taču viņai, atšķirībā no dažiem citiem perspektīviem jauniešiem, galvenais mērķis nav starts jāšanas sportā līdz visaugstākajam līmenim, tiecoties uz olimpiskajām spēlēm. Trauslā un smaidīgā meitene sarunas sākumā tūlīt un ļoti skaidri formulē savus mērķus – zirgi ir hobijs, bet ļoti nopietns. Izglītībai noder datorgrafikas un dizaina studijas Latvijas Universitātē. Bet galvenais mērķis ir lidot, kļūt par lidmašīnas pilotu, tāpēc tagad Elīna cītīgi trenējas lidojumos ar helikopteru, veicot pat ekskluzīvus maršrūtus un, kad būs apgūtas sākotnējās prasmes, cer iestāties Rīgas Pilotu skolā ERIVA, kas aviācijas jomā ir starptautiski atzīta mācību iestāde.

Patiesi nopietns hobijs

To, ka ar iepriekš teikto meitene nekoķetē, apliecina viņas darbi. Pagājušā gada beigās viņa devās uz treniņnometni pie vācu jātnieka Pitera Veinberga Ahenē netālu no Beļģijas un Holandes robežas, kur nopietnās nodarbībās aizvadīja divas nedēļas.

– Dienā jāju ar trim, četriem zirgiem, un ar visiem lecu pāri šķēršļiem, – stāsta Elīna. – Brīvajā laikā varēju skatīties, kā trenējas arī citi profesionāli sportisti, un arī no tā var ļoti daudz mācīties. Nebraucu ar saviem zirgiem, un man treniņiem atvēlētie zirgi bija piecus un sešus gadus veci un varēja pārvarēt jau 130 cm augstus šķēršļus, bet viens bija septiņgadīgs, kurš jau sacensībās bija veicis *Grand Prix*

Elīna sacensību starplaikā.

Elīna Millere šobrīd cītīgi apgūst lidošanu ar helikopteru, lai vēlāk kļūtu par lidmašīnas pilotu.

maršrutu un uzvarējis reģionālās sacīkstēs. Jauki, ka bija iespēja trenēties ar labiem zirgiem. Ja būtu tur trenējusies ilgāk, rastos arī iespēja piedalīties reģionālajās sacensībās, kas būtu ļoti noderīgi.

Noteikti arī Vācijā apgūtās prasmes palīdzēja veiksmīgi sākt jauno sezonu, ar Ikaru iegūstot otro vietu Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas pirmā posma sacensībās jaunajiem jātniekiem līdz 21 gada vecumam. Pašai sportistei vēl ir tikai deviņpadsmit, un lieliskas izaugsmes iespējas. Daudz darba tiek aizvadīts arī treniņos Kleistu sporta centrā trīs, četras reizes nedēļā, taču laiks tiek atlicināts kam citam.

Meitenes lidojuma rekords

Aprīlā beigās Elīna kopā ar savu instruktoru Artjomu Nalbandjanu trīs dienās ar helikopteru veica pārlidojumu no Rīgas līdz Portugālei – 21 stunda tika pavadīta gaisā. Viņa negaidīti lietišķi piebilst, ka pēc viņas un arī pieredzējušā instruktora rīcībā esošās informācijas tas ir tālākais ceļš, kas veikts ar šāda tipa helikopteru, kas lielākoties paredzēts lokālai izmantošanai – četrvietīgo *Clipper II* un uzskatāms par rekordu, vēl jo vairāk tāpēc, ka to kā pilots paveikusi meitene. Kopš septembra Elīna veic treniņlidojumus pieredzējušā Latvijas Gaisa spēku pilota uzraudzībā, kura lidojumu stāžs ir divdesmit gadu, lai iegūtu helikoptera pilota licenci. Šajā apmācības posmā lidošana katru dienu aizņem divas stundas, un Elīnas kontā jau ir 80 stundas. Lai kārtotu pilota eksāmenu, instruktora vadībā jānolido vismaz 50.

– Uz aviāciju eju mērķtiecīgi, – saka Elīna. – Gribu kļūt par lidmašīnas pilotu,

Elīnas Milleres arhīva foto

tāpēc stāšos Pilotu skolā ERIVA. Sieviešu skaits civilajā aviācijā ar katru gadu palielinās, un pasaulē aptuveni 35 procenti pilotu ir sievietes. Domāju, ka arī es to varu paveikt.

Lidojot uz Portugāli, ļoti sīki bijis jāizstrādā maršruta plāns, lai katru nosēšanos, kas degvielas uzpildei bija nepieciešama ik pēc trim stundām, saskaņotu ar lidlaukiem, ņemot vērā, ka to tuvumā jābūt arī piemērotam rezerves lidlaukam neparedzētu situāciju gadījumā.

– Taču tas bija to vērts, – nu jau ar sajūsmu atzīst jaunā pilote. – Skati bija neapprakstāmi, jo mēs taču varējām ielidot starp kalniem, nevis tikai pāri tiem kā lielās lidmašīnas, un radās sajūta, ka lidoju es pati, nevis vadu helikopteru. Lidot – tas ir lieliski!

Elīnas pirmie lidojumi notika kopā ar tēti – uzņēmēju Māri Milleru, kurš arī ieguvis helikoptera pilota licenci un atbalsta gan meitas vēlmi lidot, gan nodarboties ar jāšanas sportu. Viņš ir klāt ikkatrās sacensībās un iesaistījies arī Latvijas Jātnieku federācijas darbā, lai palīdzētu sporta veidam kopumā attīstīties.

Baltijas valstu jātnieki FEI reitingos

(uz 16.05.10.)

Sagatavoja Inese Ruskule

Konkūrs

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Piuss Švicers (Šveice)	1.	1.	3328,33
Markuss Enings (Vācija)	2.	3.	3193,33
Ēriks Lamaze (Kanāda)	3.	2.	3148,12
LATVIJA			
Andis Vārna	274.	267.	327,00
Dainis Ozols	796.	747.	70,00
Kristaps Neretnieks	1273.	1181.	26,00
Guntars Siliņš	1366.	1262.	20,00
Ģirts Bricis	1744.	1594.	5,00
Andrejs Bistrovs	2144.	1944.	1,00
LIETUVA			
Bens Gutkauskis	288.	278.	306,00
Andriuss Petrovs	405.	382.	201,00
Kosts Gaigals	736.	687.	80,00
Rims Rimkuss	1133.	1054.	35,00
Stasis Jass	1279.	1185.	25,00
Zigmants Šarka	1744.	0	5,00
Valds Urbons	1744.	1594.	5,00
IGAUNIJA			
Tīts Kivisilds	199.	192.	456,00
Gunārs Kletenbergs	200.	206.	455,00
Reins Pills	249.	229.	358,00
Urmass Rāgs	332.	313.	265,00
Hanno Ellermanis	395.	375.	205,00
Heiki Vatsels	1461.	1344.	15,00
Ebe Līsa Sinejalga	1744.	1594.	5,00
Andress Trēve	2043.	1868.	4,00

Trīs kandidāti nominēti FEI prezidenta amatam

Kandidātu nominēšana asamblejas laikā Ķīnā, Taipejā FEI prezidenta amatam (Taivāna) 5. novembrī noslēdzās pusnaktī uz 1. maiju. Pieteikušies trīs kandidāti.

Princese Haja, kura tika ievēlēta šajā amatā 2006. gadā, paziņoja, ka viņa vēlas kandidēt uz otriem četriem gadiem līdz 2014. gada Ģenerālajai asamblejai. Otrs kandidāts ir pašreizējais pirmais FEI viceprezidents Svens Holmbergs no Zviedrijas, bet trešais - Henks Rotiņģis no Nīderlandes, kurš ievēlēts FEI audita komitejā 2009. gada asamblejas laikā.

Princese Haja, kura tika ievēlēta šajā amatā 2006. gadā, paziņoja, ka viņa vēlas kandidēt uz otriem četriem gadiem līdz 2014. gada Ģenerālajai asamblejai. Otrs kandidāts ir pašreizējais pirmais FEI viceprezidents Svens Holmbergs no Zviedrijas, bet trešais - Henks Rotiņģis no Nīderlandes, kurš ievēlēts FEI audita komitejā 2009. gada asamblejas laikā.

Principāli, lai tas tiktu ievēlēts. 2006. gadā arī tika nosaukti trīs kandidāti, kad pirmo reizi prezidenta amats kļuva par vēlētu posteni. Bez princeses Hajas toreiz bija pieteikušies Dānijas princese Benedikte un pirmais viceprezidents Fredijs Serpiers no Lielbritānijas.

Konkursa Latvijas Republikas labākais jātnieks 2010 rezultāti

Rezultāti uz 15.05.2010. g.

Konkūrs

Pieaugušie

1. Andis Vārna	24 *
2. Kristaps Neretnieks	12*
3. Ģirts Bricis	278
4. Dainis Ozols	144
5. Guntars Siliņš	142
6. Aleksandrs Šakurovs	50
7. Krista Kliemete	32
8. Maira Leja	16
9. Linda Ansule	14
10. Tija Alise Jurjāne	9
11. Sarmīte Pētersone	8
11. Lauris Vilde	8

Jaunie jātnieki

1. Linda Viša	206
2. Kristīne Egle	144
3. Kristaps Neretnieks	86
4. Madara Frēliha	72
5. Vija Ceriņa	70
6. Regina Rapa	31
6. Elina Millere	31
8. Santa Šteinberga (RVA)	30
9. Svetlana Rudmīze	18
10. Aleksandra Dežina	15

Juniori

1. Santa Šteinberga	192
2. Linda Viša	174
3. Marija Dubrovska	66
4. Katrīna Barčevska	58
5. Elina Ozoliņa	52
6. Roberts Neretnieks	40
7. Aleksandrs Losevs	39
8. Zane Ģile	37
9. Laura Penele	30
10. Elza Muižniece	24

Bērni

1. Krista Kristiāna Alksne	164
2. Karlīne Ciemiņa	138
3. Laura Penele	135
3. Monika Čālīte	135
5. Kristīne Ruštāne	80
6. Karīna Pavāre	75
7. Šarlote Lamberte	72
8. Anna Šellere	70
9. Monta Kļaviņa	65
10. Sofija Lavrenoviča	51

Iejāde

Pieaugušie

1. Terēze Rozenberga	397*
2. Airisa Penele	90*
3. Agnese Kukaine	402
4. Agnese Liepiņa	336
5. Terēze Pētersone	288
6. Inga Bistropa	264
7. Gundega Krigere	157
8. Olga Šakurova	138
9. Jūlija Tkačova	114
10. Nellija Nulle	96

Jaunie jātnieki

1. Jūlija Stepanova	84
2. Agnese Rituma	48
3. Elina Grundmane	30
4. Lāsma Staņķe	18

Juniori

1. Everita Daubure	75
2. Krista Kukure	72
3. Ksenija Petrova	54
4. Aiga Silavniece	48
5. Agnese Rituma	48
6. Sanita Krolle	11
7. Mārīte Dāvidsone	40

Bērni

1. Nellija Nulle	150
2. Aiga Silavniece	132
3. Madara Reināne	81
4. Everita Daubure	53
5. Jūlija Ezīte	48
6. Elina Jekale	24
7. Laura Ivanova	22
8. Sindija Kathina	20
9. Sofija Lavrenoviča	18
10. Laura Penele	15

Amatieri

1. Jolanta Lapiņa	190
2. Kārlis Blauberģis	177
3. Vita Glinska	149
4. Solvita Strāķe	139
5. Linda Ansone	128
6. Kate Ansone	107
7. Ilona Zaula	99
8. Mareks Samohvalovs	96
9. Lauma Birzniece	86
10. Laima Lāce	80

Poniju jātnieki

I grupa

1. Alvine Paštore	108
2. Monta Pareiza	96
3. Sabine Siliņa	60
4. Madara Ieva Krūmiņa	23
5. Margarita Prokofjeva	12
6. Anda Žīdele	12
7. Arta Žīdele	10

II grupa

1. Rēzija Rumpe	197
2. Zane Meimane	172
3. Anna Šellere	156
4. Kristiāna Ozoliņa	120
5. Zane Šteinberga	111
6. Alvine Paštore	110
7. Amanda Astra	99
8. Katrīna Eisaka	86
9. Anete Kauliņa	36
10. Brigita Ulmane	24

* Pirmie tiek vērtēti maršruti ar 150 cm augstiem šķēršļiem un Lielās balvas rezultāti oficiālajās starptautiskajās sacensībās.

LJF

Sagatavoja Latvijas Jātnieku federācija

Ainas sirdslieta mūža garumā

Inese Ruskule

Pieredzes bagātās iejādes disciplīnas sportistes un treneres **Ainas Mainieces** bērnība aizvadīta Madonas pusē, Meirānos. Bet tā nebija saulaina un krāsaina, jo meitene piedzima pirms otrā pasaules kara. Tēva saimniecībā bija zirgi, kā jau tolaik visur lauku pusē. Jau kopš bērna kājas tika kāpts zirgam mugurā un jāts. Brāļiem un māsām gan bija citas aizraušanās, taču Ainas uzmanību piesaistīja zirgi. Kad pienāca laiks apgūt profesiju, Ainas izvēle nebija no ierastākajām, jo viņa mācījās par izpletņlēkšanas instruktori. Iejādes meistare tagad atzīst – viņai ir bijušas divas sirdslietas – zirgi un aviācija. Tomēr liktenis Ainu aizveda pie zirgiem. Septiņpadsmit gadu vecumā viņa aizgāja trenēties uz Rīgas hipodromu, sākumā pie rikšotājiem, vēlāk tomēr uz jāšanas sporta sekciju, kur pirmais treneris tolaik bija Astrīda Belovzorova, vēlāk - Ivans Ševčenko. Savukārt dienas lielākā daļa tika pavadīta maizes ceptuvē, jo tur bija viņas pastāvīgais darbs. Ēveles ielā laukumīnš bija pavisam neliels, taču konkūra treniņos sportisti pārvarēja pat 1,60 m augstus šķēršļus. Tolaik valsts deva līdzekļus, līdz ar to bija iespēja iegādāties labus zirgus no Krievijas. Piemēram, lai sasniegtu izcilus rezultātus trīsčīnā, tika iepirkti tikai tīrasiņu šķirnes zirgi. Vienreiz sporta skola nopirka zirgus, kas piedalījās kinofilmas *Karš un miers* filmēšanā, un tie lielākoties bija Budjonija šķirnes zirgi.

Jau pēc pieciem gadiem Aina sāka strādāt par treneri mācību grupā, vēlāk arī par piecīņas treneri. Bija iegūtas iejādes pamatzināšanas, bija starti pirmajās sacensībās. Aina iepazinās arī ar savu

dzīvesbiedru – Gundari Langrātu, kurš bija piecīņnieks un kura sirdslieta arī bija zirgi. Viņas meita Ramona jau kopš bērnības ar vecākiem kopā devās uz stalli un drīz vien ar prieku sēdās zirga mugurā, un vēlāk sešus gadus bija PSRS jauniešu un junioru iejādes komandas izlasē, gūstot izcilus rezultātus. Visa ģimene bija un arī tagad joprojām saistīta ar zirgiem.

Aina savā sportistes karjerā sasniedza daudzus izcilus panākumus gan Latvijas, gan arī Padomju Savienības līmenī divdesmit gadu garumā. Kā lielākās iejādes sporta konkurentes viņa min Astrīdu Belovzorovu, Anitu Mangali (toreiz Blūmu) un Gunu Loju (toreiz Tomsoni). Labu zirgu toreiz bija krietni vairāk nekā tagad, jo valsts regulāri iepirka zirgus. Pats pirmais privātais zirgs, ko Aina un Gundaris iegādājās Ramonai, bija Iprons, ar kuru viņa arī veiksmīgi startēja. Ramonas galvenie zirgi bija Signāls un Salūts, paldies par to Vladislavam Vežauskim (padomju saimniecības *Sovetskaja Latvija* trenerim un zirgkopības nozares vadītājam) par dotu iespēju strādāt ar šiem izcilajiem zirgiem.

Mūsdienu situācija un Ainas audzēkņi

Tagad laiki ir citādi. Izmaiņas Kleistu skolā, sarežģītā finansiālā situācija valstī un viss kopumā atstāj savas negatīvās pēdas. Aina pie sevis bieži nosaka, ka valsts nedomā par sportu. Visi pulciņi agrāk bija bezmaksas, tagad par visu jāmaksā ļoti liela nauda. Lielākā daļa no Latvijas jāšanas sportistiem nākuši tieši no Kleistu skolas. Aina visus atceras. Arī to, ka bija Maira Peneļa pirmā trenere: „Mairi mamma atveda jau astoņu gadu vecumā,

Vella kalpu filmēšanā pie Doma baznīcas.

Ar Signālu, uz kura vēlāk startēja arī Ainas meita Ramona. Zirgs bija sagatavots Lielās balvas izcīņai.

Sacensību atklāšanas parādē, Aina - otrā no labās.

Ar izcilo Ahaltekes šķirnes ērzeli Gulistānu, ko Aina iedeva trenēt sovhozs *Sovetskaja Latvija*.

jo zēnam bija ļoti liela vēlme jāt, un viņš bija arī ļoti talantīgs. Četrpadsmit gadu vecumā viņš aizgāja trenēties konkūra disciplīnā pie Zintas Lāces.” Piecīņā bija daudzi izcili skolnieki – Gunārs Kaņepājs, Uldis Putniņš.

Iejādē Aina bija trenere savai meitai Ramonai, Kristīnei Lisovskai, Terēzei Pētersonei. Iejādes trenere Aina ir joprojām. Laiks rit, un cilvēki mainās. Šobrīd viņa trenē Agnesi Liepiņu, Terēzi Rozenbergu, Liānu Pelši un daudzus citus jauniešus. Pie Ainas trenējas Margarita Čerkovska - piecīņnieka Denisa Čerkovska dzīvesbiedre, kura trenē valsts zirgu, kurš patlaban sagatavots līdz Mazās balvas līmenim.

Ar audzēkņiem savulaik daudz braukts uz ārzemēm, daudz redzēts un iegūtas neskaitāmas godalgotās vietas. Ainas trenētā iejādes jauniešu grupa bija pirmā, kas tolaik aizbrauca startēt uz Eiropu – Dāniju. Taču Latvijas vārds Eiropas valstīs bija jāpierāda, jo daudzviet, pat Ungārijā, mūsu valsti diemžēl nepazīna. Bieži Latviju uzskatīja par Krieviju. Taču jau pēc laika par latviešu sporta panākumiem bija informēti interesenti daudzviet Eiropā. 1999. gadā Ainas darbu novērtēja arī Annika Nilsfōra, kura, jānot ar Ipronu, ļoti slavēja Ainas darbu un uzaicināja treneri, lai viņa aizbrauc uz Zviedriju apskatīt viņas ērzeli Hektoru. Aina aizbrauca, pajāja un uzņēmās strādāt ar šo zirgu. To atveda uz Latviju. Līdztekus treniņiem zirgs ar vairākiem Latvijas iejādes sportistiem piedalījās Eiropā rīkotajās sacensībās (Vācijā – Linda Loja, Zviedrijā un Francijā – Anete Dūdele, Maskavā – Terēze Pētersone). Pēc četriem gadiem ērzelis tika aizvests atpakaļ uz Zviedriju,

Māra Millera foto

Ainas Mainieces ikdiena un arī brīvdienas, kad notiek sacensības, aizrit Kleistu sporta bāzē.

kur ar viņu turpināja startēt viena no Zviedrijas izlases iejādes sportistēm.

Lai sasniegtu augstus rezultātus, sports, tāpat kā skaistums, prasa upurus. Vairāki audzēkņi, tostarp arī Terēze Rozenberga, sāk ikdienas treniņu jau 5.30 no rīta, jo vēlāk jādodas vai uz mācībām, vai uz darbu. Aina ierodas Kleistos jau pulksten 6.30 no rīta un darba diena ilgst līdz sešiem, septiņiem vakarā.

Līdztekus iejādes treniņiem Aina arī uzrauga un trenē savus zirgus, kuri mīt turpat Kleistu skolas esošajā stalli.

Vismīļākais Ainai ir no Vācijas ievestais Reinlandes šķirnes ērzelis Dimants – Dante, kuram ir jau deviņi gadi un ko savulaik Ainai uzdāvināja Gundaris. Vēl viena no Ainas sirdslietām ir grāmatas un puķes. Brīvajos brīžos no zirgiem viņa var sastapt treneru istabā ar grāmatu rokās. Un mūsu sarunu Aina noslēdz ar citātu no A. Kešnova grāmatas *Dzīvie segli*: „Zirgs ir visjūtīgākais dzīvnieks, tas ne mirkli nedrīkst sajūst jātnieka nedrošību, jātniekam ik brīdī jābūt gatavam ar savu gribasspēku palīdzēt zirgam.”

Māra Millera foto

Kļūsti par BRĪVPRĀTĪGO III Latvijas Zirgu dienās! Norises laiks un vieta: 6.-8. augusts, Inčukalns Organizētājs: Jauno jātnieku skola

Šogad III Latvijas Zirgu dienu ietvaros notiks starptautiskās sacensības

Baltijas kauss jāšanas sportā 2010 (FEI CSI1*).

Prasības kandidātiem:

- vecums no 12 gadiem; augsta atbildības sajūta; vēlme strādāt JJS komandā starptautiska mēroga sacensībās.

Piedāvājam:

- kļūt par JJS komandas dalībnieku (dažādi darbi sacensību veiksmīgai norisei); diplomus par brīvprātīgo darbu starptautiska mēroga sacensībās; bezmaksas ēdināšanu sacensību laikā; transportu no Inčukalna stacijas; nakšņošanu savās teltīs JJS teritorijā.

Pieteikumus sūtīt uz info@latvianhorses.lv

Norādīt savu vārdu, uzvārdu, vecumu, telefona numuru, e-pastu, valodu zināšanas, kā arī dažos teikumos pastāstīt par sevi un to, kāpēc vēlaties strādāt JJS komandā par brīvprātīgo.

FEI Pasaules kausa fināls

Sagatavoja Dace Štrausa

Ženēva, 16.-17. aprīlis, pajūgi

Sacensību favorīts Boids Eksels uzvarēja priekšsacīkstēs Rolex FEI Pasaules kausa finālā Ženēvā, atstājot tālu aiz sevis tuvākos sekotājus – zviedru Tomasu Ēriksonu un Kosu de Rondi.

Neskatoties uz vēlu vakara stundu, tribīnes bija pilnas, kā jau katru reizi, kad notiek šāda līmeņa pajūgu braukšanas sacensības. Vācu maršrutu sastādītājs Falks Bonišs bija izveidojis ļoti tehnisku trasi lielajā *Palexpo* arēnā, kas ietvēra arī lielu ūdens peļķi, radot interesantus skatus, kad ekipāžas to šķērsoja.

Braucēji priekšsacīkstēs startēja apgrieztā secībā pēc pēdējo sacensību rezultātiem Bordo, tas ir, pirmais brauca Ijsbrands Šardons, bet pēdējais – Boids Eksels. Sakarā ar gaisa satiksmes traucējumiem Boidam Ekselam nācās no Lielbritānijas braukt uz Šveici ar automašīnām iecerētās lidmašīnas vietā, taču nogurdinošais ceļš ne mazākā mērā neietekmēja rezultātu. Kad lielākajai daļai braucēju zirgi pie „tilta” šķēršļa apstājās, Eksela ekipāža bez kavēšanās, saglabājot ātrumu, traucās pāri tam.

Ijsbrands Šardons ar savu jauno Lipicas šķirnes zirgu sastāvu kopā brauc salīdzinoši nesen. Trīs zirgus viņš iegādājās no sava kolēģa ungāra Jozefa Dobroviča pagājušā gada nogalē, bet tikai martā ekipāžu nokomplektēja pilnībā ar ceturto lipiciāni. Jaunais līderzīrgs *Inci* izrādījās ļoti labs, bet otrs līderis *Illem* piespieda Šardonu veikt lieku apli pirms „tilta”, kas rezultātā Šardonam deva vien sesto vietu priekšsacīkstēs.

Mājinieks šveicietis Verners Ulrihs nogāza trīs bumbiņas un finišēja piektais aiz sava tautieša Daniela Vurglera, kurš

Šveicietis Daniels Vurglers ceturtajā vietā.

trasi veica labi, bet nespēja uzturēt pietiekamu ātrumu maratona šķēršļos.

Pasaules kausa kvalifikācijas sacensību uzvarētāja Mehelenā Kosa de Rondes līderzīrgam *Tommy* sevišķi nepatīk ūdens, tādēļ jau pirms starta kučieris izbrauca caur peļķi, lai būt pārliecināts, ka nebūs nepatīkamu pārsteigumu. De Ronde zaudēja sekundes, kad vienā no maratona šķēršļiem veica lieku apli, tādēļ zaudēja ritmu un nogāza vēl trīs bumbiņas. Stokholmas posma uzvarētājs Tomass Ēriksons maršrutu veica gludi, bet ar vienu nogāztu bumbiņu.

Fināla priekšsacīkšu rezultāti

1.	Boids Eksels	Austrālija	149,10
2.	Tomass Ēriksons	Zviedrija	158,88
3.	Koss de Ronde	Nīderlande	166,20
4.	Daniels Vurglers	Šveice	174,55
5.	Verners Ulrihs	Šveice	179,63
6.	Ijsbrands Šardons	Nīderlande	184,81

Koss de Ronde no Nīderlandes ieņēma otro vietu.

Aizraujošās sacīkstēs austrālietis Boids Eksels uzvarēja fināla sacensībās, ko prezentēja *Brasserie A. Egger*. Zinot, ka jāsacensas ar pasaulē labākajiem braucējiem, favorīts Eksels jūta lielu spiedienu, tomēr spēja turēt galvu vēsu un atstāja aiz sevis holandiešus Kosu de Rondi un Ijsbrandu Šardonu. Mājinieks Verners Ulrihs diemžēl nogāza trīs bumbiņas ar savu jaukto komandu, kas sastāv no Šveices siltasiņiem un Lusitāno šķirnes zirga, ierindojoties sestajā vietā. Divkārtējais pasaules čempions Tomass Ēriksons arī nogāza trīs bumbiņas, braucot ar Zviedru siltasiņu šķirnes kastrātiem, kas finālā ierindoja ekipāžu piektajā vietā. Ulriha tautietis, 50 gadu vecais Daniels Vurglers brauca ar to pašu komandu, ko Leipcigas posmā, kas sastāv no diviem kladrubiešiem, rikšotāja un andalūzieša-Kamargas šķirnes krustojuma. Braucējs skaidroja, ka viņa zirgi esot vislabākie trešajā sacensību dienā. Diemžēl fināls risinājās tikai divas dienas, un Vurgleram bija jāsamierinās ar ceturto vietu.

Pēc ne sevišķi veiksmīgā starta priekšsacīkstēs Šardons brauca daudz koncentrētāk un veica trasi ātrā tempā, tā kvalificējoties uzvarētāju maršrutam. Koss de Rode vienu bumbiņu nogāza, bet, tā kā ātrums bija liels, viņš nodrošināja vietu cīņai par augstāko panākumu uzvarētāju maršrutā, kur piedalās tikai trīs labākās ekipāžas. Starpība starp trim labākajām ekipāžām bija tik niecīga, ka braucējiem bija jāzliek viss savs spēks un spējas, lai gala rezultātā kļūtu par uzvarētāju. Tas solīja arī skatītājiem aizraujošus skatus.

Šardons brauca ātri un negāžot nevienu šķersli, bet de Ronde ar trīs dārkiem zirgiem no sava tēva āra sacensību komandas, šķiet, rādīja vienu no saviem labākajiem braucieniem un bija divas sekundes ātrāks par Šardonu, ieņemot otro vietu. Spriedze *Palexpo* hallē pieauga, kad arēnā ieradās Eksela pieredzējusi ekipāža, kas sastāv no rikšotājiem un siltasiņu šķirņu kastrātiem. Elpu aizraujošā braucienā Eksels veica trasi lielā ātrumā, ne reizi nekļūdoties, un tā apsteidzot de Rondi par trim sekundēm un kļūstot par Pasaules kausa uzvarētāju jau otro reizi.

Fināla rezultāti

1. Boids Eksels Austrālija 284,85
2. Koss de Ronde Nīderlande 287,94
3. Ijsbrands Šardons Nīderlande 287,94
4. Daniels Vurglers Šveice 155,71
5. Tomass Ēriksons Zviedrija 158,76
6. Verners Ulrihs Šveice 164,16

Verners Ulrihs no Šveices ieņēma sesto vietu.

Rinaldo de Kratena/FEI foto

Rinaldo de Kratena/FEI foto

Fināla uzvarētājs austrālietis Boids Eksels.

FEI Pasaules kausa pajūgu braukšanā uzvarētāji 2001.-2010. g.

Sezona	PK čempions	Fināla vieta
2001./2002.	Mihaels Freinds (Vācija)	Gēteborga (Zviedrija)
2002./2003.	Mihaels Freinds (Vācija)	Gēteborga (Zviedrija)
2003./2004.	Mihaels Freinds (Vācija)	Gēteborga (Zviedrija)
2004./2005.	Mihaels Freinds (Vācija) un Ijsbrands Šardons (Nīderlande)	Gēteborga (Zviedrija)
2005./2006.	Ijsbrands Šardons (Nīderlande)	Gēteborga (Zviedrija)
2006./2007.	Mihaels Freinds (Vācija)	Gēteborga (Zviedrija)
2007./2008.	Kristofs Zandmanis (Vācija)	Leipzīga (Vācija)
2008./2009.	Boids Eksels (Austrālija)	Gēteborga (Zviedrija)
2009./2010.	Boids Eksels (Austrālija)	Ženēva (Šveice)

Sacenshas pasaules iejādes meistari

Sagatavoja Dace Štrausa

Minhene, 14.-16. maijs, iejāde

WDM (*World Dressage Masters*) sērijas preses ziņojums liecina, ka apmēram 6000 līdzjutēju ieņēmuši stadionu, kas paredzēts 1500 skatītājiem, lai redzētu *Totilas* un Edvarda Gāla emocionāli piesātināto sešu minūšu garo uzstāšanos. Uzvarot viņš savāca *Exquis* Pasaules iejādes meistarū papildus WDM balvu fondam jaunpienācējiem jātniekiem piešķirto 25 000 eiro vērtu balvu, ko sponsorēja *Nürnberg Versicherungsguppe*. Cilvēku bija tik daudz, ka bija nepieciešami papildu drošības sargi, jo pūlis burtiski ielēna savus favorītus. Gāls gan par to pajokoja, ka *Totilas* pie tā jāpierod, jo

viņš cerot, ka atbalstītāju pulks arī turpmāk nesarukšot. Laiks gan nepriecēja ne dalībniekus, ne skatītājus. Zemi lietus mākoņi, ilgstošs lietuss un ziemas temperatūra ap deviņiem grādiem turējās visu sacensību laiku. *Totilas* nelika saviem atbalstītājiem vilnēt, lai gan šis bija pirmās āra sacensības kopš pagājušā gada augusta Eiropas čempionāta. Otrās vietas ieguvēja holandiete Adelinde Kornelisenā ar *Jerich Parzival* bija lieliska, bet pieļāva dažas kļūdas. Izabella Verta ar *Warum Nicht FRH* ieridojās trešajā vietā.

WDM sērijas mērķis ir veidot tādas sacensības, kas celtu iejādes prestižu un popularitāti, aicinot piedalīties tikai labākos pasau-

Rezultāti frīstailā

1. Edvards Gāls (Nīderlande)	Totilas	88,450%
2. Adelinde Kornelisenā (Nīderlande)	Parzival	83,100%
3. Izabella Verta (Vācija)	Warum Nicht	81,900%
4. Viktorija Maksa Toirere (Austrija)	Augustin	79,250%
5. Marsela Krinke Zusmelja (Šveice)	Corinth	73,350%
6. Ulla Zalcgēbere (Vācija)	Wakana	71,950%

les iejādniekus. Balvu fonds ir 100 000 eiro. Uzvaru finālā nodrošina visu sacensību posmu veiksmīgi rezultāti. Šoreiz Minhēnē bija atkal izdevies pulcēt trīs pasaules spožākās iejādes zvaigznes - Gālu, Kornelisenā un Vertu, kuri cīnījās savā starpā.

Tikai seši jātnieki piedalījās frīstaila sacensībās.

Kopā Gāls par savām uzvarām saņēma 44 720 eiro. Komentējot šo veiksmi, viņš teica: „Tikai sešas minūtes jāšanas un tik liela nauda, tas ir brīnumaini!” *Totilas* peder

Moorlands Stables un *Moorlands Investments*, kas ir viens no šīs sērijas sponsoriem. Pašlaik no *Totilas* trīs reizes nedēļā iegūst spermu, bet, kā apgalvo viņa jātnieks, zirga uzvedībā no tā nav nekādu izmaiņu. Nākamās šīs sērijas sacensības notiks Kannās, Francijā no 10. līdz 13. jūnijam un Hikstedā, Anglijā no 29. jūlija līdz 1. augustam. Piektā šīs sacensību norises vieta turpmāk būs arī Falsterbo Zviedrijā, kur notiek arī augstākās ligas Nāciju kausa sacensības.

Laižam zirgus ganībās!

Redakcija pateicas par iesūtītajām fotogrāfijām! Patikami ir lasīt gan paplašinātus fotoparakstus ar konkrētu informāciju, gan arī vēstules, kādu šoreiz *Zirgu Pastam* uzrakstījis **Igors Lubiņš**:

„Man ļoti patīk Jūsu žurnāls. Paldies Jums par to! Visu mūžu man ir ļoti patikuši šie skaistie dzīvnieki, un esmu bijis lepns, ka esmu dažus no tiem audzinājis un uzturējis. Bet tagad mana veselība ir pasliktinājusies, un es vairs nevaru to izdarīt, bet par zirgiem man palīdz atcerēties bildes un atmiņas.”

Nākamā tēma – *Kopā ar zirgiem uz vasaras sliekšņa*. Lūdzu, sūtiet savas fotogrāfijas līdz 11. jūnijam uz elektroniskā pasta adresi *zirgu.pasts@inbox.lv*. Interesantākos attēlus publicēsim nākamajā numurā.

1. Sintija Varnovska. „Pilna mute zaļas zāles.”
2. Kristīne Miščuka. „Cik labi ganīties kompānijā.”
3. Igors Lubiņš. „Mazs cinītis gāž lielu vezumu.”
4. Kristīne Miščuka. „Kas tur notiek?”
5. Laura Virubka. „Baudām pirmos saules starus ganībās.”
6. Guna Baumanē. „SIA Princis īpašnieces, konkūristes un treneres Līgas Pētersones mīlulis – ērzelis Princis.”
7. Artūrs Ozoliņš. „Gīta ar zirgu Prieks.”
8. Kristīne Miščuka. „Gardi gan!”
9. Jānis Celmiņš. „Esmu lielā laukā, laikam tās ir ganības, – prāto Frīna.”
10. Laura Virubka. „Katram sava maltīte – citam vēl mātes piens, citam – zālīte.”
11. Laura Virubka. „Ganībās arī jāpasmaida.”
12. Igors Lubiņš. „Pirmo reizi ganībās.”

Zirdzinieki ir īpaša sabiedrība

Inese Ruskule

Šobrīd viņa ikdienu saistīta ar darbu vienā no valsts iestādēm, tomēr jau kopš bērnības dienām **Mārcim Ulmanim** stallis nav sveša vieta. Viņa bērnība pagājusi Rīgas rajona Tīrainē, un Mārča mamma – Laima Ulmane, bieži apmeklēja Tīrainē esošo zirgu stalli, protams, līdzī nēma arī mazo puiku. Tā nebija spiesta lieta, viņš pats sāka nākt un prasīt, lai sēdina zirgam mugurā. Tā kā toreiz Tīrainē arī bija rikšotāju zirgu treniņpunkts, arī braukšana divričos ar temperamentīgajiem rikšotāju zirgiem Mārcim labi zināma. Cik vien bija iespēju, vasaras skolas brīvlaikā tika strādāts Tīraines staļļos. Vēl tagad Mārcis atceras, kā visas iespējamās koka konstrukcijas ar draugu Didzi krāsojuši tumši zaļā krāsā pirms Vissavienības vezumnieku darbaspēju pārbaudēm.

Laikam ritot, Mārcis no rikšotāju braucējiem Uģa Strupuļa un Jurija Jakovļeva iemācījās zirgu nagu griešanas prasmes. Vēl tagad viņš atceras, ka 1988. gadā Jelgavā tika organizēti zirgu nagu griešanas kursi, kurus arī pats apmeklēja un ieguva zirgu un liellopu nagu kopšanas speciālista apliecību. Gūtās zināšanas Mārcim noderēja, gan griežot nagus Tīraines stallī esošajiem zirgiem, gan arī zirgiem, kuri tika atvesti uz pārdošanu. „Pagājušā gadsimta astoņdesmito gadu beigās, deviņdesmito gadu sākumā Tīraines staļļi bija liela zirgu tirgošanas vieta ārzemniekiem. Tolaik jau nevarēja vadīt iebrucējus no rietumvalstīm tālu no galvaspilsētas. Bija gandrīz tā, ka ārzemnieki varēja doties tikai uz noteiktām vietām. Speciāli šiem pasākumiem tika izveidots *špringartens*, lai varētu potenciālajiem pircējiem demonstrēt zirgu lēkšanas spējas. Gadā

šādi zirgu tirgi Tīrainē notika divas, trīs reizes, un bieži izrādāmo zirgu skaits sniedzās līdz pat simtam. Sākuma cena zirgiem toreiz bija ap 2000 ASV dolāru,” atceras Mārcis. Daudzkārt no laukiem atvestie zirgi bija nekopti, līdz ar to Mārcim bija darbs – griezt tiem nagus, kas bija labs peļņas avots.

Sporta nodarbības vairāk nekā divdesmit gadu garumā

Ne tikai zirgi, bet savulaik Mārci ir piesaistījuši arī ledus arēna. Gandrīz vienpadsmit gadus viņš nodarbojies ar hokeju, jo mācījās specializētajā hokeja skolā – Rīgas 55. vidusskolā. Katru dienu pirms mācību stundām vai pēc tām notika hokeja treniņi, dienas režīms bija ļoti noslogots. Taču, kad tajā esi iekšā, grūti pārstāt šo aizraušanos. Vienu brīdi Latvijas hokeja izlasē spēlēja deviņi no Mārča komandas biedriem, turklāt Sandis Ozoliņš un Aigars Cipruss ir Mārča klasesbiedri.

Mārcis ar jaundzimušu teliņu.

Mārcis Ulmanis

- Pārtikas un veterinārā dienesta Ziemeļvidzemes pārvaldes vadītājs.
- Dzimis: Rīgā, 1972. gadā.
- Izglītība: Rīgas 55. vidusskola, Rīgas 93. vidusskola, LLU Veterinārmedicīnas fakultāte.

Pēc augstskolas beigšanas un pārcelšanās uz Vaidavu viņš aizrāvēis ar florbolu, ko nu jau arī spēlē vairāk nekā desmit gadu.

Mārča māsa Ilze bija izvēlējusies nodarboties ar ātrslidošanu.

Izvēlētā profesija – veterinārais ārsts

Pēc vidusskolas beigšanas Mārcis vēlējās sākt studēt Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža vai Veterinārmedicīnas fakultātē. Izvēle tomēr palika pie otrās. 1995. gadā viņš beidza studijas Veterinārmedicīnas fakultātē un ieguva veterinārā ārsta izglītību. Jau prakses laikā viņu aizsūtīja uz Valmieras pusi, kur Mārcis sastapa savu otru pusīti – Gitu, un tur arī sākās viņu kopdzīve. Pats speciālists atceras, ka Valmieras pusē sācis strādāt kā zirgu dakteris, taču, protams, bija jāārstē arī citi mājlopi. Netika pamestas novārtā Tīrainē gūtās zirgu nagu kopšanas prasmes, tāpēc tika veikti arī kalēja darbi. Kā veterinārārsts Valmieras, Limbažu, Cēsu, Gulbenes un Alūksnes rajonā Mārcis darbojās līdz 2002. gadam. Tā kā bijusi plaša saskarsme ar zirdziniekiem. Mārcis atzīst, ka šie cilvēki ir daudz atšķirīgāks kontingents, nekā citu mājlopu īpašnieki. Pa reizei zirgu

Kāznieku vizināšana divjūga pajūgā. Kučieris – Mārcis.

Bērnība Tīraines stallī. No kreisās puses: Māris un Uldis Broki, Mārcis Ulmanis, Aksana Kraukle un Ausma Budreiko.

īpašnieki grib izvirzīt kādas savas ver-
sijas par slimības cēloni un ārstēšanas
veidu un bieži neieklausās veterinārārsta
teiktajā. Bijuši visdažādākie gadījumi, pat
nācies pagriezties un aiziet no klienta, jo
zirga īpašnieks sācis mācīt veterinārārstu.
Vairāki īpašnieki savukārt uzsver, ka
ārstēšanas procesā pietiek tikai ar vienu
ārsta apmeklējumu. Taču tagad ir daudz
gan zirdzinieku, gan arī citu mājdzīvnieku
īpašnieku, kuri konsultējas ar Mārci
veterinārajos jautājumos.

Darbs Pārtikas un veterinārajā dienestā

Kopš 2002. gada Mārcis Ulmanis strādā
valsts iestādē – Pārtikas un veterinārā
dienesta Valmieras pārvaldē (kopš 2009.
gada 1. aprīļa tā ir Ziemeļvidzemes
pārvalde). Savu darbu viņš sāka kā pār-
tikas inspektors, tad valsts vecākais
veterinārais inspektors, bet 2003. gada
1. februārī tika iecelts par Pārtikas un
veterinārā dienesta Valmieras pārvaldes
vadītāju. Līdz pat šim laikam Mārcis
savu statusu šajā jomā nav mainījis.
Runājot par PVD darbu Vidzemē,
speciālists atzīst, ka pēdējo divu mēnešu
laikā krasi palielinājies sūdzību skaits
par mājdzīvnieku labturības noteikumu
pārkāpumiem.

Divi no šiem gadījumiem saistīti ar zir-
giem, – tie netiek pienācīgi baroti. Cilvēki
uzskata, ka zirgam pietiek pavasarī ti-
kai ar pērnā gada vai tikko sadīgušo
zāli. Šogad ziema bija barga, pavasaris
vēls, tāpēc zāle aug lēni. Lielākoties šie
gadījumi attiecināmi uz tiem mājlopu

Mārcis Ulmaņa arhīva foto

1990. gads. Dziesmu un deju svētku gājienam gatavojoties, kur pajūgi arēnā ieveda virsdiriģentus. No kreisās: Anda Pavlovska, Mārcis Ulmaņa un Ilonas Trukšānes pajūgi.

īpašniekiem, kuriem alkohols kļuvis par
vienīgu dzīves jēgu. Vieni šādi īpašnieki
pat panākuši nosacītu Brēmenes muzi-
kantu grupas izveidošanos – bullis, zirgs
un suns klaiņo pa apkārtnējo saimniecību
īpašumiem, meklējot sev barību. Atrisināt
šādas situācijas nav tik vienkārši, kā tas
var šķist, no malas raugoties.

Vidzemes reģionā esošo staļļu atbilstību
labturības prasībām Mārcis kopumā uz-
skata par labu. Lielākie „klienti” Valmie-
ras pusē ir Burtnieku zirgaudzētava un
Zirgaudzētava Kocēni. Protams, jūtama
zirgu pirkstspējas samazināšanās.

Daudzi no zirgu mīļotājiem nevar
atļauties vairs tik bieži doties izjādēs,
jāšķiras arī no sava zirga, jo nav finansiālu
iespēju dzīvnieka uzturēšanai. Taču šī
situācija ir pārejošs posms, un pēc kāda
laika tas viss uzlabosies.

Lasot stāstu par Mārci Ulmani, varētu
šķist, ka viņš ir cilvēks, kurš strādā valsts
iestādē no astoņiem līdz pieciem vakarā.
Tomēr viņa ģimenei diena sākas puspie-
cos no rīta un beidzas krietni vēl vakarā,
jo ir sava saimniecība, kurā mīt 30 liellopi,
no tiem 12 – slaucamas govys. Viss tiek
darīts pašu spēkiem. Citi ņaud par to, ka
ir grūti un par maz naudas, taču Mārcis
šo gaušanos aizstāj ar darbu. Pasts sme-
jas, ka tādā veidā kopā ar sievu samazina
televīzijas skatīšanos dienā par sešām
stundām. Bet laikam jau Mārcim tas ir
iedzimts, jo arī viņa māmiņa Laima Ul-
mane joprojām lielāko daļu no savas die-
nas pavada *Tiraines staļļos*. Viņa ik rītu
un ik vakaru dodas uz stalli, kur tiek
aprūpēts savs zirgs Vanags un daudzi citi
ši staļļa četrkājainie iemītnieki. Arī viņas
darba diena sākas agri no rīta un ilgst līdz
vēlai tumsai.

Zirgi Latvijas pilsētu un pagastu ģerboņos

Inese Ruskule

Latvijas pilsētu, novadu un pagastu
ģerboņi ir tik ļoti atšķirīgi. Tajos redzam
gan stārķus, gan āboliņa lapas, vardi,
taču dažos no Latvijas pilsētu un no-
vadu ģerboņiem savu vietu ir atraduši
arī zirga attēlojumi.

Turlavas pagasta ģerbonis

2000. gadā tika
apstiprināts Turlavas
pagasta ģerbonis –
sudraba laukā sarkans
zirgs ar jātnieku –
karognesēju.

Ilūkstes pilsētas ģerbonis

Ilūkstes ģerbonī uz melna fona
attēlots pakalķājās pacēlies sudraba
zirgs. Lietuvas ģerbonī attēlots karavīrs

par lietuvisko ietekmju nozīmīgumu
pilsētas kultūrvēsturē.

Lutriņu pagasta ģerbonis

Lutriņu pagasts ir
viena no Saldus nova-
da administratīvajām
teritorijām. Robe-
žojas ar sava novada
Saldus, Zirņu un
Jaunlutriņu pagas-
tiem un Brocēnu no-
vada Gaiķu pagastu.
Trīs ģerbonī redza-

mie gredzeni ir trīs lielākās apdzīvotās
vietas - Lutriņi (pagasta centrs), Lašupe
un Namiķi.

Zosēnu pagasta ģerbonis

Zosēnu pa-
gasta ģerbonis
apstiprināts 1999.
gadā. Sudraba zirga
galva ar zelta ie-
mauktiem vēsta par
teiksmaino senatni,
par Māras baznīcu,
kas izsenis atradusi-

es Kāpurkalna jeb Māras, jeb Svētezers
krastā. Kad baznīcu karavīriem pēc
ilgiem neveiksmīgiem pūliņiem izde-
vies aizdedzināt, divpadsmit jātnieki
sudraba zirgos atmuguriski iejājuši
Svētezerā un noslikuši. Bet zirgu zelta
iemaukti vēl tagad saulainās dienās
zaigojot ezera dzelmē.

Braucamā zirga mutes dzelži

www.pajugubrauksana.com

Pajūgu braukšanā izmanto dažādu veidu **braukšanas lauzņus** un **dubulto riņķu trenzes**.

Mutes dzelži veidoti no materiāla, kas ir nerūsējošs, ne pārāk mīksts, taču pietiekami elastīgs. Neizmanto niķelētus un hromētus materiālus, jo uzklātā materiāla kārtā laika gaitā nolibās un nokļūst zirga mutē. Bieži mutes dzelži veidoti arī no plastmasas vai gumijas.

Laužņa konstrukcija un iedarbība (Liverpūles tipa lauzņa piemērs):

- Lauznis veidots no labās un kreisās puses lauzņa kājiņām un lauzņa stienā;

- Laužņa kājiņas daļu, kas atrodas virs lauzņa stienā sauc par „virskāju”, bet apakšējo par „apakškāju”. Garuma attiecības starp „virskāju” un „apakškāju” ir no 1:1,5 līdz 1:1,75;

- Garākā „apakškāja” darbojas kā svira;

- Laužņa „apakškāja”, attiecībā pret lauzņa stieni, ir taisnleņķī, taču „virskāja” nedaudz izliekta uz āru, lai netraumētu zirga vaigu ādu;

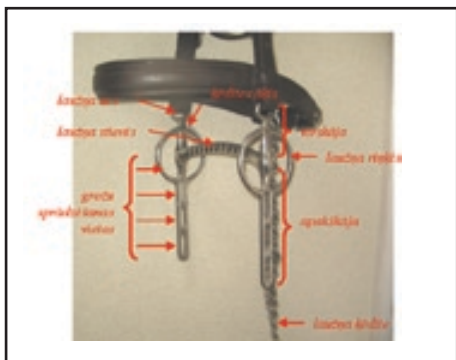
- Laužņa riņķa uzdevums ir nodrošināt, lai tas nešķībtos;

- Aiz katra no riņķiem atrodas lauzņa ķēdītes āķi. Vecāka ražojuma lauzņiem ķēdīte iekšpusē ir nostiprināta, kas tādējādi novērš atāķēšanos. Laužņa ķēdītes uzdevums ir ne tikai zirga mutē noturēt mutes dzelzi, bet tā rada arī uzņemto grožu spiedienu uz zirga apakšžokli. Lauzņim bez ķēdītes ir tāda pati iedarbība kā trenzei;

- Lai novērstu zirga apakšžokļa ādas traumas, dažkārt zem lauzņa ķēdītes liek gumijas, ādas vai cita materiāla paliktņus;

- Lauzņim var būt divas, trīs vai vairākas vietas, kur tiek piesprādzēti groži. Laužņa iedarbība ir atkarībā no grožu piesprādzējuma vietas;

- Laužņa stienis ir garens, tā vidū var būt dažādi izliekumi lielākai vai mazākai mēles brīvībai. Lielāka mēles brīvība rada spiedienu uz žokļiem, taču mazāka mēles brīvība – uz mēli.

Laužņa uzbūve.

Liverpūles tipa lauznis

Viena no biežāk izmantotajām lauzņu formām ir **Liverpūles tipa lauznis**.

Tam ir dažādas mutes stienā variācijas, kas katra ir paredzēta noteiktam mērķim, taču no ārpuses lauznis savu izskatu nemaina. Piemēram, lauzņa stienis kā vienkārši lauza trenze, ieliekts vai izliekts laužņa stienis u.c. Liverpūles tipa lauzni parasti izmanto, ja brauc ar bezloka saku aizjūgu.

Tauriņtipa lauznis

Tradicionāli tauriņtipa lauzni izmanto, ja brauc ar bezloka siksnu aizjūgu.

Attēlos biežāk sastopamie tauriņtipa lauzņa varianti.

Dubultriņķu trenze ir otrs pajūgu braukšanā izmantotais mutes dzelžu veids. Tas sastāv no parastas trenzes, kurai iekšpusē atrodas divi riņķi, kas brīvi kustās un ir tāda paša izmēra un formas kā ārējie riņķi.

Trenzēm izmanto gan vienkārši lauza mutes dzelžu stienus, gan franču tipa („astotnieks”).

Trenze zirga mutē rada spiedienu uz mēli, mutes apakšējo (apakšžokļa bezzobu daļu) un mutes augšējo daļu (augšžokļa bezzobu daļu) – tādā veidā braucējs vada zirgu.

Mutes dzelzis parasti sastāv no divām daļām, kas vidū lokās.

Parasti grožus sprādzē pie abiem vienas puses riņķiem vienlaicīgi, tādējādi panākot maigu efektu. Ja groži tiek piesprādzēti tikai pie iekšējiem riņķiem, tiek panākts ass efekts.

Kā pareizi pielāgot mutes dzelzi?

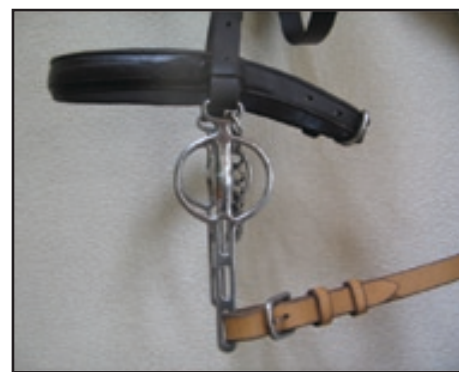
1. Nomērīt zirga mutes platumu.
2. Izvēlēties atbilstoša izmēra un nepieciešamības mutes dzelzi.
3. Piesprādzēt grožus. Laužņa iedarbība uz zirga muti ir atkarīga no grožu sprādzējuma veida.

Groži sprādzēti pie lauzņa riņķa. Iedarbība mīksta.

Groži sprādzēti pirmajā vai otrajā pozīcijā no augšas. Iedarbība vidēji asa.

Groži sprādzēti pēdējā pozīcijā. Iedarbība – ļoti asa.

Jāatceras, ka jebkurā gadījumā ikviens no vadības komandām jādod maigi un pārdomāti! Visos treniņos un sacensībās zirga labklājībai jāpiešķir visaugstākā vērtība!

Sagatavots pēc E. Oeses 1988. gadā izdotās grāmatas *Zweispännig Fahren* (latv. val. *Divjūgu braukšana*)

Ilustrācija no www.reiter-shop.at

Ilustrācija no www.philippeshop.de

Ziņas no Latvijas Zirgaudzētāju biedrības

Sagatavoja Dace Štrausa

Latvijas Zirgaudzētāju biedrības valdes sēdē 18. martā tika izstrādāts jauns līgums starp zirgaudzētājiem un biedrību, kā arī, izvērtējot šābrīža ekonomisko situāciju, daļēji samazināta maksa par sniegtajiem pakalpojumiem.

Īsumā par biedrības darbības lauku. Latvijas Zirgaudzētāju biedrība veic pārraudzības darbu zirgkopībā, vērtē kumeļus un jaunzirkus, atlasa un novērtē zirkus ierakstīšanai Valsts ciltsgrāmātā (VCG), piedalās vaislas ērzeļu sertificēšanā, to iegādes organizēšanā ārvalstīs un veido vaislas ērzeļu katalogu, pārrauga Latvijas šķirnes ģenētiskos resursus. LZB speciālisti apkopo, analizē vērtēšanas rezultātus un sniedz pārējiem interesentiem informāciju par zirgkopību, organizējot nozares jautājumu atspoguļošanu medijos. Biedrība piedalās Zemkopības ministrijas un valsts normatīvo aktu un likumu projektu izstrādē un kārtu valsts subsīdiju jautājumus. Biedrības uzdevums ir pilnveidot esošās un izstrādāt jaunas, mūsdienīgas tehnoloģijas un darbaspēju novērtēšanas metodes, organizēt zirgkopības speciālistu kvalifikācijas celšanu. Lai popularizētu zirgkopības

Daces Štrausas foto

nozari, biedrības speciālisti atlasa zirkus un piedalās Latvijā organizētajās lauksaimniecības izstādēs. Latvijas Zirgaudzētāju biedrība risina zirgaudzētāju sabiedrības jautājumus Latvijā un pārstāv to intereses ārvalstīs.

Zirgaudzētāju biedrības biedru uzdevums ir norēķināties par biedrības sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar cenrādi un paredzētajiem biedru naudas maksājumiem divu nedēļu laikā no rēķina saņemšanas. Kumeļiem, jaunzirkiem un sertificēšanai paredzētajiem ērzeļiem ir jābūt sagatavotiem atbilstoši ciltsdarba programmas prasībām.

LZB biedriem jāpievērš uzmanība tam, ka sakarā ar lielo rēķinu nemaksātāju skaitu iepriekšējā gadā biedrība akceptēs zirgaudzēšanas saimniecību iesniegumus Lauku at-

balsta dienestam, piesakoties atbalsta *Par ģenētiskās kvalitātes un darbaspēju noteikšanu un novērtēšanu pēc pēcnācejiem 2010. gadā* saņemšanu tikai pēc pilnīgas sniegto pakalpojumu apmaksas.

- Pakalpojumu cenas cenrādī noteiktas bez PVN 21%.

- Personai, kura nav LZB biedrs, pakalpojumu apmaksai piemērojams esošais cenrādis dubultā apmērā.

Biedru naudas maksājumi ir atkarīgi no īpašnieka zirgu skaita. Tie zirgu īpašnieki, kuriem pieder līdz pieciem zirkiem, biedru naudas apmērs ir Ls 20, no sešiem līdz 20 zirkiem – Ls 30, bet, sākot no 21 zirga, un vairāk – Ls 50.

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība laipni aicina nākt ar savām idejām un pievienoties biedrības zirgaudzētāju saimei!

Zirgu Pasts

Abonēt ir lētāk!

Abonē internetā
www.pasts.lv
sadaļā e-abonēšana,
**abonementa
noformēšana –
bez maksas!**

Zirgu Pastu JŪLIJAM
abonē pasta
interneta vidē līdz
15. jūnijam.

Pasta nodaļās, pie
pastnieka, pa tālruni
67008001
līdz 11. jūnijam.

Cenrādis par ciltsdarba pakalpojumiem zirgkopībā 2010. gadā

Nr. p.k.	Pasākums	Ls
1.	Šķirnes dzīvnieka sertifikāta sagatavošana	10,00
2.	Ērzeļa biometriskā sertificēšana, sertifikāta izsniegšana	15,00
3.	Vaislas ērzeļa atzišana, reģistrēšana sertificēšana	35,00
4.	Vaislas ērzeļa administrēšana	20,00
5.	Šķirnes ērzeļa atkārtota sertifikācija un sertifikāta pagarināšana	25,00
6.	Jaunzirgu darbaspēju pārbaude un novērtēšana	15,00
7.	Ērzeļu mātes novērtēšana	10,00
8.	Kumeļa novērtēšana	15,00
9.	Zirga vārda maiņa	15,00
10.	Izziņu sagatavošana	5,00
11.	Ģenētisko resursu zirga pārraudzība gadā	10,00
12.	Šķirnes dzīvnieku sertifikāta sagatavošana ponijiem-vaisliniekiem	20,00
13.	Pārraudzības informācijas ievadīšana datu bāzē par katru jaunu importētu zirgu	7,00
14.	Zirga ciltskartīšanas izveidošana no jauna	5,00

Zirga āda un apmatojums

Tulkojums no vācu žurnāla St. Georg

Āda aptver visu zirga ķermeni. Tā pilda vairākus uzdevumus:

- nodrošina mehānisku ķermeņa aizsardzību;
- regulē siltumapmaiņu;
- ļauj veidot asins rezerves;
- tajā atrodas maņu orgāni un dažādi dziedzeri;
- piedalās asinsspiediena regulēšanā.

Pateicoties ādai, pareizāk sakot, apmatojumam, tiek noteikta zirga krāsa. Papildu pazīmes uz galvas un kājām, kā arī reizēm uz citām ķermeņa daļām, piešķir zirgam individuālu izskatu.

Viršāda (epiderma)

Zirga āda sastāv no trim slāņiem. Ārējais slānis jeb viršāda tiek dēvēta par epidermu. Tā satur krāsvielas (pigmentus), kas var būt gan gaiši brūni, gan tumši brūni. Epiderma sastāv no virsējā un apakšējā slāņa. Augšējais (ragvielas) slānis sastāv no atmirušām, zvīņveida šūnām. Apakšējā slānī atrodas ādas cilmes šūnas. Tās veido ragvielas zvīņas vai šūnas un tādējādi ietekmē epidermas augšanu biezumā.

Pamatāda

Zem epidermas atrodas pamatāda. Tā sastāv no blīva elastīgu saistaudu pinuma. Šis salīdzinoši plānais slānis ir faktiskā ārējās ādas pamatne. Tajā atrodas asinsvadi, nervi, dziedzeri, matu folikulas un maņas šūnas. Pateicoties daudzajiem asinsvadiem, tā kalpo arī kā asins rezervuārs. Pie pamatādā esošajām matu saknītēm atrodas dziedzeri, kas ražo taukus, ar tiem tiek ietaukota āda un apmatojums. Īpaši liela šādu tauku dziedzeru koncentrācija ir piena dziedzeru, tūpla un sēklinieku rajonā.

Zemāda

Apakšējais ādas slānis – zemāda – sastāv no viegliem saistaudiem. Īpaša zemādas pazīme ir taukaidu saturs, kas labi barotiem dzīvniekiem var būt krietni liels. Zemādā atrodami sviedru dziedzeri, kuru zirgam ir īpaši daudz. Sviedru dziedzeri visvairāk atrodas kakla, plecu un sānu rajonā.

Svišanu regulē centrālā nervu sistēma, tāpat kā visa ķermeņa termoregulāciju. Pastiprinātas slodzes vai sakaršanas brīžos uz ādas sviedri izgaro, tādējādi dzesējot ādas virsmu. Tā kā sviedri lielākoties sastāv no ūdens un nātrija hlorīda (vārāmā sāls), lielāku slodžu vai karstuma ietekmē ķermenis zaudē šīs vielas. Papildus darbojas dziedzeri, kas izdala dzimumam specifiskas vielas.

Papilmatoze.

Apmatojums

Mati ir īpašs viršādas veidojums. Pats mats sastāv no mata saknes, mata stiebra un mata gala. Apmatojums kalpo siltuma izolācijai un atvairā mitrumu. Noteiktās ķermeņa daļās (pie mutes, uz deguna, plakstiņiem) atrodami taustes mati. Tie ir maņu orgāni, kuru galos atrodas nervu galiņi.

Tuvojoties ziemai, zirgi maina spalvu. Ziemas apmatojums ir teju divreiz garāks nekā isā vasaras spalva. Krēpju, astes, pieres apmatojums tiek dēvēts par aizsargmatiem, kas nemainās atkarībā no sezonas.

Nātrene.

Ādas slimības

Arvien biežāk zirgiem tiek konstatētas ādas slimības. Nereti ir ļoti grūti noteikt to cēloni, attiecīgi ārstēšanas paņēmieni nesniedz vēlamos rezultātus. Dažādi kairinātāji (baktērijas, sēnītes, parazīti) var izraisīt infekciju attīstīšanos. Dažos gadījumos slimība skar vairākus zirgus no bara, sliktākajā gadījumā – pat visus viena staļļa zirgus. Ir zināmas arī tādas ādas slimības, kuru rašanos izraisa vairāki cēloņi vienlaikus (piemēram, sprēgas), nav izslēgti arī imunitātes sistēmas traucējumu simptomi (vasaras ekzēmas, nātrene) un vielmaiņas traucējumu izraisītas ādas reak-

cijas (seboreja). Nevar nepieminēt vienu no ādas audzēju veidiem – melanomu.

Sēnīšu slimības

Daudzas ādas slimības tiek uzskatītas par sēnīšu infekciju. Izmeklējot tās rūpīgāk, tiek noskaidrots, ka to iemesls ir pavisam cits. Tomēr ādas sēnīšu infekcijas pieskaitāmas pie slimībām, kas bieži novērotas zirgiem. Inficēšanās ar ādas sēnītēm tiek dēvēta arī par dermatomikozi. Viena no visbiežākajām ādas sēnīšu infekciju izraisītājām ir *Trichophyton equinum*.

Ādas sēnītes un to sporas savas infekcijas izraisīšanas spējas atbilstošos apstākļos (sausumā) var saglabāt ilgāku laiku. Inficēšanās notiek ar tiešu dzīvnieku kontaktu, kā arī saskaroties ar iejūga piederumiem, segām, segliem un visvairāk – ar tīrīšanas piederumiem, kas tiek lietoti vairākiem zirgiem. Inficēšanos ar sēnītēm un to aktivizēšanos uz zirga ķermeņa labvēlīgi ietekmē arī nepietiekama zirga kopšana, novājināta imunitāte, kā arī silts un mitrs gaiss un nehygiēniski turēšanas apstākļi.

Atkarībā no izraisītājiem un slimā dzīvnieka imunitātes sistēmas, sēnīšu infekcija var izskatīties dažādi. Par sēnīšu klātbūtni var liecināt mušas, kā arī kreveļaini ādas iekaisumi: bieži novērojami apaļas formas plankumi. Sēnīšu infekcija var noritēt kā ar niezi, gan bez tās; pastāv ļoti liels risks arī citiem dzīvniekiem inficēties ar sēnīti.

Lai precīzi noteiktu sēnīšu infekciju un konkrētās sēnītes veidu, jānoņem skartās ķermeņa vietas ādas paraugs un jānosūta pārbaudei uz speciālu laboratoriju. Balstoties uz rezultātiem un sēnītes apkaršanas ieteikumiem, atbildīgais veterinārārsts nosaka zirga vispārējo un lokālo ārstēšanu.

Zirgu sarkoīdi

Zirgu sarkoīdi ir visbiežāk sastopamais zirgu ādas audzēju veids. Tos visticamāk izraisa vīruss (iespējams, liellopu papilomas vīruss). Aptuveni 30% visu zirgu ādas audzēju ir šāda veida sarkoīdi. Visbiežāk tie atrodami uz galvas (acis, ausis), dzimumorgāniem, pakaļkāju iekšpusē vai uz pavēderes. Īpaši smagos un ilgstošos gadījumos sarkoīdi var izaugt pat futbola bumbas lielumā. Iespējams, dabiskā ceļā to ierosinātājus pārnēsā arī insekti. Sarkoīdi var attīstīties atsevišķi vai grupās. Līdz šim nav noteikta metastāžu veidošanās iekšējos orgānos. Sarkoīdi var izskatīties pavisam dažādi.

Acu vai vēderjostas rajonā sarkoīdi var izraisīt praktiskas problēmas. Ietei-

cams tos šajās vietās likvidēt, sekojot ārsta ieteikumiem – ķirurģiski, izmantojot kreoķirurģiju (aukstuma terapiju) vai ar lokālu novājinātas mikobaktēriju terapiju.

Ja audzēji ir lieli un nereti arī asiņojoši, un pastāv infekcijas risks, iespējama tikai to ķirurģiska likvidēšana. Nepieciešams arī izgriezt apkārt esošos audus dziļākā līmenī. Tādos gadījumos, iespējams, var kombinēt ķirurģisko metodi ar aukstuma terapiju.

Vasaras ekzēma

Zirgu vasaras ekzēma visbiežāk skar mazus zirgus, īpaši Īslandes šķirnes zirgus. Siltasiņi un tīrasiņi no tās cieš retāk. Daudzos gadījumos šo slimību nosaka ģenētiska iedzimtība. Ādas slimību var ietekmēt arī ārēji faktori (insekti), kas var izraisīt strauji attīstošos niezi krēpju un astes pamatnes rajonā. Slimība var progresēt līdz nepārtrauktai apmatojuma izkrišanai uz visa ķermeņa. Nereti āda tiek daudzviet noberzēta līdz asinīm. Hroniskos gadījumos var rasties skarto vietu ievērojama ādas sabiezīšanās. Kā pēc nosaukuma nojaušams, vasaras ekzēma novērojama vasaras mēnešos ganībās esošiem zirgiem. Ziemā slimības simptomi mazinās, taču nākamajā vasarā atjaunojas ar lielāku intensitāti.

Ārstēšanā svarīgi izvairīties no saskarsmes ar mušām un dunduriem. Tas nozīmē zirga turēšanu stallī vasaras laikā. Var arī lokāli pielietot dažādus medikamentus (piemēram, kortikosteroīdus saturošas smēres). Ja zirga krēpes, aste vai citas ādas vietas ir saķepušas, sapinkājušas vai pārklātas ar krevelēm, tās jānoskuj un jānomazgā ar dezinficējošu šampūnu.

Papilomatoze

Papilomatozes vīruss lielākoties skar jaunzirgus vecumā no 1-3 gadiem. Šī vīrusa izraisītās kārpas vai papilomas veidojas mutes un nāšu rajonā. Reti tiek skartas citas ķermeņa daļas. Kārpas var sasniegt 3-5 milimetrus lielus apmērus, atsevišķos gadījumos tās var izaugt līdz pat 2 centimetriem. Lielākoties ar to saslimt ganībās mītoši zirgi pavasarī un vasarā; pārējos gadalaikos šīs kārpas praktiski nemana. Tiek pieņemts, ka jau minētais vīrusa izraisītājs nokļūst ķermenī, pareizāk sakot, asinsritē, zirgam ganoties, caur sīkām ādas un mutes rajona brūcītēm, vai arī insektu kodieniem rezultātā izraisot kārpas augšanu.

Slimo zirgu uzvedība nemainās, arī barības uzņemšanā kārpas nesagādā lielas problēmas. Reti kad tiek novērota nieze, taču var nonākt līdz tam, ka zirgs sakasa kārpas līdz asinīm.

Kārpas ārstēšana ar speciāliem medikamentiem nav nepieciešama. Kārpas, kas nereti rodas pāris dienu laikā, lielākoties pazūd, beidzoties ganību sezonai. Pēc saslimšanas tiek iegūta ilgstoša imunitāte.

Melanoma

Melanomas ir labdabīgi vai ļaundabīgi ādas pigmenta audzēji. Lielākoties tās tiek novērotas sirmiem zirgiem, sākot ar piecu gadu vecumu.

Jo vecāki kļūst sirmie zirgi, jo biežāk tiem sastopamas melanomas. Aptuveni 80% visu sirmo zirgu, kas vecāki par 15 gadiem, sastopamas melanomas. Retāk tās skar bēros vai dūkanos zirgus. Melanomu veidošanās neietekmē šķirnes vai dzimuma atšķirības.

Lielākoties šie audzēji atrodas astes pamatnes rajonā, taču var parādīties arī uz galvas (lūpām, ausīm). Lielākā audzēja tuvumā bieži izveidojušies pāris mazāku „meitas” audzēju. Āda, kas sedz šos mezgliņus, šķiet pilnībā melna.

Melanomas lielākoties ir aptuveni ķirša vai valrieksta lielumā, taču dažreiz var izaugt arī lielākas. Gadu gaitā tās parasti

Vasaras ekzēma uz skausta.

nemaina savus izmērus un paliek tikai kā skaistuma defekts. Šādā stāvoklī labāk tās likt mierā, jo to likvidēšana var provocēt tuvumā esošo „meitas” audzēju attīstīšanos. Tikai ļoti lielas un ātri augošas melanomas būtu radikāli jālikvidē ķirurģiskā ceļā.

Pirmie ziņojumi par medikamentu pielietošanu melanomu augšanas apturēšanai vai izplatīšanās novēršanai

Vasaras ekzēma astes rajonā.

ir gana optimistiski, taču šo medikamentu pielietošana zirgu ārstēšanā vēl nav zinātniski pierādīta.

Sprēgas

Par sprēgām dēvē faktiski visus ādas iekaisuma veidus, kas novērojami vēziša rajonā. Sprēgas rodas dažādu iemeslu dēļ.

Ērcītes (*Chorioptes*) izraisa spēcīgus iekaisumus, kurus bieži pavada nieze, īpaši uz pakājkājām. Iekaisumu vēziša rajonā var izraisīt arī dažas baktērijas, piemēram, stafilokoki, streptokoki vai dermatofili. Sprēgas var izraisīt arī mitrums, netīri pakaiši un mitras ganības. Līdz šim vēl nav pierādīts, vai alergiskas reakcijas var izraisīt pārliels olbaltumvielu saturs barībā.

Sprēgas izpaužas vēziša rajonā kā apsārtums, pūslīši un kreveles. Vēlāk no šiem simptomiem var rasties strutaini iekaisumi, kas izraisa kāju piepampšanu un klibumu.

Ādas parauga bakterioloģiskā pārbaude var sniegt svarīgas norādes par slimības cēloni un nodrošināt atbilstošas ārstēšanas iespējas. Slimais zirgs noteikti jātur sausumā un nedrīkst nonākt saskarsmē ar ādu kairinošām vielām (sāļiem, mēslojumu). Vēziša rajons jāapstrādā un jādezinficē ar jodu saturošiem šķidrumiem, pēc tam skartā vieta jāsamērē ar antibiotikas saturošu (iespējams, pat kortizonu) smēri un jāapkļāj ar pārsēju.

Nātrene

Nātrene (*Urticaria*) ir ādas slimība, kuru izraisa indīgas un alergiju izraisošas vielas. Ādas piepampums vai izsitumi, kas ir 1-5 centimetrus lieli, var parādīties lielākoties galvas, kakla un vēdera rajonā.

Zirgam šādu nātreni var izraisīt dažādi faktori. Saskarsme ar dzelošiem augiem (nātrēm), insektu kodumi vai ķīmikālijas (zirglietu ādas konservācijas līdzekļi) var izraisīt šādus simptomus. Nereti ādas izsitumus nosaka arī iekšēji faktori. Tiem pieskaitāmi dažādi medikamenti (fenilbutazons, penicilīns, noteiktas antibiotikas), dažādas barības vielas (rudzi), zarnu parazīti vai zarnu trakta slimības.

Ādas kapilāri (sīki ādas asinsvadi) tiek bojāti, notiek histamīnu izmešana, kas savukārt ietekmē asins plazmu. Rezultātā rodas izsitumi. Konkrēto izraisošo faktoru bieži vien ļoti grūti vai neiespējami noteikt. Par faktisko cēloni var liecināt iespējamo iemeslu (dažu barības komponentu un medikamentu maiņa) identificēšana.

Tā kā nātrene reti ietekmē vispārējo zirga labsajūtu, un izsitumi lielākoties pazūd vienas dienas laikā, vairumā gadījumu ārstēšana nav nepieciešama.

Situācijas uzlabošanu var paātrināt veterinārmedicīnas līdzekļu pielietošana, piemēram, kortikosteroīdu, antihistamīnu vai kalcija infūzija.

Foto no žurnāla St. Georg

Foto no žurnāla St. Georg

Atkal aktuāla kooperācija

Dace Štrausa

Apvienojot spēkus, var paveikt lielus darbus un arī nopelnīt vairāk. To jau sapratuši vairāku citu nozaru saimnieki un nolēmuši kooperēties. Sevišķi nopietni par to jādodom šobrīd, kad josta savilkta jo cieši. Tādēļ lūdzu informāciju Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas izpilddirektorei **Lindai Billei**, ko viņa arī laipni sniedza.

– **Patlaban, kad ikvienam jāplāno, kā ietaupīt savus resursus, arī zemnieki izvēlas veidu, kā dzīvot taupīgi. Viens no ekonomiski izdevīgiem risinājumiem ir lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība.**

– Eiropas valstīs un arī citur pasaulē kooperatīvu vēsture sniedzas vairāk nekā simts gadu tālā pagātnē. Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija (LLKA) dibināta 2002. gadā. Pašreiz tā apvieno 55 lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības (LPKS). Priekšā vēl daudz darba, vairāk gan ar sabiedrību, respektīvi, lauksaimniekiem, jo informācijas trūkuma dēļ daļai nav īsti skaidrs, – kas tad ir kooperācija un ko tas nozīmē reālajā dzīvē.

– **Kas ir lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība (LPKS)?**

– Saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likumu, lauksaimniecības pakalpojumu

kiem, sniegt dažāda veida pakalpojumus ekonomiski izdevīgai saimniekošanai. Pamatsprincips – **jo vairāk pārdod, jo labāka pārdošanas cena un mazākas pārdošanas izmaksas par katru pārdoto produkcijas vienību.** Saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likumu, kooperatīvās sabiedrības pilda dažādus darbus pēc savu biedru pasūtījuma un nodrošina biedriem noteiktu pakalpojumu klāstu.

Atsevišķi darbojas LPKS, kas pārstrādā savu biedru – zemnieku – produkciju. Formas var būt dažādas. Piemēram, piena ražotājiem Straupes, Dundagas un Ķeipenes pagastos piensaimnieku kooperatīvajām sabiedrībām pašām pieder pārstrādes uzņēmumi; LPKS *Trikāta KS* pieder piena pārstrādes uzņēmums AS *Trikātas siers* un LPKS *Piena ceļš* pieder AS *Jaunpils pienotava*.

Savukārt LPKS *ABC Projekts* nodarbojas ar valsts subsīdiju administrēšanu ciltsdarba pasākumiem liellopu gaļas ražošanas nozarē, vaislas dzīvnieku importu no Eiropas valstīm un Šveices, izcelšanās sertifikāta sagatavošanu liellopiem u. c.

– **Kuras ir attīstītākās kooperācijas jomas Latvijā?**

– Latvijā kooperācija visveiksmīgāk attīstījusies piena un graudu nozarēs, tādēļ, ja jautātu, vai ir jēga veidot jaunu kooperatīvu šajās nozarēs, atbilde būtu – ne. Šīs ir nozares, kur jādodomā soli uz

ropas Savienības atbalstu, – tas nav pareizi. Kooperatīvs jādibina, balstoties uz vajadzībām, un pēc tam jāvērtē, kādu papildu atbalstu var saņemt.

– **Kādas ir kooperatīva atbalsta iespējas?**

– Valsts un Eiropas Savienības atbalsts ir kā papildu iespēja attīstīties. Ja vienā dienā atbalsts beidzas, kooperatīvam jābūt spējīgam izdzīvot arī bez tā. **Lai izvairītos no fiktīvu kooperatīvu atbalstīšanas, ir radīta ikgadēja LPKS atbilstības izvērtēšanas procedūra, kurā tiek vērtēti kooperatīva iepriekšējā gada saimnieciskās darbības rezultāti.** Ja Ministru kabineta noteikumos noteiktos kritērijus LPKS izpilda, tas konkrētajā gadā var pretendēt uz LPKS pieejamo atbalstu. Jāuzsver, – lai saņemtu atbalstu, minimālajam apgrozījumam starp sabiedrību un sabiedrības biedriem jābūt 5000 latu, minimālais apgrozījums starp sabiedrību un sabiedrības biedriem nedrīkst būt mazāks par 75% no sabiedrības kopējā apgrozījuma, pārpalikumi sabiedrības biedriem jāsadala proporcionāli sabiedrības biedriem sniegto pakalpojumu apjomam, – vismaz 25% no pārpalikuma līdzekļiem jāiegulda sabiedrības attīstībā, maksimālais sabiedrības apgrozījums ar vienu biedru var būt 40% no sabiedrības kopējā apgrozījuma, minimālajam sabiedrības biedru skaitam, ar kuriem sabiedrībai ir apgrozījums, jābūt 10. Sabiedrībā, kurā iepriekšējā gada neto apgrozījums pārsniedz piecus miljonus latu, izpildvara ir nošķirta no lēmējvaras.

– **Kādu valsts un Eiropas Savienības atbalstu var saņemt LPKS?**

– Tās lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības, kas saņēmušas atbilstības apstiprinājumu, var saņemt atbalstu no Lauku attīstības programmas pasākumiem *Lauku saimniecību modernizācija un Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana*. Noteikumiem atbilstošas LPKS, pamatojoties uz likumu *Par uzņēmumu ienākuma nodokli*, tiek atbrīvotas no uzņēmumu ienākuma nodokļa maksāšanas. Papildus LPKS var saņemt valsts subsīdiju atbalstu ilgtermiņa investīciju (būvniecības projektu) un īstermiņa kredīta, lizinga un faktoringa kreditprocentu daļējai dzēšanai atbilstīgiem lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīviem.

– **Kādi ir sekmīgas darbības priekšnoteikumi?**

– Biedriem jāsaprot, ka viņi ir kooperatīva īpašnieki, tādēļ jābūt piederības sajūtai attieksmē pret konkrēto koope-

Kamene ar savu divpadsmit stundas veco kumeliņu.

kooperatīvā sabiedrība ir kooperatīvā sabiedrība, kura sniedz pakalpojumus lauksaimniecības produktu ražotājiem, bet nenodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu. Svarīgi ir nesajaukt LPKS ar lauksaimniecības kooperatīviem, kuri nodarbojas ar ražošanu. LPKS galvenie uzdevumi – meklēt izdevīgus realizācijas kanālus zemnieku saražotajai produkcijai, nodarboties ar izejvielu sagādi zemnie-

priekšu – par sadarbību starpkooperatīvu līmenī. Noteikti kooperācija vēl jāstimulē lopkopības nozarē. To var izdarīt, izmantojot dažāda veida atbalsta pasākumus, taču jāizvairās no fiktīvu kooperatīvu veidošanas. Tas nozīmē, ja sanāk kopā trīs cilvēki – es, mana māsa un brālis (kooperatīva dibināšanai nepieciešami trīs lauksaimnieki) un izveido kooperatīvu, lai varētu saņemt valsts un Ei-

Nadīnas Zavadlikas foto

ratīvu. Ja tādas nav, arī no kooperatīva nekas neiznāks, jo tas nozīmē, – ja kooperatīvs vienu mēnesi nevarēs piedāvāt augstāku cenu nekā cits izejvielas pircējs, zemnieks ies pie cita. **Latvijā zemniekiem jāpierod domāt ilgtermiņā, jo veiksmīgas kooperācijas priekšnosacījums ir ilgtermiņa attiecības.** Galvenais priekšnoteikums sekmīgai darbībai – veiksmīga vadība. Maziem kooperatīviem ir grūti, jo nav finansu, lai algotu vadītāju, tādējādi paši biedri uzņemas kooperatīva vadību. No vienas puses, tas ir labi, no otras – šim cilvēkam pašam ir sava saimniecība un kooperatīva vadīšanai neatliek tik daudz laika, cik nepieciešams straujākai kooperatīva izaugsmei.

– Šķēršļi, ar ko jāsaskaras visbiežāk?

– Kooperācija pilnīgi noteikti nav pati pateicīgākā uzņēmējdarbības forma. Ir daudz šķēršļu, piemēram, saskaņā ar Kooperatīvo sabiedrību likumu LPKS netiek pielīdzināta komersantam, ikdienas darbā nākas saskarties ar dažādām problēmām – likumdošanā paredzēts, ka dažādas speciālas atļaujas un licences var saņemt tikai komersanti. Tas uzliek ierobežojumus kooperatīva darbībai. Bieži, plānojot konkrētu normatīvo dokumentu, par kooperatīviem kā vienu no uzņēmējdarbības formām tiek aizmirsts. Pašreiz vēlamies panākt, lai iestrādā grozījumus likumā. LPKS nevar būt komersants attiecībā pret zemniekiem, taču uz ārējiem darījumiem – var būt.

– Cik sakārtota ir likumdošana, kas regulē kooperatīvu darbību?

– Kooperatīvo sabiedrību, tajā skaitā LPKS, darbību regulē Kooperatīvo sabiedrību likums. Papildus saistoši ir Ministru kabineta noteikumi nr. 1491 *Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības reģistrācijai nepieciešamajiem dokumentiem un šīs sabiedrības atbilstības izvērtēšanu atbalsta saņemšanai.* Šajos noteikumos iestrādāti iepriekš aprakstītie LPKS atbilstības izvērtēšanas kritēriji. Atbilstīgām lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām ir pieejams gan Eiropas Savienības, gan valsts subsīdiju atbalsts. Šobrīd pieejams gan projekta tipa atbalsts no Lauku attīstības programmas pasākumiem, gan atbalsts, kas tiek maksāts atkarībā no kooperatīva biedru realizētās produkcijas un biedriem sniegto pakalpojumu vērtības.

– Kādas jūsu skatījumā ir kooperatīvu perspektīvas?

– Kooperatīvu perspektīvas daļēji saistāmas ar zemnieku attieksmi pret kooperācijas kopumu. Pašreiz salīdzinoši neliela daļa lauksaimnieku sastāv kādā no kooperatīviem. Nepieciešams skaidrojošs darbs, ko LLKA cenšas darīt. Esam aicinājuši arī Zemkopības ministriju piedalīties

kooperācijas idejas popularizēšanā. Ja cilvēki ticēs, ka kooperācija var palīdzēt, viņi iesaistīsies, tādēļ jārada zemniekiem pozitīvie piemēri.

Zemniekam, kas vēlas iesaistīties kādā kooperatīvā, vajadzētu iepriekš noskaidrot sīkāku informāciju par konkrēto kooperatīvu. **Liels garants tam, ka kooperatīvs strādā mērķtiecīgi zemnieku interesēs, ir atbilstības statusa saņemšana.** To, vai konkrētais kooperatīvs ir atbilstīgs, var noskaidrot LLKA mājas lapā. Arī Zemkopības ministrijas mājas lapā šī informācija tiek publicēta.

Nadīnas Zavadiļikas foto

Būtiski, lai likumdevēji saprastu, ka lauksaimniecībā kooperācija ir viens no spēcīgākajiem stūrakmeņiem. Un, ja ne ar savām darbībām veicinātu kooperācijas attīstību, tad vismaz nebremzētu, uzliekot dažāda veida šķēršļus. Taču nobeigumā jāuzsver, ka, neskatoties ne uz ko, LPKS darbību raksturojošie rādītāji rāda pozitīvu attīstības tendenci.

– Galvenie kooperatīvu darbības principi?

– Tie ir:

– kooperatīvs pieder pašiem zemniekiem; zemnieki paši var kontrolēt kooperatīva darbību;

– kooperatīvo sabiedrību mērķis ir nevis gūt labumu no lauksaimniekiem, bet radīt viņiem attīstības iespējas;

– atvērto durvju princips – jebkurš, kurš piekrīt kooperatīva statūtiem, var kļūt par tā biedru;

– risks, visas izmaksas un arī ienākumi tiek godīgi sadalīti starp īpašniekiem;

– kooperatīvu darbībā nepastāv risks, ka attīstībā ieguldīto līdzekļi nonāk ārvalstnieku rokās;

– kooperācijā ir nepieciešami gan lielie, gan mazie zemnieki;

– katram kooperatīvās sabiedrības biedram biedru kopsapulcē ir viena balss.

– Šobrīd daļai zirgaudzētāju galvenā

problēma ir zirgu apmācība. Pircējiem interesē tikai zirgi, kas trenēti atbilstoši to vecumam. Vai zirgu apmācība un turpmākā to pārdošana attiecas uz LPKS?

– Kooperatīva īpašumā var būt zirgu treniņu laukumi, un tas var algot zirgu trenerus. Kooperatīvs nodrošina saviem biedriem tirgus izpēti un izdevīgas pārdošanas pakalpojumus.

– Kādi vēl var būt iespējamie kooperēšanās veidi zirgkopībā?

– Tā kā LPKS ir pakalpojumu sniedzējs saviem biedriem, iespējas, apvienojoties

kooperatīvā, ir daudzas un dažādas. Tas, ko NEDRĪKST darīt LPKS – ir ražot produkciju. Respektīvi – audzēt zirgus, jo to dara kooperatīva biedri. Savukārt, ja kooperatīva īpašumā ir vaislas ērzeļi, kurus izmanto apsēklošanas pakalpojuma sniegšanai, vai tiek veidota mākslīgās apsēklošanas stacija, tad tas ir pakalpojums.

Kooperatīvs var algot veterinārārstu, grāmatvedi (vai slēgt pakalpojuma līgumu, par visu biedru apkalpošanu).

Kooperatīvs par izdevīgu cenu var iepirkt medikamentus, zirglietas, barību u.c., kas nepieciešams, lai tā biedri varētu ekonomiski izdevīgāk saimniekot.

Kooperatīvs savus biedrus pārstāv dažādos tirgus veicināšanas pasākumos.

Parasti savos nolikumos biedri pieņem lēmumu par norēķiniem par kooperatīva pakalpojumiem. Ir noteikta iestāšanās maksa, standarta procents no zirgu pārdošanas, no apmācību laukuma izmantošanas, apsēklošanas stacijas pakalpojumu maksa, treneru izmantošanas, u.t.t. Respektīvi, to lemj visi biedri kopā.

Informācija un likumdošanas dokumenti par to, kā nodibināt kooperatīvu, pieejami LLKA mājas lapā www.llka.lv sadaļā *Noderīga informācija.*

Kopā ar zirgiem mīlestībā un spēš

Sagatavoja Dace Millere

Jāšanas sports vienmēr saukts par aristokrātisku. Tagad, neskatoties uz to, ka tas kļuvis pieejams visplašākajam interesentu lokam, daudzu valstu karaļnami un ar tituliem apveltītas ģimenes šo nodarbi joprojām uzskata par vienu no obligāti savā interešu lokā iekļaujamām. Tāpēc augstdzimušajām personām zirgi ir līdzās gan priekos, gan bēdās, gan ikdienā, gan oficiālās ceremonijās. Par Anglijas karaļnamu, kurā daudzus gadsimtus dzīvo tradīcijas saprasties ar zirgiem, sarakstītas daudzas grāmatas, un prese, kuras pārstāvji ne vienmēr bijuši tendēti tikai uz intrigu atspoguļošanu, bet gan arī uz sporta pasākumu apstāstīšanu, tāpat vērsuši uzmanību, foto un kinokameras uz karalisko personu pusi. Savukārt galma rakstnieki, lai gan tā nav šo darbu galvenā tēma, rakstot par saviem varoņiem, nevar iztikt bez atsaucēm uz pasākumiem, kas saistīti ar zirgiem. Tā tas ir arī **Kerolīnas Greīmas** grāmatā *Kamilla – prinča mīlākā. Stāsts par kādu mīlestību*, kas kļāv nākusi 1994. gadā, bet tulkojumu latviešu valodā piedzīvojusi četrus gadus pēc tam.

No grāmatas Kamilla – prinča mīlākā

☞ Visa ģimene nodarbojās ar jāšanas sportu un medībām. Reizi gadā Kamillas tēvs vēra savas mājas vārtus lieliem

Kamilla pie zirgiem.

Čārlzs pie zirgiem.

konservatīvo partijas svētkiem.

☞ „Sezona” bija periods, kas ilga četrus mēnešus – no marta līdz jūlijam. Tad sabiedrībā pazīstamākajām meitenēm vajadzēja piedalīties nebeidzamos dineju, pārtiju un deju raundos, kā arī tādās „top” pasākumos kā karaliskās zirgu skriešanās sacīkstēs *Royal Ascot* un *Henley*, ceļot tur atrast atbilstošas laulāto draugu kandidatūras.

☞ Liktenīgā tikšanās, kas vēlāk mainīja vēstures gaitu, notika kādā Anglijai tik raksturīgā vasaras dienā. Vindzoras Lielā parka polo laukumus kapāja lietus un brāzmais vējš. Princis Čārlzs, lietū izmirušiem matiem, stāvēja līdzās vienam no saviem mīlotajiem polo ponijiem un glaudīja dzīvnieka mitrās krēpes. Pēkšņi viņam tuvojās un apstājās blakus kāds vientuļš stāvs zaļģanos zābakos ar atlokiem, brūnās velveta biksēs un slāpā zaļā žaketē.

– Tas ir brīnišķīgs dzīvnieks, ser, – teica sievietei.

Pagriezies atpakaļ, Čārlzs pirmoreiz ieraudzīja to sievieti, kurai būs lemts valdīt pār viņa jūtām un prātu turpmāko gadsimta ceturksni.

☞ Endrū (Kamillas vīrs Pārkers Boulzs)

Darbojošās personas:

Kamilla Šenda, vēlāk Pārķere Boulza. Dzimusi 1947. gadā. Jāšanas sporta cienītāja.

Čārlzs, Velsas princis. Dzimis 1948. gadā. Zirgu un jāšanas sporta cienītājs, ilgus gadus aktīvi startējis polo sacīkstēs.

Diāna Spensere. Dzimusi 1961. gadā. Jāšanas sportam pievērsusies tikai kā skatītāja, nelabprāt devusies izjādēs.

Anna, Karaliskā princese. Dzimusi 1950. gadā. Jāšanas sporta cienītāja. No 1986. līdz 1984. gadam bijusi Starptautiskās Jāšanas sporta federācijas prezidente.

itin labi sapratās ar Čārlzu. Viņi gan bija stipri atšķirīgi – Endrū uz āru vērstis un straujš, bet Čārlzs vairāk domātāja tips un, pēc Endrū ieskatiem, samērā garlaicīgs. Taču viņiem abiem patika izjādes ar zirgiem un lauku dzīve. Abiem vīriem piemita dziļi sakņota pienākuma izjūta. Un, bez šaubām, viņi abi mīlēja Kamillu.

☞ Endrū draudzība ar princesi Annu aizsākās 1965. gadā. Endrū tuvs draugs atceras: „Abus vienoja mīlestība uz zirgiem. Endrū bija lielisks amatieris jāšanas sportā. Apmēram gadu viņš mēdza parādīties sabiedrībā kopā ar Annu. Pāris mēnešu pirms kāzām, kad bija labi zināms par Kamillas un Čārlza intīmajām attiecībām, Endrū kopā ar Annu devās uz karaliskajām sacīkstēm Askotā. Viņš kā

Galvenie notikumi:

1970. g. Čārlzs iepazīstas ar Kamillu polo sacīkšu laikā.

1975. g. Čārlzu un Kamillu, abu romānam sākoties, fotoreportieri pieķer līdzās polo sacīkšu laukumā.

1980. g. Čārlzs satiek Diānu Spenseri.

1981. g. Čārlzs un Diāna apprecas, bet jau deviņdesmito gadu sākumā viņu laulība praktiski izirst. Jau ilgus gadus kā atjaunojušās Čārlza un Kamillas romantiskās attiecības.

1989. g. Diāna pirmoreiz pieprasa šķiršanos, par to publiski paziņo 1992. g.

1996. g. Čārlzs un Diāna izšķiras oficiāli.

1997. g. Princese Diāna iet bojā autokatastrofā kopā ar savu mīļāko Dodiju al Faiedu.

2009. g. Čārlzs un Kamilla apprecas.

Šī karikatūra, kas veltīta Kamillai un Čārlzam, ieguva ļoti lielu popularitāti britu presē, jo angļi nosodīja abu sakaru, par cietēju atzīstot tautas princesi Diānu.

viens no Annas visvairāk ieredzētajiem pielūdzējiem bija viņas viesis karaliskajā ložā. Lai būtu kā būdams, šis romāns beidzās pats no sevis.”

☞ Endrū un Čārlzs devās medībās, atstādami Diānu un Kamillu divatā. Abas sievietes pastaigājās pa senās muižas dārziem, un Kamilla centās izdibināt iespējami vairāk par Diānas plāniem.

– Vai tu dodies medībās? – viņa vaicāja.

Diāna atbildēja, ka zirgi viņai izraisa bailes, kopš bērnībā pēc kāda neveiksmīga kritiena no zirga viņa salauzusi roku. Kamilla klusībā smaidīja, jo saprata, ka allaž varēs droši satikties ar savu princi medību laukos.

☞ Pāris dienu vēlāk Kamilla pavadīja Diānu uz Ludlovas zirgu skriešanas sacīkstēm. Būdams prasmīgs žokejs amatieris, princis ar savu zirgu Albiāru piedalījās jāšanas sacīkstēs pāri šķēršļiem. Kamilla vēroja notiekošo atbrīvota un smaidoša, kamēr Diāna nespēja atbrīvoties no saspringuma. Vēlāk arī citi varēja aplūkot fotogrāfiju, kurā abas sievietes redzamas, pārliekušās pār barjeru un vērojām katru prinča kustību, abas dziļi iegrimušas savā mīlestībā pret vienu un to pašu vīrieti.

☞ Diānai un princim (pēc kāzām) atgriežoties pilī uz pieņemšanu, viņus pavadīja 24 jātnieku eskorts koši zilās žaketēs un cepurēs ar pušķiem. Starp viņiem bija arī Endrū Pārkers Boulzs, ligavaiņa mīļākās vīrs.

☞ Saskaņā ar Mortona grāmatu, Diāna, kas bija trešajā grūtniecības mēnesī ar princi Viljamu, pirmoreiz mēģinājusi padarīt sev galu, nokrītot pa kāpnēm 1982. gada janvārī Sandringemā. Diāna stāstīja draugiem, ka Čārlzs ar nicinājumu paraudzījis uz guļošu Diānu, tad vēsi pagriezies un aizgājis apseglot zirgu izjādei pa saviem īpašumiem.

☞ Vēlāk atklājās, ka Diāna ir pavadījusi nakti Djūna (Filips, kāda ģenerālgubernatora dēls) ģimenes mājā Herefordšīrā Getliparkā. Vecāki tajā vakarā bija izbraukuši. Čārlzs viens pats atradās Haigrovā. Dažas dienas vēlāk Filipu uzaicināja piedalīties karaliskā pasākumā – Askotas jāšanas sacīkstēs, kur viņš bija īpašs Diānas viesis. Vēlāk fotouzņēmumā bija iemūžināts brīdis, kad viņš uzvarētāju ielokā joko ar Diānu.

☞ 1988. gadā Diāna iepazīs ar mīssassardzes gvardes virsnieku majoru Džeimsu Hevitu. Viņš sāka pasniegt princesei un viņas dēliem jāšanas stundas, kuras notika Kounermīras kazarmās pie Vindzoras. Hevits bija jauns, seksīgs un jautrs un atkal – „viņas tips”, kā liecināja draugi.

☞ Viņš (Hevits) pavēstīja: „Kad mēs

Kamilla un Čārlzs dodas uz kārtējo ceremoniju zirgu pajūgā.

iepazināties, sākām runāt par jāšanu un Diāna man pastāstīja, kādas viņai bijušas problēma šajā sakarā un ka tagad ir grūti atsākt no jauna. Es piedāvājos palīdzēt un sāku viņai pasniegt jāšanas stundas. Man, protams, vajadzēja šīs tikšanās oficiāli saskaņot ar savu armijas daļu. Mēs sākām izjāt kopā. Tas viss bija ļoti slepeni. Jā, mums drīz vien izveidojās labs kontakts.”

☞ Kamilla nekad neizteica spriedumus. Viņa nerunāja par Diānu sliktu. Viņa bija tuvs draugs, kas varēja stundām ilgi klausīties negarlaikojoties. Viņas lielākais pārbaudījums pienāca 1990. gada jūnijā, kad princis divās vietās salauza labo roku, krītot no ponija polo maču laikā Sairensesteras parkā Glostešīrā. Kritiens bija tik neveiksmīgs, ka pat 50 jardu attālumā stāvošie dzirdēja kaulu brikšķēšanu. Sākotnējā operācija neizdevās. Princi pārveda uz Notingemas vispārējā tipa slimnīcu, kur viņš pavadīja trīs nedēļas. /.. / Draudzīgā Kamilla ne uz brīdi viņu nepameta. Kad izrādījās, ka lūzuma sadzišanai būs vajadzīgs ilgāks laiks, Kamilla centās viņu uzmundrināt morāli. Viņai Balmorā bija pašai savi apartamenti, tieši blakus prinča istabām. Viņa sadraudzējās ar Sāru Kī, izskatīgu austrāliešu fizioterapeiti, kura bija nolīgta, lai palīdzētu princim dziedēt traumu un atjaunot spēkus.

☞ Endrū Pārkers Boulzs atzinīgi

Princese Anna, kādreizējā FEI prezidente.

Kamilla un Čārlzs beidzot kopā.

Romantisko attiecību sākumā Kamillu un Čārlzu fotoreportieri pieķer polo laukumā.

novērtēja graciozās ķēves, kas maršēja viņam garām Askotas jāšanas sacīkstēs. Bija 1992. gada jūnijs, un Endrū tolaik jau bija brigādes komandieris un izcilā titula Sudraba zizlis īpašnieks. Šī brigāde sagaidīja ierodamies karalieni. Viņš bija atbildīgs arī par armijas veterināro korpusu. Endrū un Kamilla tika uzaicināti uz Askotas sacīkstēm kā personīgie karalienes viesi. Endrū sievas sakars ar Čārlzu jau bija tik plaši zināms augstākajās aprindās, ka to vairs reti kāds pieminēja.

☞ Anna esot teikusi (par Diānu): „Viņa nav nekas vairāk kā ķēve, ķēve drēbēs. Ja viņa patiesi būtu ķēve, man viņa droši vien patiktu labāk. Zirgiem vismaz ir smadzenes.”

Izmantotas publicitātes fotogrāfijas no vairākiem interneta portāliem.

Čārlzs (vidū) dodas izjādē.

Nelegālā ēdināšana

Diāna Dadzīte, Alberta koledžas studente

Jāšanas sporta centrā *Kleisti* atrodas ēdināšanas iestāde SIA *Rane*, kas piecus gadus darbojās nelegāli

Dienās, kad ziemā manēžā notika sacensības, mazās ēstuves telpas bija stāvgrūdām pilnas. Nomas līgumā minēts, ka to platība ir deviņi kvadrātmetri. Ik pa brīdīm gar kājām šaudījās suņi. No gaitenīša, kur tiek mizoti kartupeļi, plūda cigarešu dūmi. Atgādinājumam jāpiebilst, ka *Kleisti* ir sporta centrs, un mācību iestādēs kategoriski aizliegts smēķēt, tas pieļaujams ne tuvāk kā desmit metru no ieejas. Nesen zirdzinieku sabiedrībā ienākušais Jānis Evelons stāsta par redzēto skatu: „Biju šokā, jo pie ēstuves durvīm bija novietots ar katliem un pannām apkrauts ķebļītis, virsū avīzes un kaut kādas lupatas, visa krāvuma galā snauda kaķis.”

Ko saka pārējie apmeklētāji? Aptaujāju aptuveni 30 cilvēku. Ēdiens gandrīz nevienam negaršo, bet kaut kas jāēd esot, no svaiga gaisa vien nepārtiksi. Apkalpo gausi. Vaicāju, ko vajadzētu uzlabot vai mainīt. Tika ieteikts uzlabot sanitāros apstākļus, ievērot higiēnu, nelaist dzīvniekus klāt pārtikai, ēdienu neaiztikt ar netīrām ekstremitātēm, piedāvāt lielāku dzērienu un ēdienu izvēli. Lūk, tipiska atbilde: „Kafejnīca izskatās šausmīgi, vajadzētu uzlabot tīrību, dizainu. Obligāti jāizremontē, dzīvojam 2010. gadā, nevis trīsdesmito gadu sākumā.” Sarunā ar kādu meiteni, kura vēlējas palikt anonīma, uzzināju, ka reiz viņa kādās vasaras sacensībās redzējusi šausminošu skatu – pavāres no miskastes izvilkušas vienreizējos traukus, nomazgājušas tos un servējušas ēdienu atkal. Dzirdēti stāstu stāsti par deguna urbināšanu un dibena kasišanu salātu griešanas laikā.

Ar iegūtajiem faktiem un viedokļiem devos uz Pārtikas un veterināro dienestu. Liels bija tā darbinieku izbrīns – PVD

ir apzinājis un reģistrējis visus pārtikas aprītē iesaistītos uzņēmumus, piešķirot katram uzņēmumam reģistrācijas numuru, taču SIA *Rane* kopš 2005. gada 15. februāra bija izņemta no reģistra pēc inspektora ziņojuma. Šis ēstuves numurs reģistrā vairs neeksistēja, līdz ar to piecus gadus tā darbojās nelegāli, un nekādas pārbaudes tajā, protams, netika veiktas. Ierodoties ēstuvē 12. aprīlī, pārbaudītāji piedzīvoja šoku. Bez visa jau minētā – nav siltā ūdens un atbilstošo mazgājamo līdzekļu, kaķi staigāja pa galdu, nav, kur glabāt ēdienu... Ēstuves darbība tika pārtraukta. Taču 16. aprīlī ēstuve mēģināja atjaunot savu darbību, bet nekā, uzņēmumā joprojām nebija novērstas būtiskas higiēnas neatbilstības, un līdz ar to nav dots atzinums par uzņēmuma darbības atjaunošanu. Beidzot, 29. aprīlī, pārbaudes laikā tika secināts, ka pārtikas aprītes telpās veikts remonts (man ticamāks šķiet variants, ka ēstuve pārcelta uz āra telpām, kas vizuāli izskatās pievilcīgāk) un novērstas iepriekšējās pārbaudēs konstatētās neatbilstības. Rezultātā dots atzinums par uzņēmuma darbības atjaunošanu, ievērojot noteiktus darbības nosacījumus.

Pirmo reizi piecu gadu laikā sezonas atklāšanas sacensībās sporta centrā *Kleisti* ēdināšana notika legāli. Jā, bet čeku par pirkumu saņēma tikai retais.

Policijā tiek gaidīti prasmīgi jātnieki

Dace Millere

Valsts policija un Rīgas pašvaldības policija 17. maijā simboliski atklāja jauno vasaras sezonu, žurnālistiem stāstot par pasākumiem, kas paredzēti iedzīvotāju un galvaspilsētas vietu drošībai. Tajā skaitā izskanēja informācija par Jātnieku policijas patrulēšanu Vecrīgā un Rīgas parkos.

VP Rīgas reģiona pārvaldes priekšnieks **Ints Ķuzis** aicināja tieši jātnieku policijā pieteikties jaunus darbiniekus, jo cilvēku, kuri atbilst dienestam policijā un arī apguvuši jāšanas prasmes, nav daudz.

Rīgas reģiona policijas preses sekretāre **Sigita Pildava** *Zirgu Pastam* skaidro situāciju:

– Jātnieku policijas patrulvienība tika izveidota jau 2000. gadā, bet darbojās ar mainīgām sekmēm. Šogad, domājams, tā strādās aktīvāk, gan sargājot rīdziniekus un viesus, gan radot arī pozitīvu emocionālu vērtējumu par mūsu darbu. Kā jau visās policijas struktūrās, jātnieku patrulvienībā nav pietiekami liela konkurence hipologu kadru atlasē, jo tas ir ļoti specifisks darba pienākums. Tie, kuri apguvuši jāšanas prasmes un gatavi arī dienestam policijā, bieži vien, uzzinot atalgojuma apjomu, no darba atsakās. Taču nav ko žēloties, jo jāstrādā.

Kas rūpēsies par zirgiem, kas patrulē Rīgā?

Jolanta Lapiņa

16. aprīlī Iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā (IUB) tika ievietots izsludinātais LR Iekšlietu ministrijas Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes konkurss par iepirkumu - *Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patrulpolicijas pārvaldes zirgu izvietošana, apkopšana un barošana*. Pretendenti iepirkuma dokumentus varēja saņemt līdz 6. maijam Pēc oficiālās informācijas, kas 12. maijā ievietota IUB mājas lapā, par konkursa uzvarētāju kļuvusi Tatjana Martinsone no z/s *Vīgas* Garkalnes novadā. **Kopējā līgumcena, par kuru noslēgts līgums (ieskaitot visas daļas, bez PVN), ir 12 124,80 LVL.** Līguma darbības termiņš minēts 12 mēneši.

“Everol Sport” piedāvā kvalitatīvas apbalvojumu rozetes sacensībām

- *Interesants dizains,
- *liela krāsu izvēle,
- *ar jūsu izvēlētu tekstu un logo

Cenas sākot no 1.80 Ls/gab

Tālrunis pasūtījumiem +371 29111691

Jauns zirglietu interneta veikals Latvijā

www.stallis.lv

Viss zirgam un jātniekam!

KĀ LIETOT ZIRGU VALODU

Būs iespēja noskatīties demonstrācijas un saprast veidu, kā zirgus labi iespaidot un iejāt. Zirgu vīrs no Zviedrijas, Lorencs Hoass, par kuru rakstīts *Zirgu Pastā* nr. 8 (2009. g.), vadīs klīniku Kurmenē, zirgaudzētavā *Zviedru Birzes Zirgi*. Esat laipni gaidīti piektdien, 18. jūnijā pulksten 13. Būs pauze ar kafiju un torti. Varēsim brīvi par zirgiem izrunāties un uzdot jautājumus Lorencam. Dalības maksa 5 latī. Vēlama pieteikšanās pa tālr. 28328968 vai 26226999.

Alveja – ierocis pret slimībām

FOREVER LIVING PRODUCTS

Par Aloe Vera produktiem no firmas Forever Living Product zirgiem, citiem dzīvniekiem un to saimniekiem lūdzam interesēties pa tālruni 26258326.

Jūsu mīluļu portreti
ar eļļas krāsām

Fotogrāfa pakalpojumi

Nadina

+371 2987 26 79
ironia.art@gmail.com

jauniauto.lv
jauni un mazlietoti auto ar garantiju

Laima svin 140 gadu jubileju

Inese Ruskule

Pavasariņā 3. maija pēcpusdiena daudzus interesentus sapulcēja Rīgā pie vēsturiski nozīmīgā *Laimas* pulksteņa. Šoreiz tāpēc, ka akciju sabiedrība *Laima* svinēja savu 140 gadu dzimšanas dienu. Pasākuma ietvaros bija dažādi pārsteigumi un atrakcijas. Mūsu uzmanību piesaistīja tas, ka tika izmantoti arī zirgi. Baltskarū divjūgam bija gods atvēlināt līdz skatuvei aktierus Karīnu Tatārinovu un Aināru Ančevski, lai viņi varētu atklāt jauko un mīlestības pilno pasākumu. Protams, jau laikus sagatavotais divjūgs piesaistīja atnākušo interesi vēl pirms pasākuma sākuma. Cilvēki labprāt nāca pie zirgiem, lai nofotografētos. Neizpalika arī bieži citur dzirdētā frāze – *Zirgi! Un dzīvi!* Pasākuma organizētāji bija sagādājuši vēl vienu izpriecu cilvēkiem, kas saistīta ar zirgiem, – bija iespēja nofotografēties pie 19. gadsimtā darinātas karietes, tādējādi radot senatnīgu gaisotni.

Anitas Priedītes foto

Zirgu Pastu lasa arī Īslandē

Sagatavoja Dace Millere

Redakcija saņēma sirsnīgu sūtījumu no **Līgas Liepiņas**, kura dzīvo Īslandē, – fotogrāfiju kopā ar laba vēlējumiem mūsu izdevumam. Bildi publicējam iepriekšējā numurā, un vēlējamies noskaidrot mazliet vairāk par meiteni, kura, mācoties un trenējoties svešā zemē, joprojām cītīgi seko notikumiem Latvijas zirdzinieku sabiedrībā.

Atbildes vēstulē Līga raksta:

„Uz Īslandi pārcēlos pirms septiņiem gadiem, tagad esmu 21 gadu veca. Kad vēl dzīvoju Latvijā, nodarbojos ar jāšanu Valmieras rajona *Zirgaudzētavā Kocēni*, un zirgi bija svarīga mana dzīves sastāvdaļa. Tāpēc, atbraucot uz Īslandi, šķita pašsaprotami meklēt vietu, kur jāt. Sāku strādāt privātajā stallī, palīdzot dažādos darbos un pretī saņemot iespēju jāt, iepazīties ar Īslandes zirgiem, to īpašajām gaitām un trenēšanas metodēm. Pēc neilga laika jau sāku trenēt zirgus citiem īpašniekiem un sagatavot tos sacensībām.

Nopietni gan esmu startējusi tikai divas sezonas, šī būs trešā, un tagad man pieejams labs zirgs. Kēve, ar kuru šobrīd startēju, ir *Drifa fra Vindasi* – zirgs ar sarežģītu raksturu. Tai par visu ir savs viedoklis, un ne vienmēr

Līga Liepiņa un *Drifa fra Vindasi*.

mums tas sakrīt. Taču cītīgi strādājam, izmantojot labu treneru palīdzību. Un centīgais darbs arī vainagojas ar panākumiem. Sacensībās gūstam ne vienu vien godalgoto vietu, bijušas arī uzvaras, bet to ir diezgan grūti uzskaitīt. Jāpiebilst, ka konkurence vietējās sacensībās ir ļoti sīva un ir liels pagodinājums tikt finālā un, vēl jo vairāk, – uzvarēt. Iepriekšējos gados piedalījos jauno jātnieku klasēs, taču šogad gadu skaits jau liek startēt pieaugušo konkurencē. Šo sezonu sākām krietni veiksmīgi, kad jāšanas kluba *Fakur* un uzņēmuma *Barki* organizētajās sacensībās ieguvām godalgoto desmito vietu no 39 jātniekiem. Pieaugušo klasēs

konkurentu ir divtik vairāk, un visi ir vienlīdz spēcīgi. Ceru, ka arī turpmāk šī sezona izvērtīsies veiksmīga.

Agrāk, kad vēl mācījos vidusskolā, atlika vairāk laika zirgiem, tad pēc stundām izjāju ar sešiem, septiņiem zirgiem. Tagad mācos Īslandes Universitātē biznesa administrāciju, mārketingu un starptautisko biznesu, tāpēc brīvā laika mazāk, taču zirgi netiek pamesti novārtā – trenēju *Drifu* un vēl divus, trīs jaunzirgus. Protams, nedaudz pietrūkst Latvijas zirgu un konkūra sacensību, taču Īslandes zirgi ieņēmuši ļoti nozīmīgu vietu manā sirdī.”

Irēnas Liepiņas foto

Daces Štrausas foto

Avīzi *Zirgu Pasts* var iegādāties
Narvesen preses tirdzniecības vietās,
kā arī specializētajos
zirglietu veikalos:

Zirgu stallis, Rīgā, Nometņu ielā 10,
Korsaro, Rīgā, Kleistu ielā 75.

